

SOUHRNNÁ ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

VÝSLEDKY MATURITNÍ ZKOUŠKY
V ROCE 2020
A JEJÍ VÝVOJ OD ROKU 2011

CENTRUM PRO ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

ČERVEN 2021

OBSAH

1	ÚČAST NA MATURITNÍM VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
1.1	DEMOGRAFICKÁ SITUACE, PREFERENCE ŽÁKŮ PŘI VÝBĚRU STŘEDNÍ ŠKOLY	4
1.2	STRUKTURA MATURITNÍ POPULACE	5
2	PŘIHLÁŠENÍ K MATURITNÍ ZKOUŠCE	7
2.1	SPECIFIKA ROKU 2020 A DEFINICE POJMŮ.....	7
2.2	PŘIHLÁŠENÍ K JARNÍMU ZKUŠEBNÍMU OBDOBÍ MZ.....	9
2.3	PŘIHLÁŠENÍ K PODZIMNÍMU ZKUŠEBNÍMU OBDOBÍ MZ	10
2.4	STRUKTURA MATURANTŮ.....	11
2.4.1	GENDER	11
2.4.2	TYP ŠKOLY A OBOROVÁ SKUPINA.....	13
2.4.3	FORMA VZDĚLÁVÁNÍ	15
2.5	VOLBA PŘEDMĚTU DRUHÉ POVINNÉ ZKOUŠKY	16
3	NEÚČAST U MZ	20
4	NEÚSPĚŠNOST U MATURITNÍ ZKOUŠKY	23
4.1	SOUHRNNÁ NEÚSPĚŠNOST – JARNÍ ZO A PO PODZIMNÍM ZO	24
4.1.1	GENDEROVÝ POHLED	27
4.1.2	OBOROVÝ POHLED	29
4.2	NEÚSPĚŠNOST VE SPOLEČNÉ A PROFILOVÉ ČÁSTI – JARNÍ ZO A PO PODZIMNÍM ZO	35
4.2.1	GENDEROVÝ POHLED	37
4.2.2	OBOROVÝ POHLED	39
4.3	NEÚSPĚŠNOST V DIDAKTICKÝCH TESTECH	43
5	NEÚSPĚŠNOST A VÝSLEDKY V JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTECH SPOLEČNÉ ČÁSTI – JARNÍ ZKUŠEBNÍ OBDOBÍ A PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ	45
5.1	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	45
5.1.1	KOMPLEXNÍ ZKOUŠKA – PODLE GENDERU.....	46
5.1.2	KOMPLEXNÍ ZKOUŠKA – PODLE OBORU.....	47
5.1.3	ČESKÝ JAZYK – % SKÓR A KLASIFIKAČNÍ ZNÁMKA	49
5.1.4	ČESKÝ JAZYK – DIDAKTICKÝ TEST	50
5.2	DRUHÁ POVINNÁ ZKOUŠKA	52
5.2.1	MATEMATIKA – NEÚSPĚŠNOST.....	53
5.2.2	MATEMATIKA – % SKÓR A KLASIFIKAČNÍ ZNÁMKA.....	57
5.2.3	ANGLIČTINA – KOMPLEXNÍ ZKOUŠKA – NEÚSPĚŠNOST.....	59
5.2.4	ANGLIČTINA – KOMPLEXNÍ ZKOUŠKA – % SKÓR A KLASIFIKAČNÍ ZNÁMKA.....	63
5.2.5	ANGLIČTINA – DIDAKTICKÝ TEST – NEÚSPĚŠNOST.....	64
5.2.6	NĚMČINA – KOMPLEXNÍ ZKOUŠKA – NEÚSPĚŠNOST	65
5.2.7	NĚMČINA – KOMPLEXNÍ ZKOUŠKA – % SKÓR A KLASIFIKAČNÍ ZNÁMKA	67
5.2.8	NĚMČINA – DIDAKTICKÝ TEST – NEÚSPĚŠNOST.....	67
5.2.9	MALÉ JAZYKY (RJ, FJ, ŠJ) – KOMPLEXNÍ ZKOUŠKY – NEÚSPĚŠNOST	68
5.2.10	MALÉ JAZYKY (RJ, FJ, ŠJ) – % SKÓR A KLASIFIKAČNÍ ZNÁMKA	69
6	ABSOLUTNÍ NEÚSPĚŠNOST.....	70
7	ZÁVĚR	73
7.1	ZÁKLADNÍ TRENDY.....	73
7.2	MATURITNÍ ZKOUŠKA CELKEM.....	75
7.2.1	SPOLEČNÁ A PROFILOVÁ ČÁST	76
7.3	SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY	77
7.3.1	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	77
7.3.2	DRUHÁ ZKOUŠKA SPOLEČNÉ ČÁSTI	77
8	PŘÍLOHY	80
	PŘÍLOHA Č. 1: ZÁKLADNÍ STATISTIKY – MATURITNÍ ZKOUŠKA 2011–2020.....	80

8.1	PŘÍLOHA Č. 2 – ZMĚNY OBSAHU A FORMY DÍLČÍCH ZKOUŠEK SPOLEČNÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY	84
	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	84
	CIZÍ JAZYKY.....	84
	MATEMATIKA	85
8.2	PŘÍLOHA Č. 3 – VYSVĚTLIVKY.....	86
8.3	PŘÍLOHA Č. 4 – SEZNAM ZKRATEK.....	87

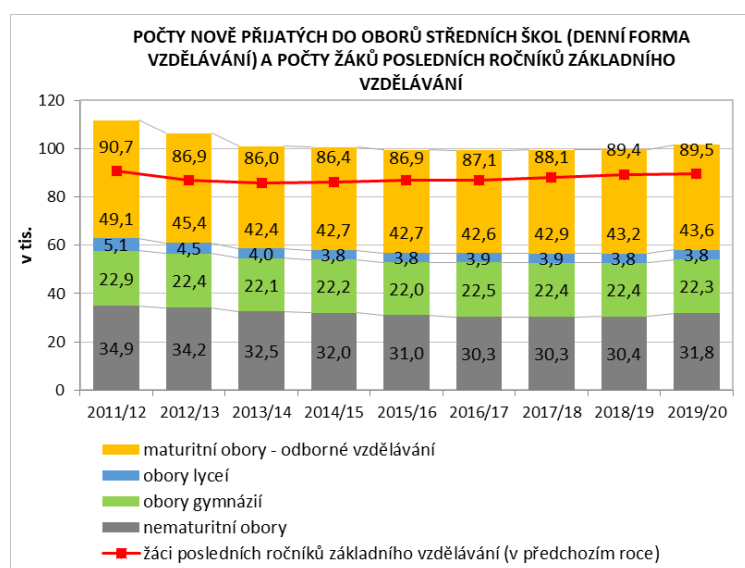
1 ÚČAST NA MATURITNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

1.1 DEMOGRAFICKÁ SITUACE, PREFERENCE ŽÁKŮ PŘI VÝBĚRU STŘEDNÍ ŠKOLY

Počty maturantů jsou ovlivněny třemi základními faktory:

- demografickým vývojem, resp. počtem žáků v základním vzdělávání,
- počtem žáků přijatých do prvních ročníků středoškolského vzdělávání včetně změn v počtu přijímaných ovlivněných eventuálními změnami oborové soustavy jak na celostátní, tak regionální úrovni,
- mírou úspěšnosti ve studiu a u maturitní zkoušky.

Svoji roli hrají i změny kvalifikačních požadavků na výkon některých profesí, ty se však odrážejí zejména ve změně počtu maturantů v jiné než denní formě vzdělávání.

Do školního roku 2013/2014 počty žáků posledních ročníků základního vzdělávání klesaly až na úroveň 86,0 tis., následně došlo k velmi mírnému postupnému nárůstu na 89,5 tis. ve školním roce 2019/2020.

Nárůst počtu nově přijatých žáků posledních ročníků základního vzdělávání do denní formy vzdělávání na středních školách se projevil až ve školním roce 2017/2018. V období 2013/2014–2016/2017 poklesly počty nově přijatých z 101,0 tis. na 99,3 tis. Nárůst počtu nově přijatých

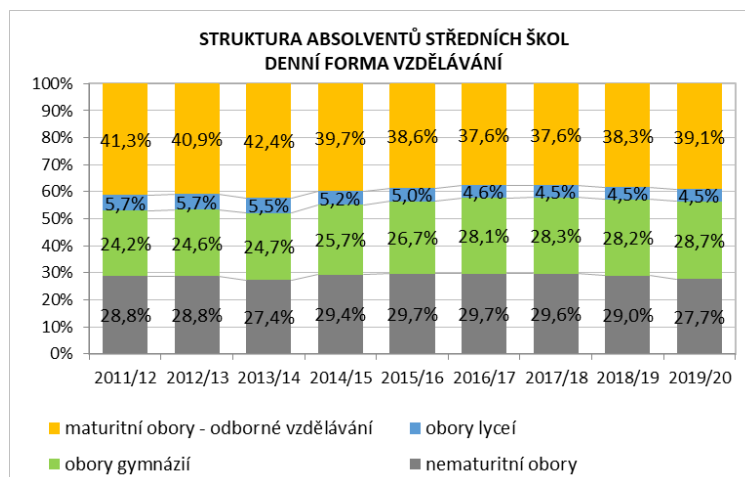
ve školním roce 2018/2019 pak činí 0,3 tis., ve školním roce 2019/2020 již počet nově přijatých překračuje 100 tis. a dostává se na hodnotu 101,6 tis. (meziroční nárůst činí 1,8 tis.). Vzhledem k tomu, že v průběhu středoškolského vzdělávání část žáků mění obor vzdělání a absolvuje znovu přijímací řízení, převyšují počty nově přijímaných žáků do čtyřletých oborů počty žáků posledních ročníků základních škol – v posledních 4 letech se tento převis pohybuje v rozmezí 11–14 %.

Do učebních oborů a oborů ukončených závěrečnou zkouškou nastupuje v posledních osmi letech 31–32 % nově přijímaných žáků do denní formy vzdělávání na středních školách. V absolutních číslech se počet přijímaných do těchto oborů ve školních letech 2016/2017–2018/2019 pohyboval mezi 30,3 a 30,4 tis., v roce 2020 se zvedl na 31,8 tis. Do odborně zaměřených oborů ukončených maturitní zkouškou nastupuje 42–44 % nově přijímaných, v posledních šesti letech se pak jedná o 43 tis. žáků ročně. Obory gymnázií jsou poměrně stabilní co do počtu nově přijatých, v jednotlivých letech období 2011–2019 do nich bylo přijato 22–23 tis. žáků, přičemž tyto počty nejsou příliš ovlivněny vývojem velikosti populace potenciálních uchazečů, ale vycházejí spíše z kapacit těchto oborů. Podíly nově přijatých do oborů gymnázií v období školních roků 2011/2012–2016/2017 mírně narůstaly (z 20,4 % na 22,7 %), od školního roku 2017/2018 dochází k mírnému poklesu na hodnotu 22,0 % v roce 2019/2020. K poklesu došlo u nově přijatých do oborů lyceí, a to z 5,1 tis. ve školním roce 2011/2012

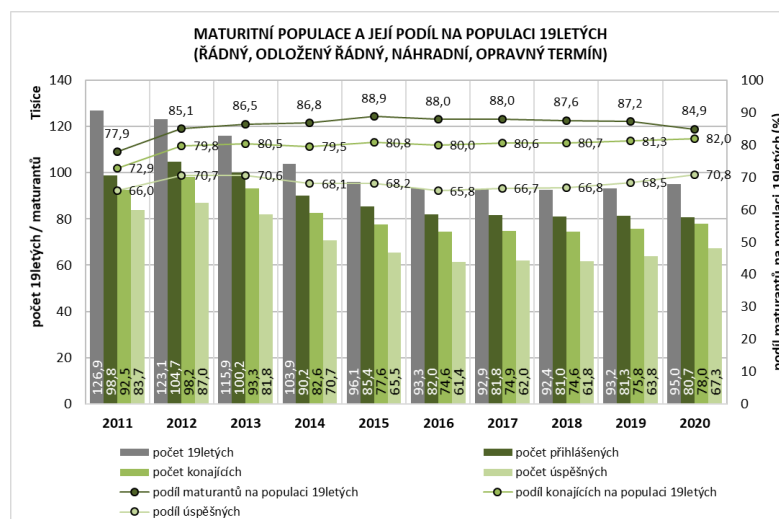
na 3,8 tis. v roce 2014/2015, v období školních roků 2015/2016–2019/2020 se počet nově přijímaných do oborů lyceí ustálil na absolutních hodnotách 3,8–3,9 tis. Hlavním důvodem poklesu byl snižující se zájem o lycea převážně technického zaměření.

Podíl absolventů maturitních oborů na celkovém počtu absolventů středních škol se v letech 2011/2012–2019/2020 pohybuje v rozmezí 70–73 % s maximem ve školním roce 2013/2014. Mezi školními roky 2014/2015 a 2018/2019 byl tento podíl v podstatě stabilní, a to 70,3–71,0 %, v posledním roce se pak dostal na 72,3 %.

V celém sledovaném období postupně mírně narůstají podíly absolventů gymnázií (z 24,2 % na 28,7 %) a klesají podíly absolventů oborů lyceí (z 5,7 % na 4,5 % od roku 2017/2018). Podíl absolventů z odborně zaměřených maturitních oborů středních škol měl klesající tendenci od školního roku 2013/2014 (podíl 42,4 %), kterou se školním rokem 2017/2018 podařilo zastavit, a v posledním roce překročil hodnotu 39,1 %.

1.2 STRUKTURA MATURITNÍ POPULACE

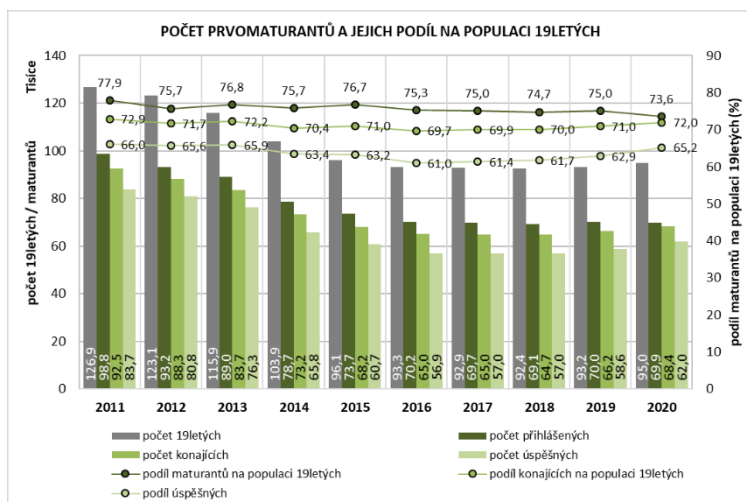

V roce 2020 se přihlásilo k maturitní zkoušce celkem 80,7 tis. žáků (bez ohledu na to, zda jde o prvomaturanty nebo o ty, kteří se hlásí k maturitě opakovaně),¹ což je o 0,6 tis. žáků méně než v předchozím roce a o 18,1 tis. méně než v roce 2011. Mezi přihlášenými bylo 37,0 tis. (45,7 %) chlapců a 43,8 tis. (54,3 %) dívek. Naprostá většina maturantů (75,0 tis., 92,9 %) navštěvovala obory středních škol

v denní formě vzdělávání, pouze 5,8 tis. (7,1 %) v ostatních formách.

Na 100 obyvatel ve věku 19 let připadá 85 maturantů, v předchozím roce připadlo na 100 obyvatel ve věku 19 let 87 maturantů. Podíl úspěšných maturantů se v roce 2020 dostal na úroveň 70,8 % populace 19letých, pokračuje tedy rostoucí tendence tohoto ukazatele.

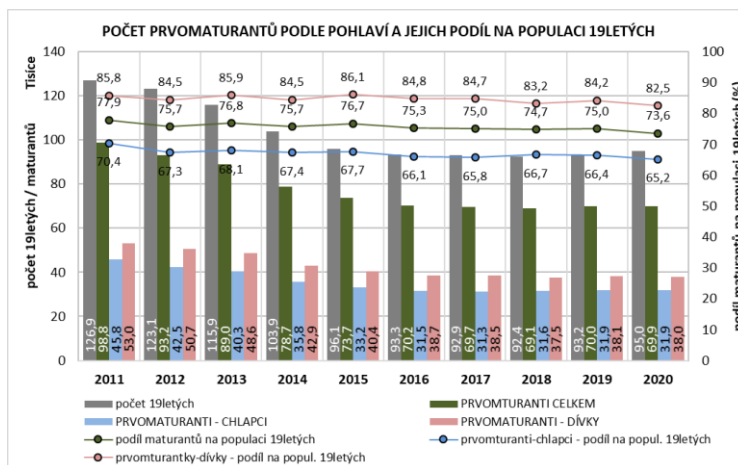
¹ V této části uvádíme údaje nejen za prvomaturanty, ale za všechny maturanty, což doplňuje pohled na celkové kapacity maturitních oborů. Údaje za prvomaturanty jsou uvedeny v další části textu.

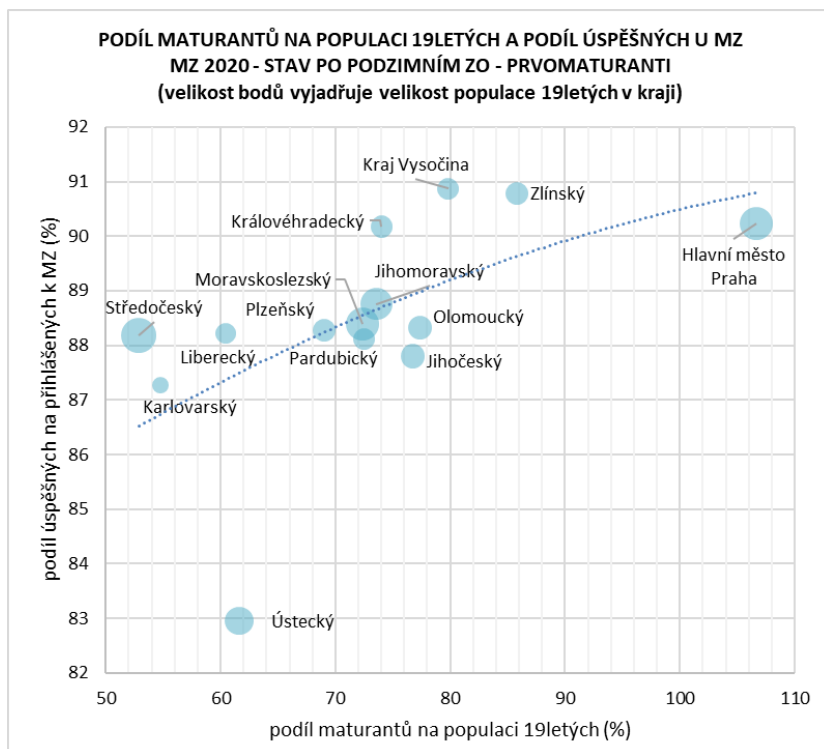

Mezi maturanty v roce 2020 bylo 69,9 tis. (86,6 %) těch, kteří se hlásí k maturitní zkoušce poprvé (prvomaturanti). V porovnání s rokem 2019 se jedná v absolutním počtu o srovnatelné číslo, jejich podíl na celkovém počtu maturantů však potvrzuje rostoucí trend. Mezi prvomaturanty v roce 2020 bylo 31,9 tis. chlapců a 38,0 tis. dívek.

Na 100 obyvatel ve věku 19 let připadá 73,6 prvomaturantů (pokles

o 1,5 oproti předchozímu roku). Podíl chlapců-prvomaturantů na populaci 19letých chlapců se meziročně snížil o 1,3 p. b. na 65,2. Podíl dívek se meziročně snížil o 1,7 p. b. a v roce 2020 činil 82,5 prvomaturantek na 100 dívek ve věku 19 let. Jak z celkového počtu maturujících chlapců a dívek, tak z porovnání jejich počtu s populací 19letých je zřejmé, že dívky si ve větší míře než chlapci volí na středních školách maturitní obory a také převažují i v populaci prvomaturantů.

Počet prvomaturantů na 100 obyvatel ve věku 19 let se v jednotlivých regionech² výrazně liší, pohybuje se od 53 ve Středočeském kraji až do 107 v Praze (která je ovšem spádovým vzdělávacím centrem i pro Středočeský kraj), mezikrajové rozdíly tedy dosahují až 54 procentních bodů. Při odstranění extrémů (Praha a Středočeský kraj) činí rozdíl mezi kraji (Zlínský a Karlovarský kraj) v podílu maturantů na populaci 19letých 31 p. b. Nad celorepublikovým průměrem (74 maturantů na 100 obyvatel ve věku 19 let) jsou

kromě Prahy i kraje Zlínský, Kraj Vysočina, Olomoucký, Jihočeský a Královéhradecký. Nejnižší účast na maturitním vzdělávání vykazuje kromě Středočeského³ a Karlovarského kraje ještě kraj Liberecký a Ústecký.

Jak naznačuje graf, míra účasti na maturitním vzdělávání v populaci ve věku 19 let do jisté míry koreluje s mírou úspěšnosti u maturitní zkoušky. Mezi kraje s vysokým podílem maturantů, kterým se po dvou zkušebních obdobích roku 2020 podařilo úspěšně složit maturitní zkoušku, patří Kraj Vysočina, Zlínský kraj, Praha a kraj Královéhradecký. Jsou to zároveň kraje, kde je podíl maturantů na populaci 19letých nadprůměrný. Na opačném pólu je kraj Ústecký, Karlovarský, Středočeský a Liberecký, kde je jak míra účasti na maturitním vzdělávání, tak podíl úspěšných maturantů pod republikovým průměrem.

2 PŘIHLÁŠENÍ K MATURITNÍ ZKOUŠCE

2.1 SPECIFIKA ROKU 2020 A DEFINICE POJMŮ

V souvislosti s mimořádnými opatřeními ve školství zavedenými v důsledku šíření onemocnění COVID-19 nesl s sebou rok 2020 v rámci středoškolské výuky i maturitní zkoušky významná specifika. Podmínky konání maturitní zkoušky v roce 2020 byly upraveny speciálním zákonem č. 135/2020 Sb., o zvláštních pravidlech pro přijímání k některým druhům vzdělávání a k jejich ukončování ve školním roce 2019/2020, vyhláškou č. 232/2020, o přijímacím řízení, maturitní zkoušce a závěrečné zkoušce ve

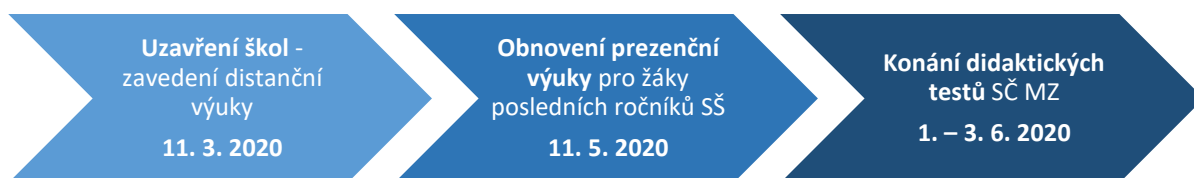
² Regionální příslušnost maturanta je určena sídlem školy, kterou navštěvuje.

³ Nízký podíl účasti prvomaturantů Středočeského kraje na vzdělávání je dán konstrukcí ukazatele – prvomaturanti jsou započítáváni podle kraje, ve kterém navštěvují střední školu, nikoli podle místa bydliště.

školním roce 2019/2020, a vyhláškou č. 233/2020 Sb., o některých zvláštních pravidlech pro vzdělávání v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii koronaviru SARS CoV-2.

Při interpretaci výsledků maturitní zkoušky je třeba přihlídnout ke specifickým podmínkám průběhu školního roku 2019/2020 a k některým úpravám modelu maturitní zkoušky.

- V období **11. března–11. května 2020** byly **zavřeny všechny střední školy**, výuka tak v tomto dvouměsíčním mezidobí probíhala distančně. Možnost osobní přítomnosti žáků posledních ročníků při výuce ve školách byla obnovena tři týdny před samotným konáním didaktických testů (DT) v rámci společné části maturitní zkoušky.
- Vzhledem k epidemiologické situaci bylo **období pro konání maturitní zkoušky posunuto**, a didaktické testy se tak konaly o měsíc později, než tomu bylo ve všech předchozích ročnících od zavedení společné části maturitní zkoušky, a to od **1. do 3. června 2020**.

- V souladu s vyhláškou č. 211/2020 Sb., o hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve druhém pololetí školního roku 2019/2020, nemohli být žáci, kteří se přihlásili k maturitní zkoušce, hodnoceni ve druhém pololetí stupněm „nedostatečný“ nebo slovem „nehodnocen“. **Maturitní zkoušku tak mohli konat všichni žáci posledních ročníků**, tedy i ti, kteří by se za běžných podmínek nemohli k maturitní zkoušce dostavit, protože by neměli uzavřený poslední ročník. Ročník 2020 je tedy specifický historicky nejvyšší účastí žáků u maturitní zkoušky.
- Žáci, kteří v jarním zkušebním období 2020 konali společnou část maturitní zkoušky podle zákona č. 135/2020 Sb., skládali dílčí zkoušky z předmětů **český jazyk a literatura a cizí jazyk pouze formou didaktického testu a ústní zkoušky**. Dílčí zkouška formou písemné práce se nekonala.

TERMINOLOGIE

Aby bylo možné korektně interpretovat data v časových řadách, jsou maturanti členěni do několika skupin podle typu termínu, v němž se hlásili k maturitní zkoušce.

Celá zpráva se tedy odkazuje na následující terminologii:

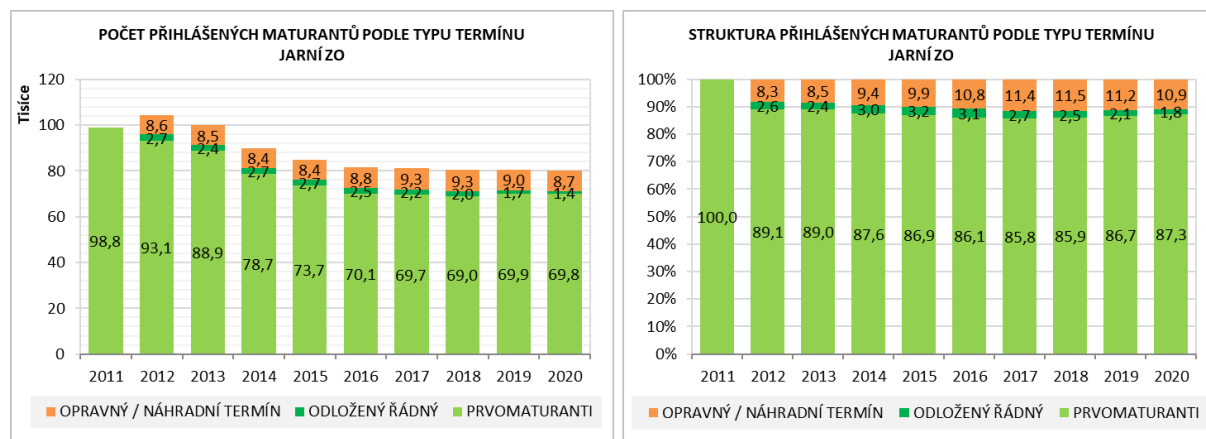
- **Prvomaturanti** – žáci, kteří se hlásí **poprvé** k maturitní zkoušce v roce, o němž zpráva referuje. Jejich první možný termín zkoušky může být pouze termínem řádným.
- **Odložený řádný termín** – žáci, kteří se hlásí k řádnému termínu zkoušky, ale poslední ročník svého středoškolského vzdělávání navštěvovali a poprvé se k maturitní zkoušce hlásili o rok či více let dříve. Důvodem, že se k řádnému termínu hlásí opakovaně, je, že v předchozích řádných termínech zkoušku nekonali, neboť neměli ukončený poslední ročník a nebyli připuštěni k maturitě.

- **Opravný termín** – žáci, kteří v některém z předchozích zkušebních období zkoušku nebo dílčí zkoušku konali, avšak neúspěšně. Za takové se považují i ti, kteří se k přihlášené zkoušce nebo dílčí zkoušce nedostavili a kterým ředitel školy absenci u zkoušky neomluvil.
- **Náhradní termín** – žáci, kteří se již jednou či vícekrát k řádnému termínu maturitní zkoušky přihlásili, řádně ukončili vzdělávání, avšak zkoušku nebo dílčí zkoušku nekonali a jejich neúčast ředitel školy omluvil, zároveň nekonají žádnou dílčí zkoušku v opravném termínu.

U konkrétního maturujícího může v rámci jednoho zkušebního období nastat souběh konání zkoušek (a v rámci nich i dílčích zkoušek) v opravném i v náhradním termínu, proto na úrovni celé maturitní zkoušky a na úrovni částí maturitní zkoušky hovoříme o přihlášených k opravné/náhradní zkoušce.

2.2 PŘIHLÁŠENÍ K JARNÍMU ZKUŠEBNÍMU OBDOBÍ MZ

K maturitní zkoušce se v jarním zkušebním období 2020 přihlásilo celkem 80,0 tis. žáků, což je jen o 0,7 tis. méně než v předchozím roce (meziroční pokles 0,8 %). Počet **prvomaturantů** přihlášených

k jarnímu zkušebnímu období (ZO) 2020 klesl meziročně jen o necelých 100 žáků (0,5 %) na 69,8 tis. (87,3 % celkového počtu přihlášených).

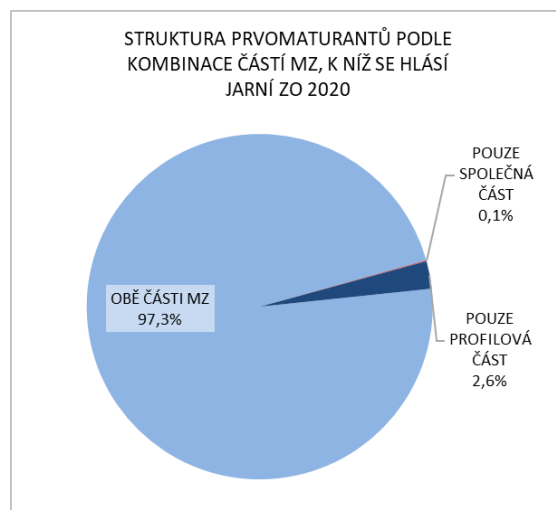
Žáků hlásících se k **odloženému řádnému termínu** bylo nejméně za celé sledované období od roku 2011, tedy 1,4 tis. (1,8 % z celkového počtu přihlášených). Pokles podílu této skupiny maturantů souvisí se stále klesající mírou neúčasti u maturitní zkoušky způsobenou neukončením posledního ročníku studia.

K **opravné či náhradní zkoušce** se v jarním zkušebním období 2020 přihlásilo 8,7 tis. žáků (10,9 % z celkového počtu přihlášených). Mezi lety 2012–2018 podíl těchto maturantů rostl z důvodu zvyšujícího se počtu těch, kteří napoprvé u maturity neuspěli a kteří se k maturitní zkoušce poté hlásili opakovaně. Rokem 2019 se však růst podílu maturantů opravujících zkoušku zastavil a v roce 2020 pokračuje pokles zastoupení této skupiny.

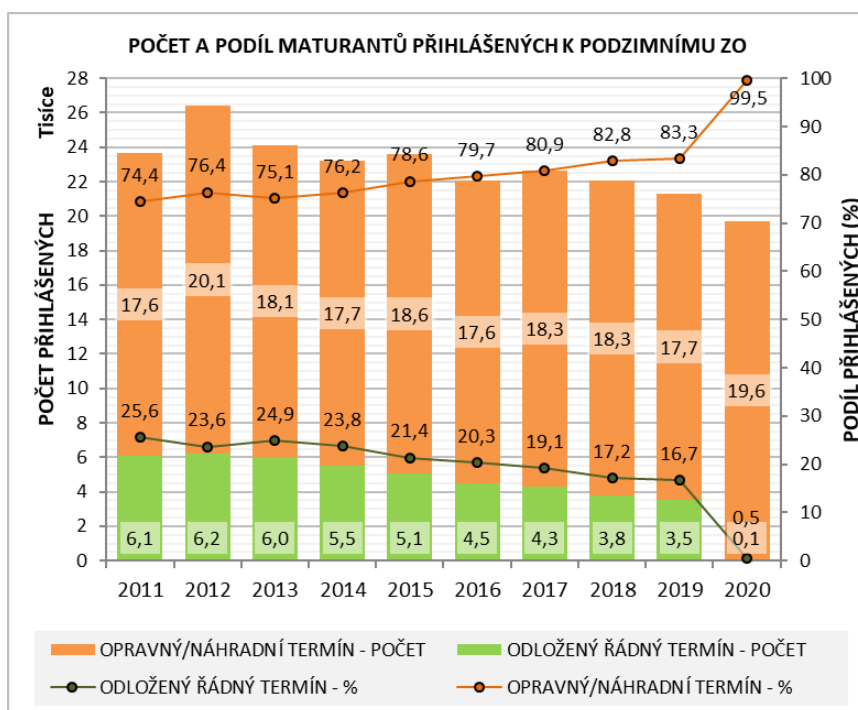
Při detailnějším pohledu na skupinu **prvomaturantů** lze říci, že:

- Valná většina z nich, přesněji 97,3 %, se hlásí ke **zkouškám obou částí MZ**, tedy jak ke společné, tak k profilové části.

- Podíl těch, kteří mají přihlášenou **pouze profilovou část**, činí 2,6 % (1,8 tis.). V největší míře je tato skupina maturantů zastoupena na pedagogických a humanitních SOŠ (18,5 %), na uměleckých SOŠ – konzervatořích (6,4 %), SOŠ technických skupiny 2 (3,8 %) a na zdravotnických SOŠ (3,4 %). Na tyto školy častěji nastupují ti, kteří již maturitní zkoušku v minulosti složili a doplňují si odborné vzdělání. Velmi často (z více než 80 %) tak jde o maturanty z neprezenčních forem vzdělávání.
- Pouze ke společné části** maturitní zkoušky se v roce 2020 přihlásilo 64 prvomaturantů, jednalo se výhradně o žáky ze škol nabízejících program International Baccalaureate nahrazující standardní profilovou část maturitní zkoušky.

2.3 PŘIHLÁŠENÍ K PODZIMNÍMU ZKUŠEBNÍMU OBDOBÍ MZ

Na počtu a struktuře podzimních maturantů se výrazně projeví výjimečné podmínky nastavené pro jarní zkušební období, zejména pak fakt, že na jaře mohli k maturitní zkoušce přistoupit takřka všichni žáci posledních ročníků maturitních oborů. Z tohoto důvodu zde téměř nejsou zastoupeni maturanti v odloženém řádném termínu.

K podzimnímu zkušebnímu období roku 2020 se přihlásilo celkem 19,7 tis.

maturujících, tj. o 1,6 tis. méně než v roce 2019. Skupinu podzimních maturantů je možné rozdělit do následujících typů.

- K **termínu opravnému či náhradnímu** se přihlásilo celkem 19,6 tis. žáků, tj. 99,5 % všech přihlášených k podzimnímu zkušebnímu období. V absolutním počtu přihlášených v tomto typu termínu se meziročně jedná o nárůst o více než 10 % (v roce předchozím byl počet žáků v opravném či náhradním termínu 17,7 tis.). V rámci této skupiny pak existují dvě podskupiny.

- 86,0 % ze všech přihlášených podzimních maturantů tvoří ti, kteří se ke zkoušce **poprvé přihlásili v jarním zkušebním období 2020 a neuspěli**, popř. zkoušku nekonali z jiného důvodu, než je neukončení závěrečného ročníku studia. V roce 2019 byl jejich podíl 72,1 %.
- Dalších 13,5 % podzimních maturantů 2020 jsou žáci, kteří **neuspěli v předchozích ročnících** (před rokem 2020), a hlásí se tak opětovně k opravnému či náhradnímu termínu maturitní zkoušky.
- K **odloženému řádnému termínu** se v podzimním zkušebním období 2020 přihlásilo pouze 98 maturantů, tj. 0,5 %. V posledních 7 letech počty i podíly podzimních maturantů v tomto typu termínu vlivem populačního poklesu a vlivem nižšího podílu neukončivších poslední ročník středních škol klesaly, a to z 6,0 na 3,5 tis., resp. z 24,9 % na 16,7 %. I tak je ale změna mezi lety 2019 a 2020 výrazně skoková a je důsledkem skutečnosti, že v jarním zkušebním období mohli k maturitní zkoušce přistoupit takřka všichni žáci posledních ročníků maturitních oborů. V rámci této skupiny podzimních maturantů je pak započítáno i 71 žáků (0,4 %), kteří vůbec poprvé podali přihlášku až k maturitní zkoušce v podzimním zkušebním období 2020.⁴

2.4 STRUKTURA MATURANTŮ

2.4.1 GENDER

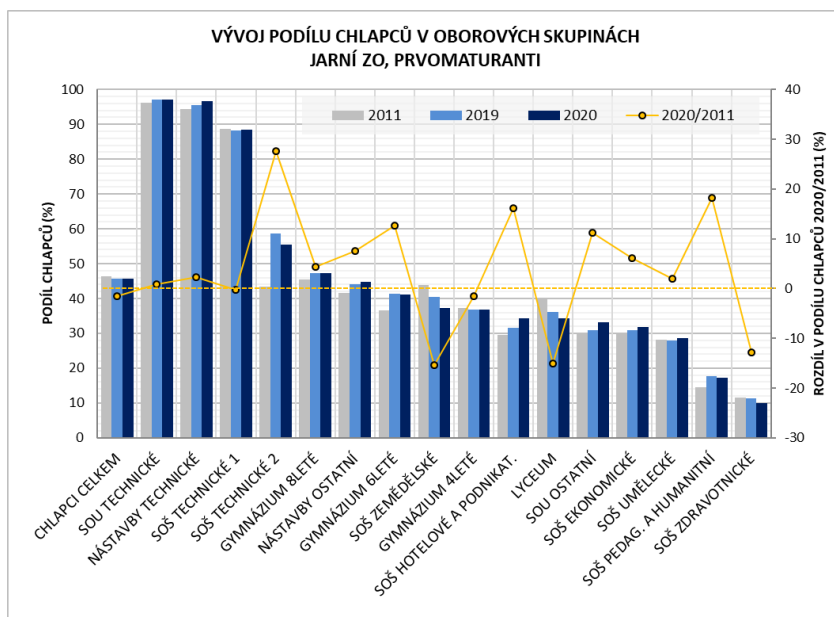
Z celkového počtu přihlášených maturantů v jarním zkušebním období roku 2020 bylo 45,8 % chlapců a 54,2 % dívek. Tento poměr se meziročně změnil velmi mírně ve prospěch chlapců. Genderová struktura maturantů je závislá i na oborové struktuře maturitních oborů středních škol, kdy chlapci ve větší míře navštěvují obory technické a dívky obory zdravotnické, umělecké, humanitní a pedagogické a ekonomické.

Mezi **prvomaturanty** byl podíl chlapců 45,7 %. Meziroční změna oproti roku 2019 je nepatrná a od roku 2012, s výjimkou let 2016 a 2017, kdy podíl klesl pod 45 %, se podíl chlapců mezi prvomaturanty pohybuje mezi 45 a 46 %.

Mezi přihlášenými k **odloženému řádnému termínu** tvoří chlapci většinu (53,6 %). Oproti roku 2019 však došlo k poklesu o 1,1 procentního bodu, což potvrzuje klesající trend pozorovaný v posledních 4 letech. Od roku 2011 však stále platí, že mezi chlapci je vyšší podíl těch, kteří neukončí úspěšně poslední ročník, a tedy nejsou k maturitní zkoušce připuštěni.

Podíl chlapců mezi přihlášenými k **opravné či náhradní zkoušce** v roce 2020 byl 45,1 %. Oproti roku 2019 stoupl podíl chlapců v této skupině o 1,4 p. b.

⁴ Může se jednat o žáky, kteří přerušili studium střední školy a ke svému řádnému termínu MZ se mohli přihlásit až v červnu daného maturitního roku, tzn. k podzimnímu zkušebnímu období.

Mezi výrazně chlapecké obory se řadí především všechny obory technické, a to jak na úrovni SOŠ (skupina 1, tedy klasické průmyslovky), tak SOU a obory nástavbového studia. Na technických SOU a nástavbách je podíl chlapců stabilně vyšší než 90 %. V porovnání s rokem 2019 se na technických SOU podíl chlapců téměř nezměnil, v technických oborech nástavbového studia se mírně zvýšil.

Na opačném konci, tedy s více než 80% zastoupením dívek, figurují obory zdravotnické a pedagogické a humanitní. Zastoupení dívek okolo 70 % mají obory SOŠ uměleckých a ekonomických (obchodní akademie), dále obory netechnických středních odborných učilišť, lycea (zejména díky růstu podílu lyceí netechnického zaměření) a hotelové a podnikatelské SOŠ.

Gymnázia mají mezi prvomaturanty převahu dívek, nejvýrazněji pak gymnázia 4letá, kde jejich podíl v roce 2020 činí 63,2 % a od roku 2019 má navíc stoupající tendenci. Na 6letých gymnáziích byl podíl dívek 58,8 %. V případě 8letých gymnázií se podíl dívčí populace od roku 2016 snižuje, a to z 55,8 % na hodnotu 52,6 % v roce 2020.

Oborové skupiny, kde podíl maturujících chlapců oproti roku 2019 stoupl nejvíce, jsou hotelové a podnikatelské SOŠ (o 2,6 p. b.) a netechnická SOU (o 2,2 p. b.). Nejvyšší meziroční pokles podílu chlapecké populace bylo možné pozorovat na zemědělských oborech SOŠ (o 3,4 p. b.) a na SOŠ technických 2 (o 3,1 p. b.).

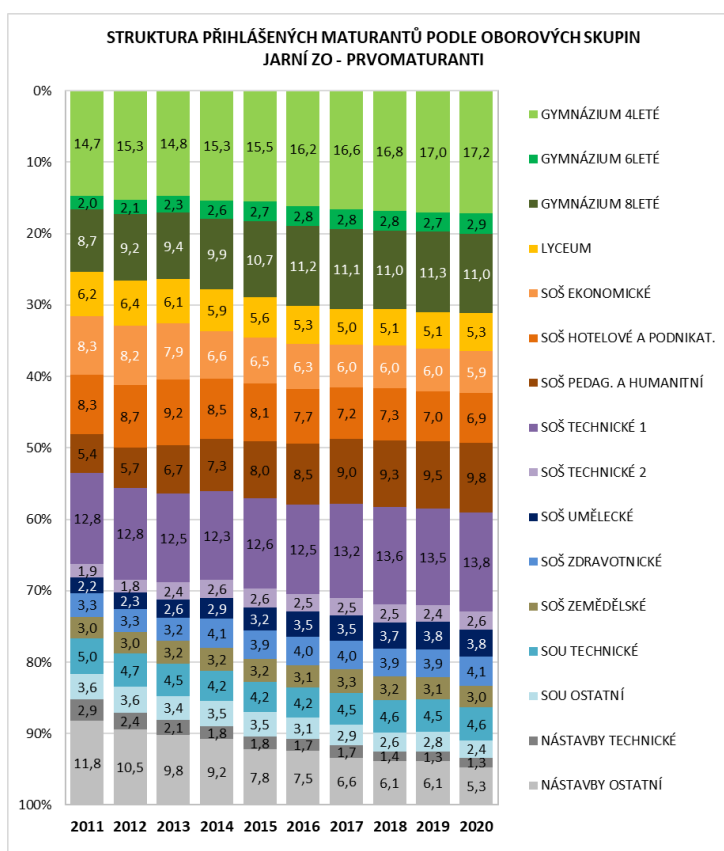
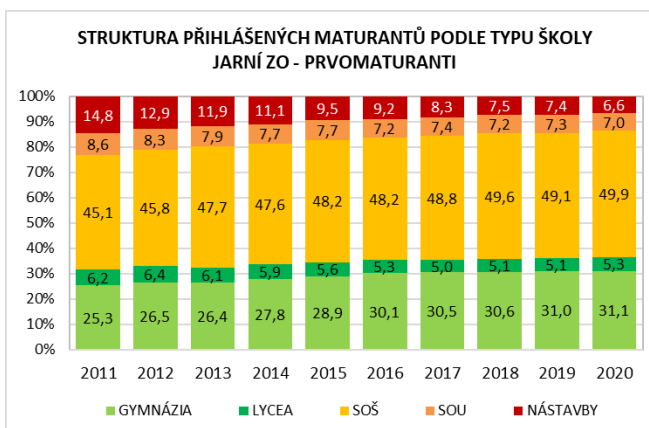
Ve srovnání s prvním ročníkem státní maturity pozorujeme tyto nejvýraznější změny:

- **Úbytek** zastoupení **chlapců** na **zemědělských SOŠ** (ze 43,9 % na 37,2 % v roce 2020) a na **lyceích** (z 40,3 % na 34,2 %). Pokles chlapecké populace na lyceích souvisí s poklesem počtu maturantů zejména v technických lyceích, kde chlapci dominují.
- **Nárůst podílu chlapců** v již zmíněných **technických oborech SOŠ skupiny 2** (ze 43,5 % v roce 2011 na 55,5 % v roce 2020), v oborech **SOŠ pedagogických a humanitních** (z 14,6 % na 17,2 %) a dále na **6letých gymnáziích** (z 36,6 % na 41,2 %).

2.4.2 TYP ŠKOLY A OBOROVÁ SKUPINA

V roce 2020 se z pohledu oborové struktury prvomaturantů potvrzují dva základní trendy:

- **Růst relativního zastoupení všeobecného a všeobecně odborného sektoru** (gymnázia a lycea) – v posledním sledovaném ročníku tvoří tato část maturitní populace 36,4 % (25,4 tis.), což je o 4,9 p. b. více než v roce 2011.
- **Gymnázia** zaujímají 31,1 % (21,7 tis.) prvomaturantů a jejich podíl se oproti roku 2011 zvýšil o 5,8 p. b.
- Na **lycea** pak připadá 5,3 % (3,7 tis.), podíl maturantů je zde však oproti prvnímu ročníku státní maturity nižší o necelý 1 p. b., ačkoliv v posledních třech letech vykazuje rostoucí tendenci.
- **Celkový pokles podílu odborného sektoru maturitních oborů** (obory SOŠ, SOU a nástavbového studia), který nyní zaujímá 63,6 % (44,4 tis.) přihlášených prvomaturantů. Oproti roku 2011 se toto zastoupení snížilo z hodnoty 68,5 % (analogicky k všeobecnému sektoru) o necelých 5 p. b.
- Podíl maturantů na oborech **SOŠ** se ovšem v roce 2020 dostává na historicky nejvyšší hodnotu – bez desetiny 50 % (34,9 tis.), což představuje rozdíl +4,8 p. b. od roku 2011.
- Pokles zastoupení maturantů oborů **SOU**, které je naopak na své nejnižší hodnotě v celém sledovaném období – 7,0 % (4,9 tis.). Od roku 2011 klesl tento podíl o 1,5 p. b.
- Setrvalý pokles podílu maturantů z **nástavbového studia**, který se v roce 2020 poprvé dostal pod 7% hranici na hodnotu 6,6 % (4,6 tis.). Rozdíl od prvního ročníku státní maturity činí 8,2 p. b.

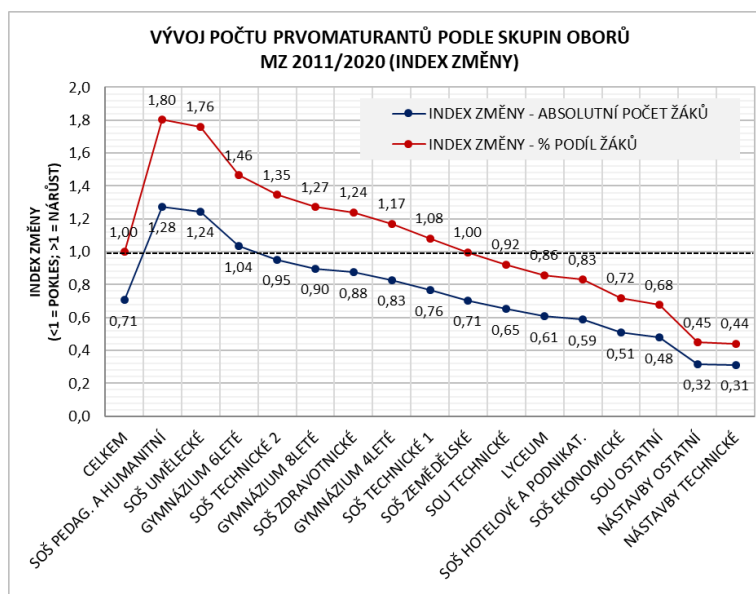
Pohled na maturitní populaci ve větším detailu z hlediska příslušnosti k oborové skupině ukazuje zejména výraznější nárůst maturantů na oborech SOŠ pedagogických a humanitních⁵ a uměleckých, a to jak v relativním vyjádření v rámci všech maturantů, tak i z hlediska absolutního počtu žáků. Nárůst absolutního počtu maturantů, byť nepatrně, zaznamenala také 6letá gymnázia. Ostatní oborové skupiny mají v absolutním vyjádření, zejména kvůli populačnímu poklesu věkové kohorty 19letých, nižší zastoupení než v roce 2011.

Vyšší relativní zastoupení v maturitní populaci oproti roku 2011 se tedy týká zejména oborů:

- SOŠ pedagogických a humanitních a SOŠ uměleckých – podíl vzrostl o více než tři čtvrtiny;
- víceletých gymnázií – nárůst podílu o 46 % u 6letých a o 27 % u 8letých gymnázií;
- SOŠ technických 2 (nárůst podílu o 35 %) a SOŠ zdravotnických (nárůst podílu o 24 %).

Výrazně **menší podíl** ve srovnání s rokem 2011 zaujímaly především:

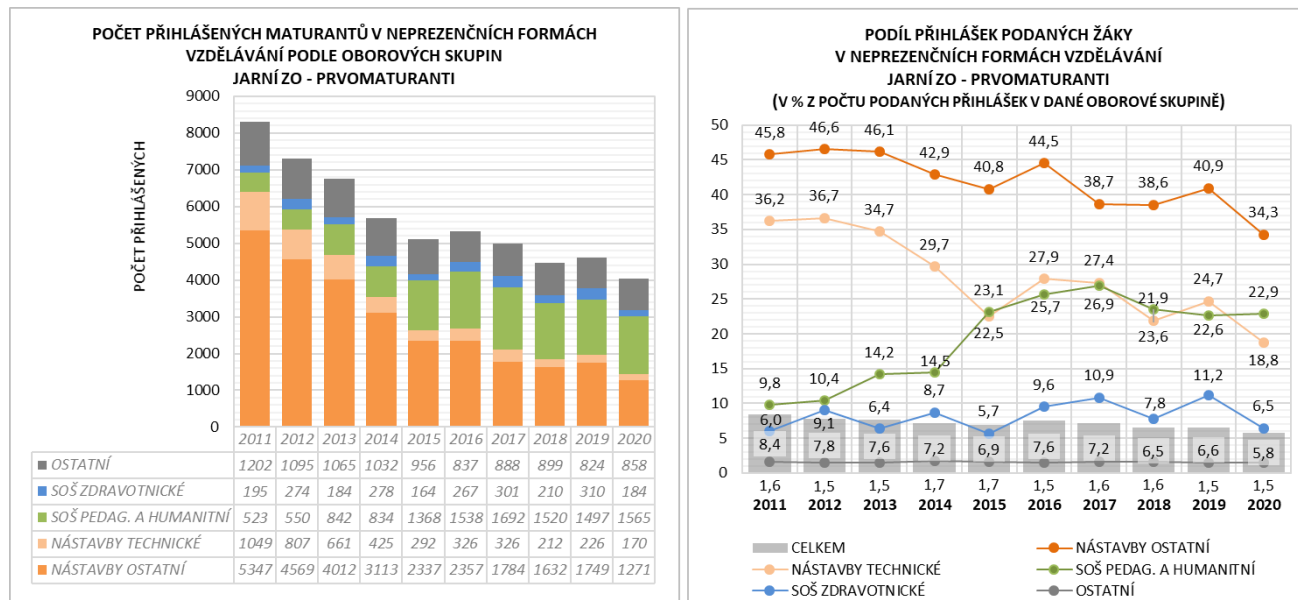
- Obory nástavbového studia – podíl skupiny technických nástaveb klesl o 56 %, podíl netechnických pak o 55 %.
- Netechnické obory SOU – pokles zastoupení bezmála o třetinu
- SOŠ obory ekonomické – nižší zastoupení o 28 %

⁵ Nárůst počtu i podílu žáků ve skupině pedagogických a humanitních SOŠ souvisí zejména s příchodem těch, kteří již maturitní zkoušku v minulosti složili a dodělávají si pouze profilovou část kvůli profesním požadavkům. SŠ tak studují často v neprezenční formě vzdělávání.

2.4.3 FORMA VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci všech přihlášek k MZ podaných prvomaturanty v roce 2020 bylo 5,8 % (4,0 tis.) podáno žáky v neprezenčních formách vzdělávání. Vůbec poprvé od roku 2011 se jejich zastoupení dostalo pod hodnotu 6 % a rozdíl oproti prvnímu ročníku státní maturity tak činí 2,6 p. b.

Mezi oborové skupiny, kde je podíl neprezenčních forem studia nadprůměrný, patří zejména:

- **nástavbové obory** – v rámci nich ale zastoupení jiných než denních forem studia postupně klesá – jak v technicky zaměřených nástavbách, tak v netechnických oborech nástaveb představuje podíl neprezenčních forem v roce 2020 historické minimum (18,8 %, resp. 34,3 %).
- **SOŠ obory pedagogické a humanitní** (22,9 %), které se dostaly co do podílu neprezenčních forem před technické obory nástaveb. Značnou část maturantů zde tvoří ti, kteří již jednu maturitní zkoušku složenu mají a doplňují si potřebnou profesní kvalifikaci.
- **SOŠ obory zdravotnické** – zastoupení neprezenčních forem vzdělávání je zde mírně nadprůměrné (6,5 %).

2.5 VOLBA PŘEDMĚTU DRUHÉ POVINNÉ ZKOUŠKY

Z celkového počtu 68 034 prvomaturantů, kteří se v jarním zkušebním období 2020 přihlásili ke společné části maturitní zkoušky, jich ke 2. povinné zkoušce podalo přihlášku 67 722⁶.

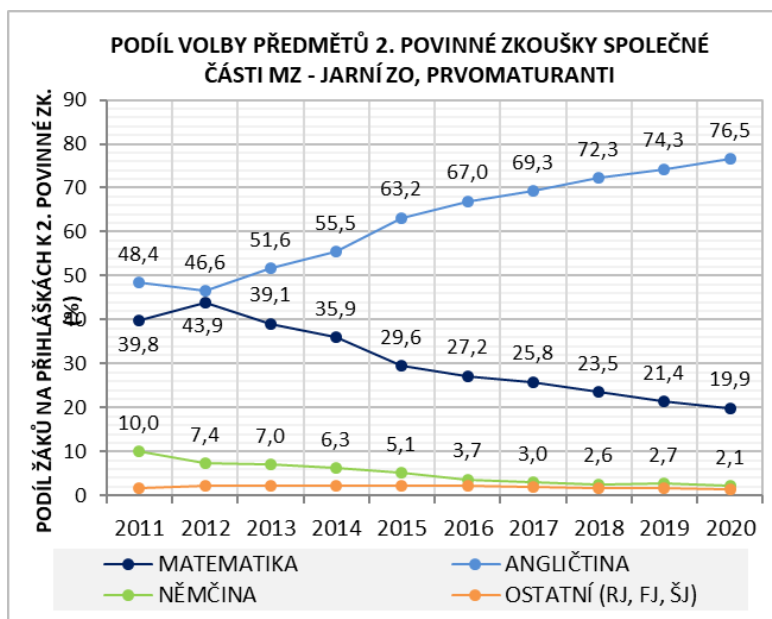
Ve volbě předmětů druhé povinné zkoušky pozorujeme od roku 2012 několik trendů:

- **Klesající zájem o zkoušku z matematiky,** která se v jarním zkušebním období 2020 poprvé svým zastoupením dostala pod 20% hranici. Přihlášku k ní podalo celkem 13,5 tis. prvomaturantů, tj. 19,9 % všech přihlášených k 2. povinné zkoušce. Oproti roku 2012, kdy byl zájem o matematiku vůbec nejvyšší, činí pokles zastoupení tohoto předmětu 24,1 p. b. (průměrný meziroční pokles za období 2012–2020 je 3 p. b.).
- **Růst zájmu o zkoušku z angličtiny,** k níž se přihlásilo 51,8 tis. prvomaturantů a jejíž podíl se tak dostal přes hranici tří čtvrtin (76,5 %). Od roku 2012 narostl podíl žáků volících angličtinu o 30 p. b. (průměrný meziroční nárůst v letech 2012–2020 je 3,7 p. b.).
- **Pokles podílu volby němčiny,** který je možné s přestávkou v roce 2019 pozorovat od roku 2012. V jarním zkušebním období 2020 si němčinu vybralo 1,4 tis. prvomaturantů, tj. 2,1 % přihlášených ke 2. povinné zkoušce. Rozdíl oproti roku 2011, kdy si němčinu vybrala desetina prvomaturantů, činí 7,9 p. b.

Ruštinu si v roce 2020 zvolilo celkem 750 prvomaturantů (1,1 %), její zastoupení je tak nejnižší z celého sledovaného období. Největší podíl v rámci druhé povinné zkoušky měla ruština v letech 2013 a 2014 – 1,8 %.

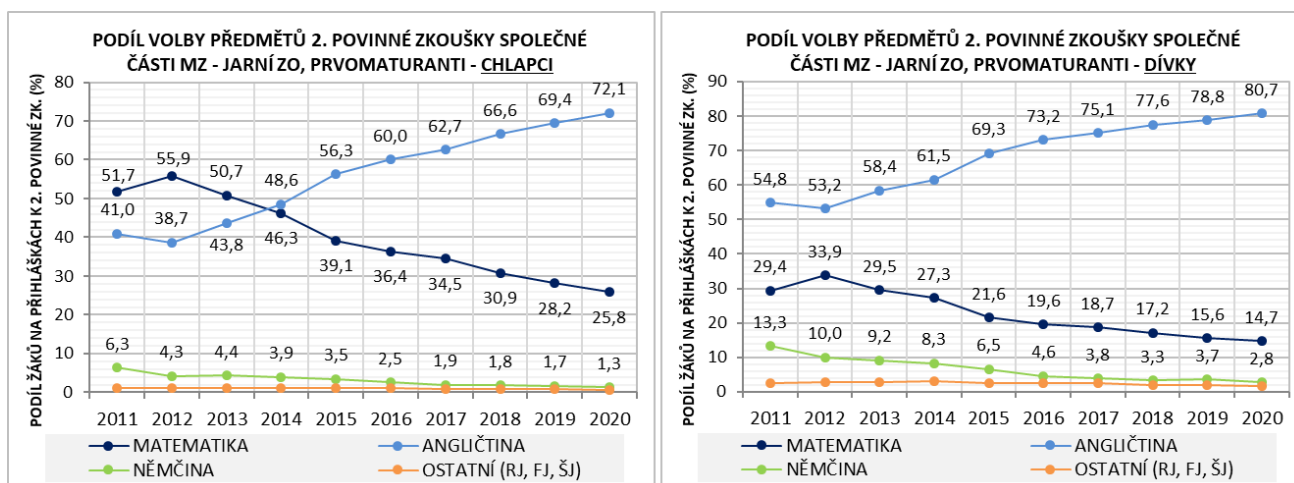
Francouzštinu byla v roce 2020 volbou pro pouhých 85 prvomaturantů, převážně gymnazistů, její podíl se tak v posledních dvou ročnících pohybuje kolem 0,1 %, V letech 2012–2018 byl podíl na úrovni 0,2 %.

Španělštinu si vybralo v jarním ZO 2020 jako druhou povinnou zkoušku 163 prvomaturantů a její zastoupení se stabilně v celém sledovaném období drží na úrovni 0,2 %.

⁶Celkem 312 žáků se v rámci společné části MZ hlásilo pouze ke zkoušce z českého jazyka a literatury, druhou povinnou zkoušku pak nekonali. Jedná se o žáky víceletých gymnázií, často s jazykovým zaměřením, kde může být druhá zkouška nahrazena kupříkladu mezinárodní jazykovou zkouškou.

VOLBA 2. POVINNÉ ZKOUŠKY OPTIKOU GENDERU

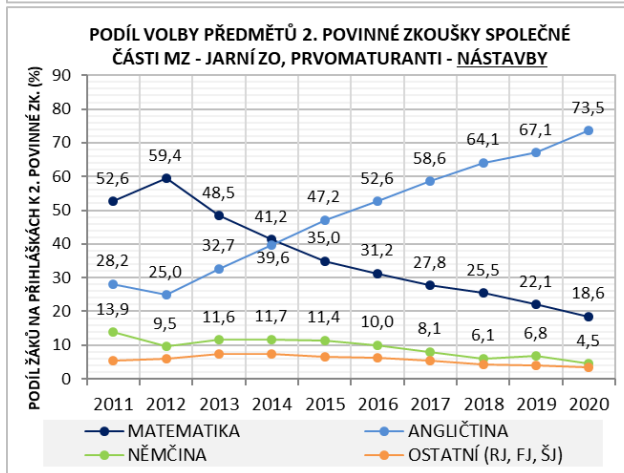
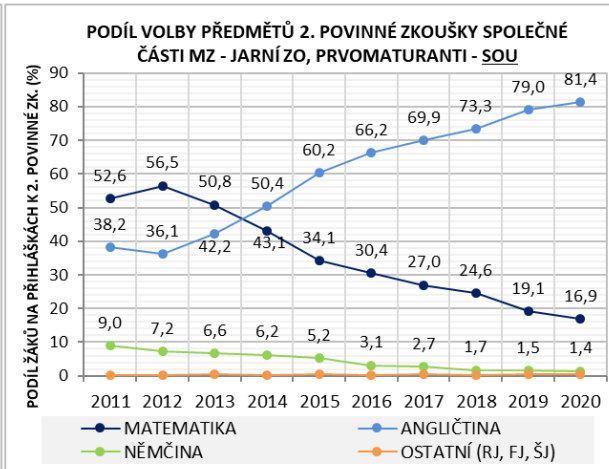
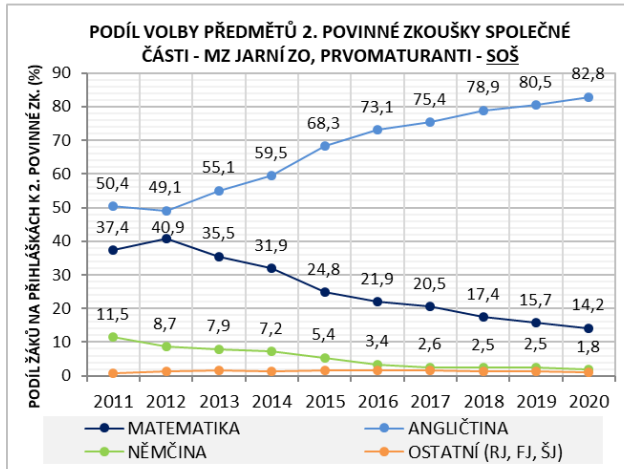
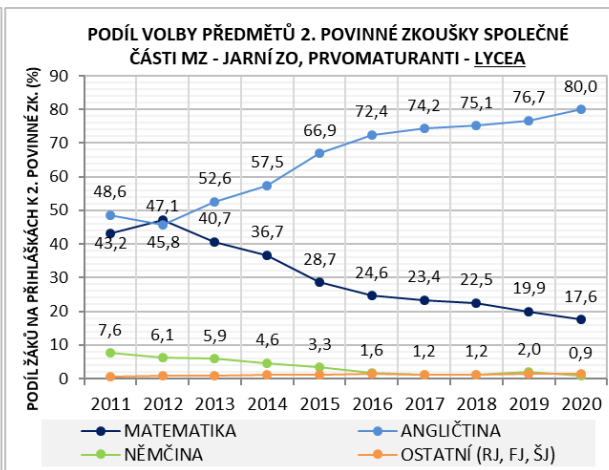
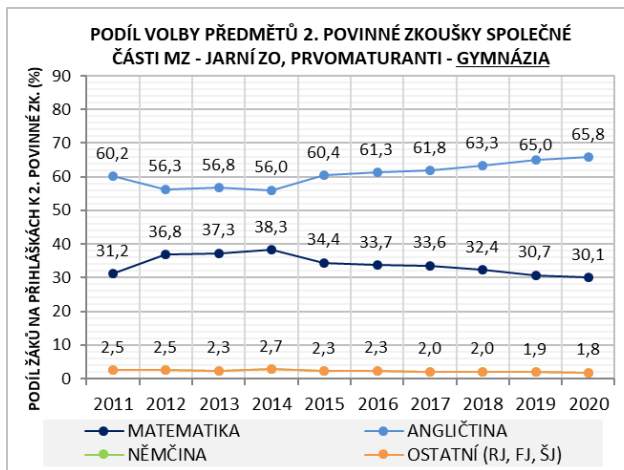
Vývoj zastoupení předmětů 2. povinné zkoušky ukazuje ústup od matematiky jak u chlapců (volilo si ji 25,8 %), tak u dívek (14,7 %). Podíl matematiky je u chlapců o 30,0 p. b. nižší než v roce 2012, kdy si ji volila více než polovina prvomaturantů. Mezi dívkami činí pokles volby matematiky oproti roku 2012, kdy si ji vybrala třetina prvomaturantek, 19,1 p. b.

Je nutné si uvědomit, že volba matematiky jako maturitního předmětu souvisí zejména s volbou oboru, který maturant studuje. Vyšší podíl volby matematiky u chlapců je tak i důsledkem toho, že chlapci častěji absolvují technické obory, v nichž je podíl maturujících z matematiky vyšší než v případě humanitních oborů (které jsou naopak více doménou dívek).

Angličtina je v dominantním postavení v obou genderových skupinách, přičemž u dívek se poprvé od roku 2011 dostala přes 80% hranici, oproti roku 2012 to představuje nárůst o 27,5 p. b. Chlapci si zvolili angličtinu v 72,1 % případů, což je o 33,5 p. b. více než v roce 2012.

VOLBA 2. POVINNÉ ZKOUŠKY OPTIKOU TYPU ŠKOLY

Volba **matematiky** zaznamenala pokles napříč všemi typy škol. Nejvíce patrné je to v **nástavbových oborech a oborech SOU**, kde je rozdíl oproti roku 2012 zhruba 40 p. b. a podíl volby v jarním zkušebním období 2020 se zde pohybuje na úrovni 18,6 %, resp. 16,9 %. Vůbec nejnižší podíl volby matematiky je v oborech SOŠ (14,2 %), a to především netechnických oborů – uměleckých, hotelových a podnikatelských, zdravotnických, pedagogických a humanitních a ekonomických, kde si matematiku zvolilo v roce 2020 méně než 8 % prvomaturantů. Mezi obory **SOŠ**, kde je matematika volena na úrovni republikového průměru, patří zemědělské a technické obory skupiny 2, nadprůměrně si pak

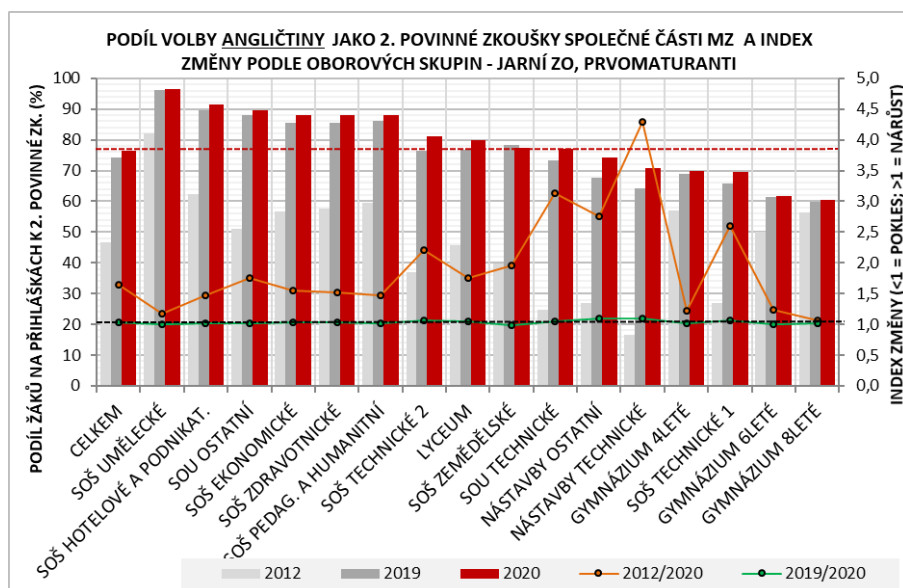
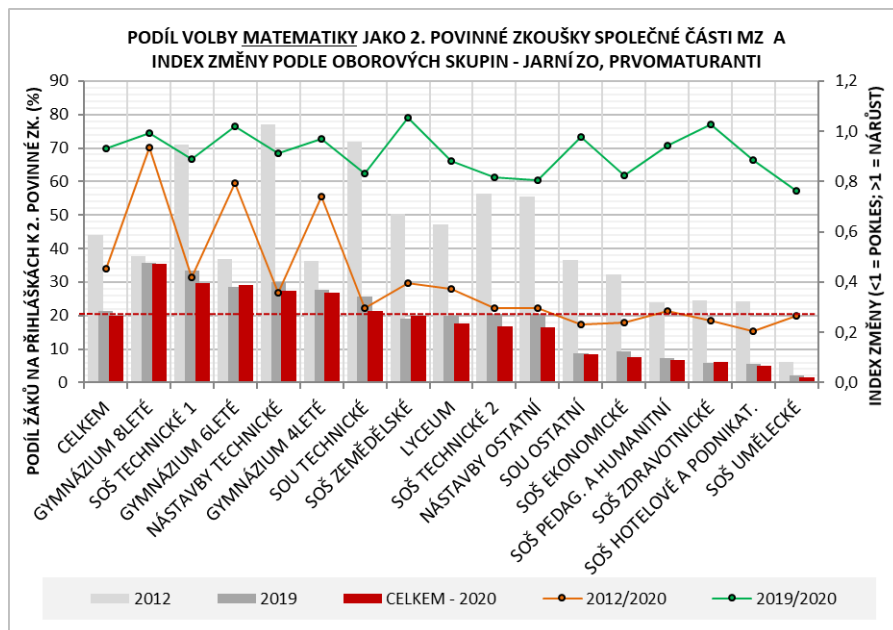
matematiku, i přes značný pokles od roku 2012, volí maturanti oborů SOŠ technických 1 (v necelých 30 % případů). Nejmenší odklon od matematiky, a tudíž i nejvyšší míru volby, je možné vidět na gymnáziích, kde má zastoupení více než 30 %. Nejvýrazněji je pak zastoupena na gymnáziích 8letých (35,4 %).

Na **lyceích** je volba matematiky mírně pod republikovým průměrem (17,6 %), což je způsobeno převahou

maturantů v netechnicky zaměřených lyceích (zdravotnické, pedagogické, ekonomické), kde se míra volby pohybuje pod 10% hranicí. Maturanti v technických lyceích si matematiku vybírají ve více než 60 % případů.

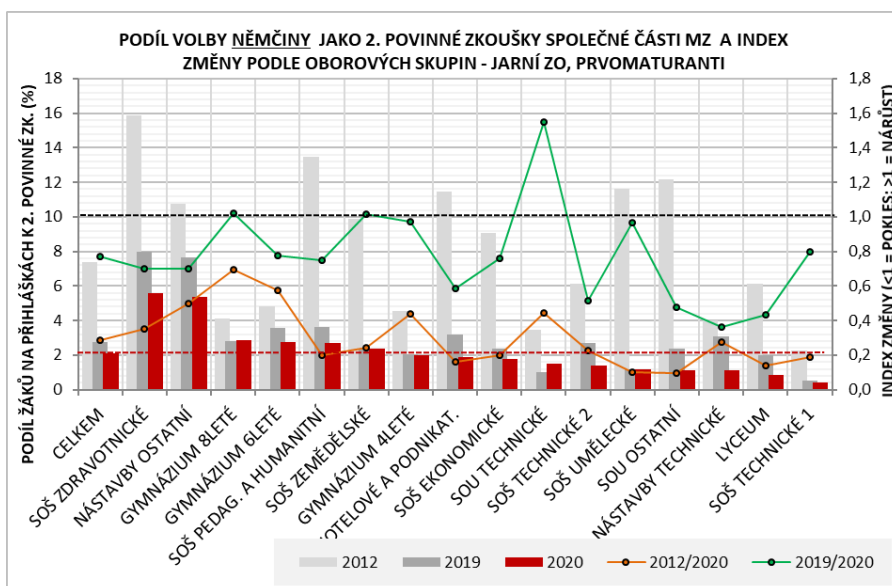
Angličtina je nejvíce zastoupena na netechnicky zaměřených oborech SOŠ a SOU – volí si ji zde více než 80 % prvomaturantů. Naopak podprůměrné zastoupení má na gymnáziích, SOŠ oborech technických 1 a také na technických oborech nástavb, kde však došlo k vůbec nejvyššímu nárůstu volby angličtiny ze všech oborových skupin (míra volby je zde v roce 2020 na více než 4násobku hodnoty z roku 2012).

Nadprůměrný nárůst od roku 2012 je možné vidět také na technických SOU, netechnických nástavbách a technických SOŠ skupiny 1. Volbu angličtiny pohybující se kolem republikového průměru pak představují technické SOŠ 2, lycea, zemědělské SOŠ, technická SOU a netechnické obory nástavb.

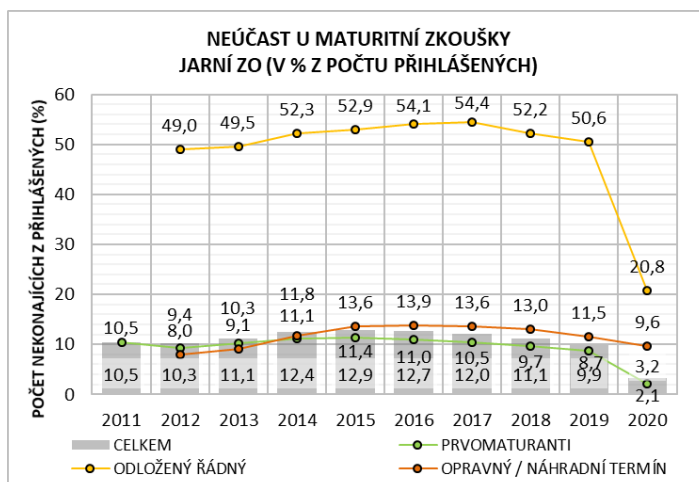
Němčina má největší zastoupení na zdravotnických oborech SOŠ a v netechnickém nástavbovém studiu, kde si ji vybralo více než 5 % prvomaturantů. Mírně nadprůměrně je pak zastoupena ještě na víceletých gymnáziích a v pedagogických a humanitních oborech SOŠ. Opačný pól představují technické obory SOŠ 1, lycea, technické nástavby a netechnická SOU, kde si němčinu volí kolem 1 % prvomaturantů a méně.

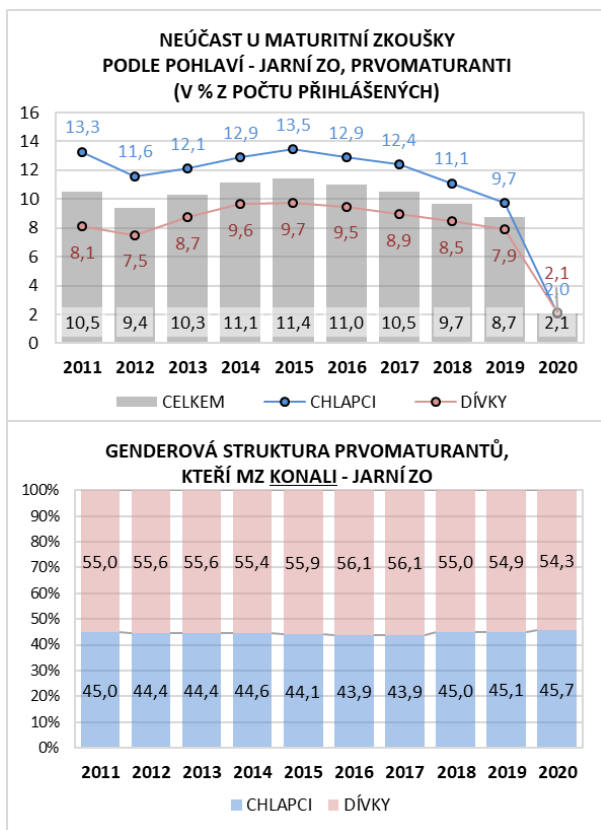
Největšího poklesu zájmu oproti roku 2012 se němčina dočkala v oborech s výraznou dominancí angličtiny a nízkou mírou volby matematiky, tzn. na uměleckých SOŠ a netechnických SOU. Její zastoupení výrazně kleslo také na lyceích a hotelových a podnikatelských SOŠ. Nejmenší ústup od němčiny lze pak pozorovat na víceletých gymnáziích.

3 NEÚČAST U MZ

Rok 2020 byl oproti předchozím ročníkům MZ specifický nejen částečně pozměněnou vnitřní strukturou zkoušek společné části MZ, ale také podmínkami, za kterých mohli žáci posledních ročníků středních škol k maturitě přistoupit. Oproti předchozím ročníkům **mohli maturitní zkoušku v roce 2020 konat prakticky všichni žáci posledních ročníků středních škol**. Věnujeme proto samostatnou kapitolu tomu, do jaké míry se v čase vyvíjela neúčast u maturitní zkoušky jako takové. Tyto podmínky totiž mají následně vliv na strukturu maturantů, kteří se ke zkouškám nakonec dostaví, potažmo na výslednou míru neúspěšnosti u MZ.

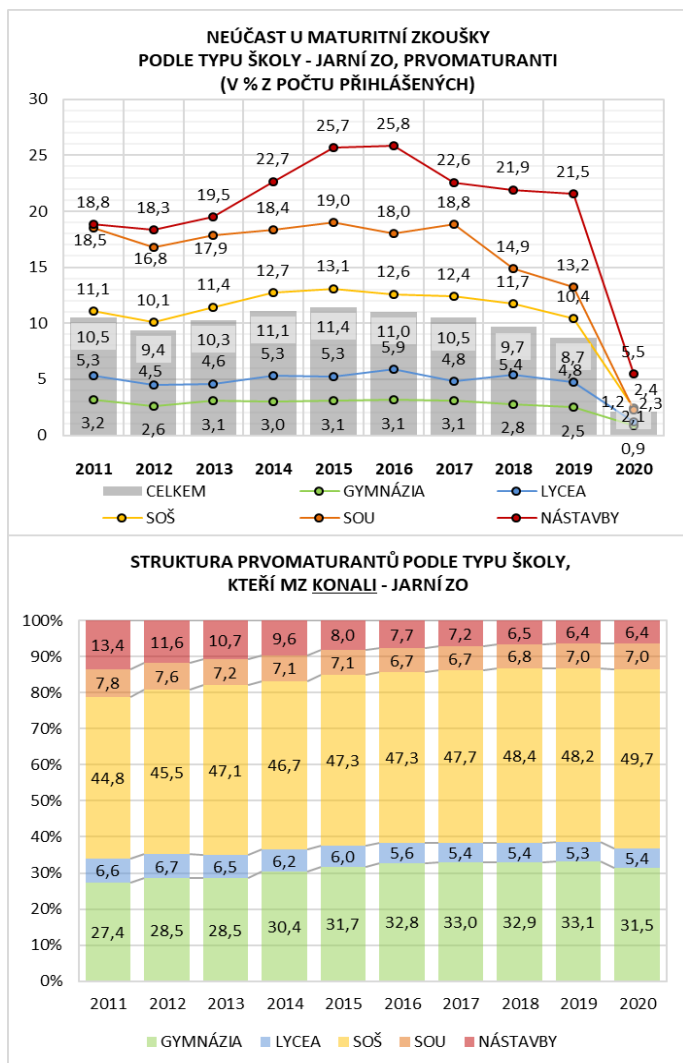

Z celkového počtu 80,0 tisíc maturantů přihlášených v jarním zkušebním období 2020 zkoušku nekonalo 2,6 tis., tj. 3,2 %. Meziročně se jedná o pokles míry neúčasti o 6,7 p. b., resp. o 67 %. Mezi **prvomaturanty**, kterých se přihlásilo 69,8 tis., ke zkoušce nenastoupilo 1,5 tis., tj. 2,1 %. Oproti roku 2019, kdy maturitní zkoušku nekonalo 6,1 tis. přihlášených, činí pokles podílu nekonajících 6,6 p. b., resp. 76 %. V rámci skupiny 1,4 tis. žáků přihlášených v **odloženém řádném termínu** došlo k vůbec nejvýraznějšímu poklesu míry neúčasti, a to z více než 50 % v roce 2019 na 20,8 % (tj. o bezmála 30 p. b., z 0,8 tis. nekonajících na 0,3 tis.) v roce 2020. Mezi maturanty v **opravném či náhradním termínu**, kteří se přihlásili v počtu 8,7 tis., se podíl žáků nekonajících zkoušku snížil naopak nejméně – o 1,9 p. b. na úroveň 9,6 %. Tito žáci již k maturitní zkoušce v minulých ročnících připuštěni byli a jejich důvod neúčasti je tedy jiný než neukončení posledního ročníku střední školy.

Podrobnější pohled na skupinu prvomaturantů naznačuje, že kromě výrazného poklesu neúčasti se prakticky smazaly rozdíly v míře neúčasti, porovnáme-li chlapce a dívky. Mezi lety 2011 a 2019, kdy rozhodnutí o možnosti žáka konat maturitní zkoušku bylo plně v kompetenci škol, se míra neúčasti chlapců pohybovala o 1,8 až 5,2 p. b. nad neúčastí dívek a tento rozdíl měl od roku 2011 klesající tendenci. V roce 2020 se rozdíl dokonce obrátil a dívky vykazovaly míru neúčasti u maturitní zkoušky o 0,1 p. b. vyšší než chlapci (2,1 % proti 2,0 %).

V důsledku nižší míry neúčasti se pozměnilo i genderové složení maturantů, kteří se ke zkoušce dostavili a zkoušku konali. Podíl chlapců dosáhl nejvyšší úrovně z celého sledované období – 45,7 %, tj. o 0,6 p. b. vyšší hodnoty než v roce 2019.

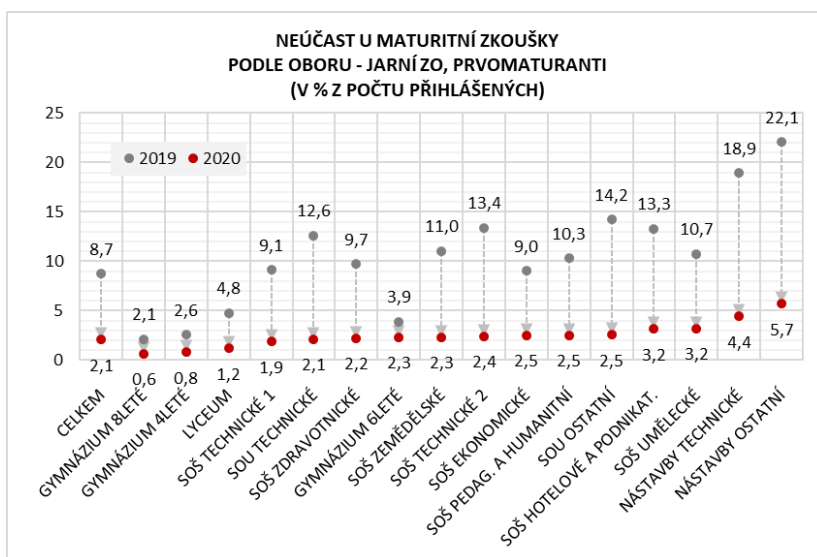

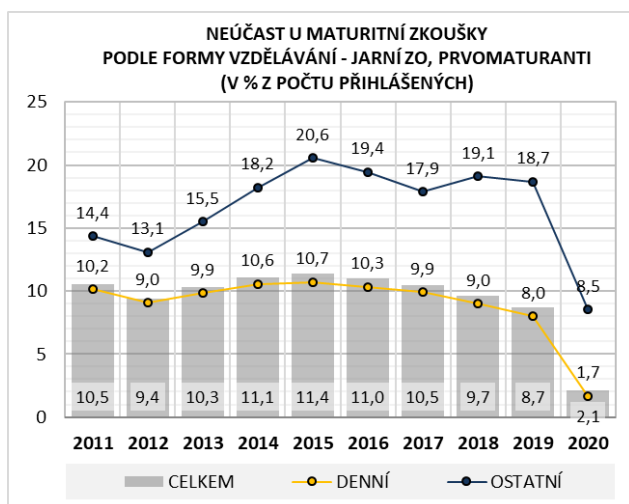
Míra neúčasti doznala v roce 2020 změn i napříč jednotlivými typy škol, kde se pohybovala od hodnoty 0,9 % (gymnázia) po 5,5 % (nástavby). Na lyceích nekonal maturitní zkoušku 1,2 % prvomaturantů, na oborech SOŠ 2,3 % a v oborech SOU pak 2,4 %. V roce 2019 bylo rozpětí mezi gymnázii a nástavbami 2,5–21,5 %.

Z vyšší míry účasti na MZ zejména mezi nástavbovými obory, obory SOU a SOŠ pak plynou změny ve struktuře maturantů, kteří zkoušku skutečně konali. Zastoupení gymnázií mezi konajícími meziročně kleslo o 1,6 p. b. na 31,5 %, lycea si drží poslední 4 roky podíl kolem 5,3 a 5,4 %. Podíl oborů SOŠ v roce 2020 stoupl na 49,7 %, tj. o 1,5 p. b. Vyšší míra účasti pak zastavila klesající trend mezi maturanty na oborech SOU a v nástavbovém studiu, kde díky tomu nedošlo meziročně k žádné změně.

V detailním pohledu napříč oborovými skupinami se neúčast pohybuje mezi 0,6 % (8letá gymnázia) a 5,7 % (netechnické nástavby). Podprůměrné hodnoty v podílu nekonajících jsou vedle 8letých a 4letých gymnázií ještě na lyceích a technických SOŠ

skupiny 1. Kolem průměru v rozmezí 2,1 % a 2,5 % jsou pak ostatní obory SOŠ (vyjma hotelových a podnikatelských a uměleckých) a technické obory SOU. Na hodnotě 3,2 % se pak pohybují právě SOŠ hotelové a podnikatelské a umělecké. Nejvyšší míru neúčasti vykazují nástavby – technické 4,4 % a netechnické 5,7 %. Nejvíce klesla neúčast právě v nástavbovém sektoru a oborech SOU. V rámci SOŠ došlo k největšímu poklesu na technických SOŠ 2 a na hotelových a podnikatelských oborech SOŠ. K nejmenšímu poklesu došlo na gymnáziích, a to zejména na 6letých.

Rozdílná míra neúčasti je patrná též při porovnání maturantů podle formy vzdělávání. Zatímco ve skupině prvomaturantů v denní formě vzdělávání klesla neúčast v roce 2020 na 1,7 % (meziročně o 6,3 p. b.), mezi studujícími v neprezenčních formách vzdělávání se neúčast dostala na úroveň, která představovala průměr všech maturantů přibližně v letech 2018 a 2019, tj. 8,5 %. Meziroční pokles tak činí 10,2 p. b.

4 NEÚSPĚŠNOST U MATURITNÍ ZKOUŠKY

K maturitní zkoušce se v jarním zkušebním období 2020 přihlásilo celkem 80,0 tis. maturantů, maturitní vysvědčení pak získalo 56,2 tis. z nich, tj. 70,2 %. Více než 70% úspěšnost byla z celého sledovaného období pouze v prvním ročníku státní maturity, kdy však v celkové maturitní populaci nebyli v takové míře přítomni ti, kteří si zkoušku kvůli nezdaru opravují.

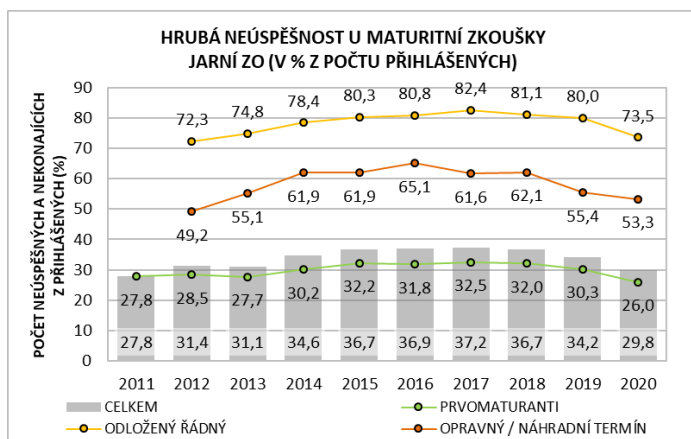
Prvomaturanti, kterých se přihlásilo 69,9 tis. (tzn. 87,3 % všech přihlášených maturantů), uspěli v 74,0 % případů. V celém sledovaném období se jedná o nejvyšší podíl úspěšných a nárůst oproti roku 2019 činí 4,3 p. b.

PODÍL MATURANTŮ, KTERÍ U ZKOUŠKY USPĚLI (JARNÍ ZO, V % Z POČTU PŘIHLÁŠENÝCH K MZ)										
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
CELKEM	72,2%	68,6%	68,9%	65,4%	63,3%	63,1%	62,8%	63,3%	65,8%	70,2%
PRVOMATURANTI	72,2%	71,5%	72,3%	69,8%	67,8%	68,2%	67,5%	68,0%	69,7%	74,0%
ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	27,7%	25,2%	21,6%	19,7%	19,2%	17,6%	18,9%	20,0%	26,5%
OPRAVNÝ / NÁHRADNÍ TERMÍN	-	50,8%	44,9%	38,1%	38,1%	34,9%	38,4%	37,9%	44,6%	46,7%

V **odloženém řádném termínu** se přihlásilo v jarním zkušebním období 2020 celkem 1,4 tis. žáků (1,8 % všech přihlášených) a míra jejich úspěšnosti se poprvé od roku 2013 dostala přes čtvrtinu přihlášených v tomto typu termínu.

Žáci, kteří se přihlásili k **opravné či náhradní zkoušce** v počtu 8,7 tis. (10,9 % přihlášených), byli úspěšní ze 46,7 %. Jedná se o nejvyšší hodnotu od roku 2012, kdy jich uspěla v opravné či náhradní zkoušce více než polovina.

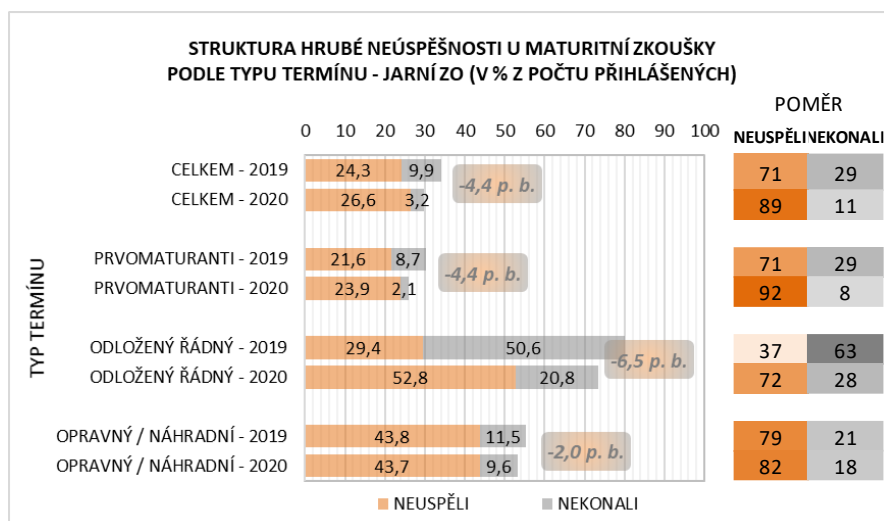
4.1 SOUHRNNÁ NEÚSPĚŠNOST – JARNÍ ZO A PO PODZIMNÍM ZO

Celkový podíl maturantů, kteří v jarním zkušebním období 2020 nezískali maturitní vysvědčení, ať již z důvodu faktického neúspěchu či z důvodu nepřítomnosti u zkoušky, činí 29,8 % všech přihlášených. Míra hrubé neúspěšnosti⁷ se tak po devíti letech dostala pod 30% hranici. Důvodem tohoto poklesu je fakt, že v rámci mimořádných opatření spojených s pandemií COVID-19 mohli ke zkoušce nastoupit téměř bez

výjimky všichni žáci posledních ročníků. Pokles neúspěšnosti souvisí i se změnou obsahu zkoušek společné části – maturanti totiž nekonali písemné práce v rámci komplexních zkoušek z češtiny a cizích jazyků.

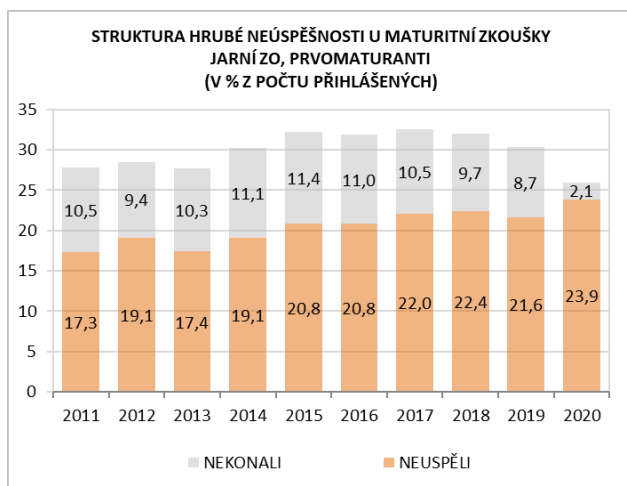
První faktor, tedy umožnění maturovat i těm žákům, kterým by za standardní situace nebylo skládání zkoušky ze strany školy umožněno, je patrný ze struktury hrubé neúspěšnosti. Na úrovni všech maturantů klesl poměr nekonajících v rámci hrubé neúspěšnosti meziročně z 29 % na 11 %. V roce 2019 činil podíl nekonajících z přihlášených 9,9 %, neúspěšní pak tvořili 24,3 %, v roce 2020 byl podíl nekonajících 3,2 %, neúspěšní pak zaujímali 26,6 % ze všech přihlášených.

Velmi výrazně se poměr neúspěšných a nekonajících meziročně proměnil u skupiny žáků hlásících se v **odloženém řádném termínu**, tedy u těch, kterým se v předchozích letech nepodařilo ukončit ročník a nebyli tak k maturitní zkoušce školou připuštěni. V roce 2019 byl poměr nekonajících vs. neúspěšní 63 : 37, v roce 2020 pak 28 : 72. Hrubá neúspěšnost klesla meziročně u této skupiny maturantů z hodnoty 80,0 % na 73,5 %, tj. o 6,5 p. b.

Skupiny maturantů hlásících se k **opravné či náhradní zkoušce** se efekt opatření, kdy mohli být k maturitě připuštěni všichni, z principu netýkal, proto zde meziročně k výraznějším změnám nedošlo. Hrubá neúspěšnost klesla o 2,0 p. b. na hodnotu 53,3 %.

⁷ Podíl žáků, kteří u zkoušky neuspěli nebo zkoušku nekonali, ze všech přihlášených (%).

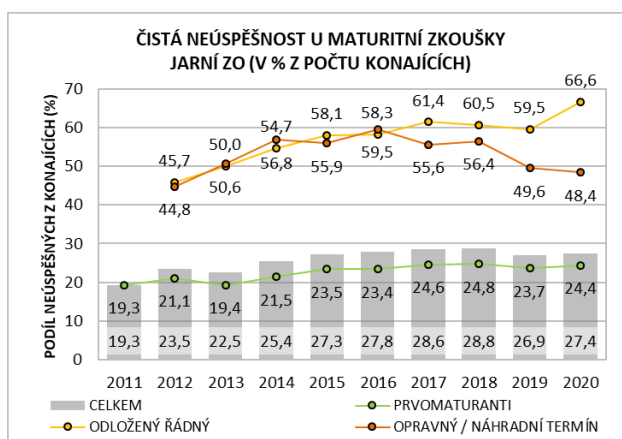
Mezi **prvomaturanty** se ukazuje, že zatímco v letech 2011–2019 se v jarním zkušebním období poměr nekonajících zkoušku a neúspěšných u zkoušky pohyboval v průměru na úrovni 34 : 66, v roce 2020 se tento poměr posunul na 8 : 92, tedy výrazně ve prospěch těch, kteří u zkoušky neuspěli. Hrubá míra neúspěšnosti meziročně klesla na 26,0 %, což je historicky nejnižší hodnota, která je o 4,4 p. b. nižší než v roce 2019.

K maturitní zkoušce v roce 2020 fakticky nastoupilo a zkoušku konalo 96,8 % (77,4 tis.)

přihlášených maturantů. **Čistá neúspěšnost všech**,⁸ kteří zkoušku konali, činila 27,4 %, tedy o 0,5 p. b. více než v předchozím roce.

Mezi **prvomaturanty**, kteří zkoušku konali v počtu 68,4 tis. (zúčastnilo se jí 97,9 % přihlášených prvomaturantů), skončila maturitní zkouška v jarním zkušebním období 2020 neúspěchem ve 24,4 % případů a čistá neúspěšnost tak meziročně stoupla o 0,7 p. b.

Ve skupině žáků v **odloženém řádném termínu** se maturitní zkoušky zúčastnilo 79,2 % přihlášených, tj. 1,1 tis. maturantů, a neúspěšně skončila pro 66,6 % z nich. Zde se výrazněji projevil fakt, že k maturitní zkoušce mohlo přistoupit v roce 2020 výrazně více maturantů než v letech předchozích⁹ – meziroční nárůst čisté neúspěšnosti zde činí 7,1 p. b.

Jedinou skupinou, kde oproti roku 2019 nedošlo k navýšení míry čisté neúspěšnosti, jsou maturanti, kteří zkoušku **opravovali nebo se přihlásili v náhradním termínu**. Z těch, kteří ke zkoušce přišli (7,9 tis., tj. 90,4 % přihlášených k opravnému či náhradnímu termínu), neuspělo 48,4 %, což je o 1,2 p. b. méně než v jarním zkušebním období 2019.

STAV PO PODZIMNÍM ZO

Z celkem 80,0 tis. maturantů, kteří podali přihlášku v jarním zkušebním období 2020, neuspělo nebo maturitní zkoušku nekonalo celkem 23,8 tis. z nich, tj. 29,8 %. Z této skupiny přihlášených v jarním zkušebním období se pak v podzimním zkušebním období podařilo získat maturitní vysvědčení dalším

⁸ Podíl neúspěšných z těch, kteří zkoušku konali (%).

⁹ V rámci odloženého řádného termínu se k maturitní zkoušce hlásí žáci, kterým se kvůli nesplnění podmínek stanovených školou nepodařilo, a to i opakovaně, ukončit poslední ročník a maturitu tak nemohli konat. V této skupině žáků byl v předchozích letech vysoký podíl těch, kteří se ke zkoušce nedostavili, který však byl díky mimořádným opatřením v roce 2020 do značné míry eliminován. Specifikem této skupiny maturantů jsou slabší výkony u maturitní zkoušky, které se kvůli jejich vyšší účasti na zkoušce v roce 2020 projeví zvýšenou mírou neúspěšnosti.

10,9 tis. maturantů a podíl těch, kteří je ani po dvou zkušebních neobdrželi, se tak snížil na 16,1 % (12,9 tis.).

Mezi **prvomaturanty** se hrubá neúspěšnost z původních 26,0 % v jarním zkušebním období snížila po podzimním ZO na úroveň 11,3 % (tj. o 14,7 p. b.), a maturitní vysvědčení tak ani po dvou zkušebních

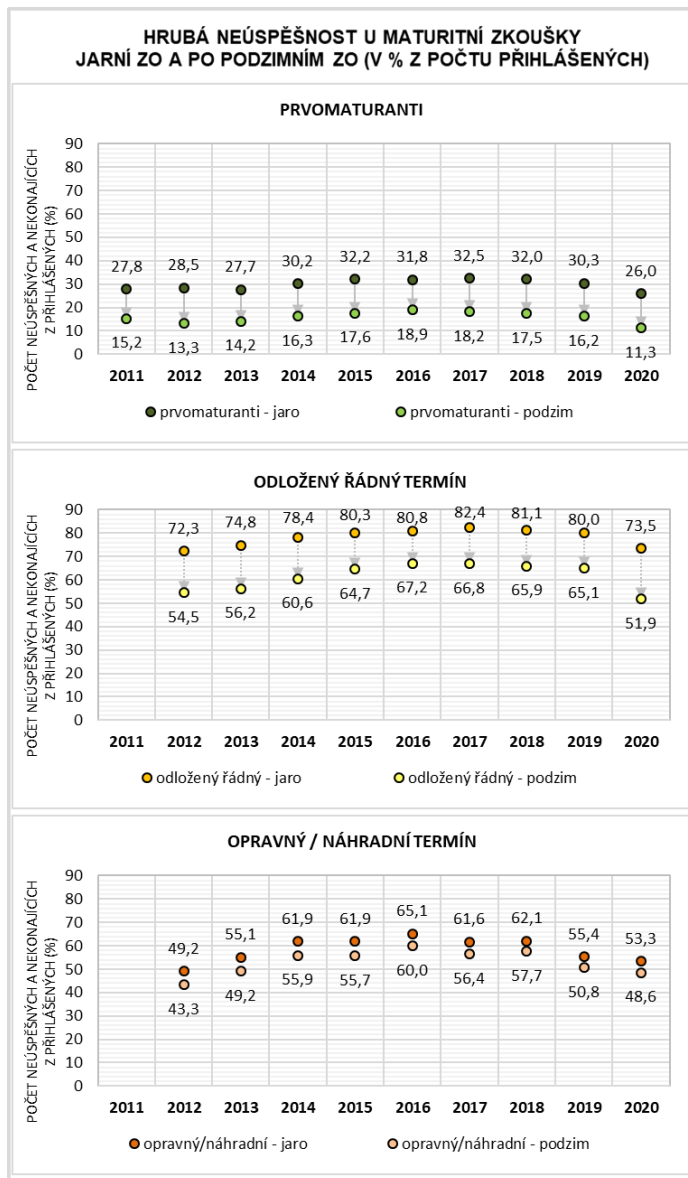
obdobích nezískalo 7,9 tis. přihlášených maturantů. Podíl neúspěšných prvomaturantů po dvou zkušebních obdobích daného ročníku byl v roce 2020 vůbec nejnižší z celého sledovaného období. V letech 2011–2019 byla nejnižší míra hrubé neúspěšnosti po podzimním zkušebním období v roce 2013 (13,3 %), nejhoršího výsledku pak dosáhli prvomaturanti v roce 2016 (18,9 %). Od té doby pozorujeme klesající trend tohoto ukazatele.

V **odloženém řádném termínu** klesla hrubá nespěšnost z jarní hodnoty 73,5 % na úroveň 51,9 % (tj. o 21,7 p. b.). Z celkem 1,4 tis. maturantů přihlášených v jarním zkušebním období v tomto typu termínu tak bez maturitního vysvědčení po dvou zkušebních obdobích skončilo 0,7 tis. I v této skupině maturantů se jedná o nejnižší hodnotu z celého sledovaného období.

Maturanti, kteří se v jarním zkušebním období přihlásili k **opravné či náhradní** zkoušce (8,7 tis.), snížili hrubou neúspěšnost z jarních 53,3 % na hodnotu 48,6 % (tj. o 4,7 p. b.) a po dvou zkušebních obdobích tak maturitní vysvědčení v roce 2020 nezískalo 4,2 tis. z nich. Pokles míry

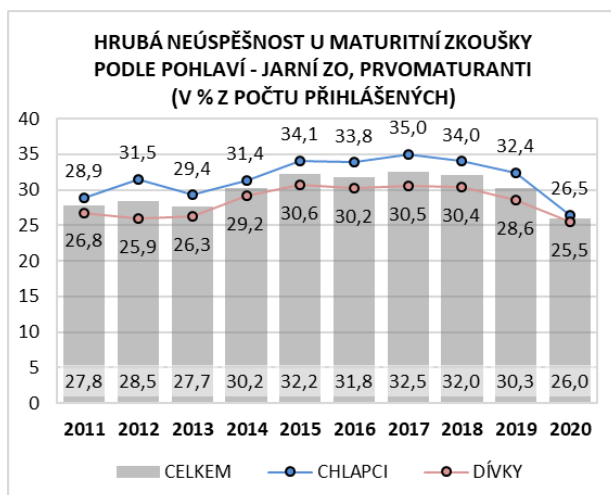
hrubé neúspěšnosti u této skupiny maturantů je nejméně výrazný ze všech porovnávaných skupin z hlediska typu termínu. V průměru za celé sledované období činí pokles mezi jarní hodnotou a hodnotou po podzimním zkušebním období 5,3 p. b.

Čistá míra neúspěšnosti u maturitní zkoušky po dvou zkušebních obdobích roku 2020 na **celkové populaci maturantů** klesla z jarní hodnoty 27,4 % na 13,6 %, tj. o 13,8 p. b. Ze 78,0 tis. maturantů, kteří zkoušku v roce 2020 konali, neuspělo 10,6 tis. Z celého sledovaného období je pokles mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím vůbec nejvýraznější, v letech 2012–2019 se v průměru pohyboval na úrovni 11,2 p. b. Samotná úroveň čisté neúspěšnosti po podzimním zkušebním období potvrzuje klesající trend, který pozorujeme od roku 2017, meziroční úbytek podílu neúspěšných činí 2,1 p. b.

Mezi **prvomaturanty** se míra čisté neúspěšnosti po podzimním zkušebním období 2020 dostala na úroveň 9,4 %, což je srovnatelné s rokem 2011. Z celkového počtu 68,4 tis. prvomaturantů, kteří zkoušku konali, neuspělo 6,4 tis. žáků. Oproti jarnímu zkušebnímu období 2020 činí pokles čisté neúspěšnosti 15,0 p. b. a i mezi prvomaturanty platí, že z celého období let 2011–2020 je pokles mezi jarem a podzimem nejvýraznější.

4.1.1 GENDEROVÝ POHLED

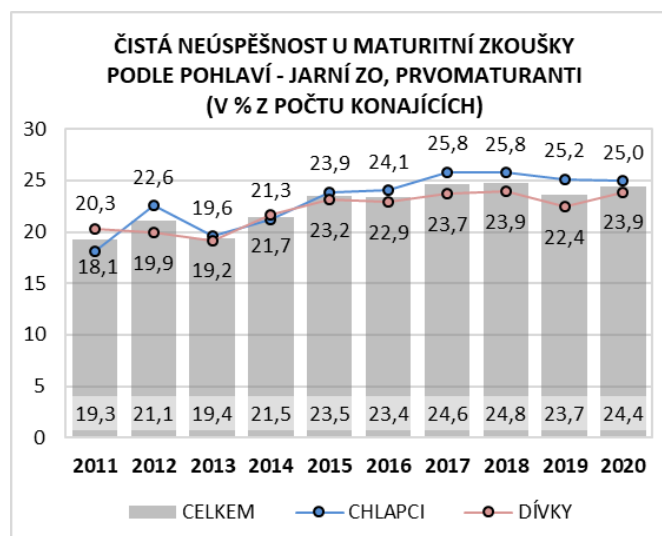
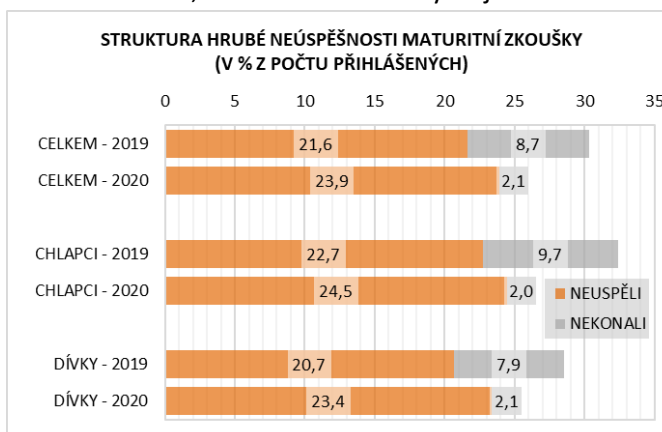
Mezi **prvomaturanty-chlapci**, kteří se v jarním zkušebním období přihlásili k MZ v počtu 31,9 tis., neuspělo či zkoušku nekonal 26,5 % z nich. Meziroční pokles hrubé neúspěšnosti činil u chlapců 5,9 p. b. U **dívek prvomaturantek** neuspělo či zkoušku nekonal celkem 25,5 % z celkového počtu 37,9 tis. přihlášených k jarnímu zkušebnímu období. Oproti roku 2019 tak u nich pokles míry hrubé neúspěšnosti činil 3,1 p. b.

Rozdíl v **hrubé neúspěšnosti** mezi chlapci a dívkami se zejména díky tomu, že k maturitní

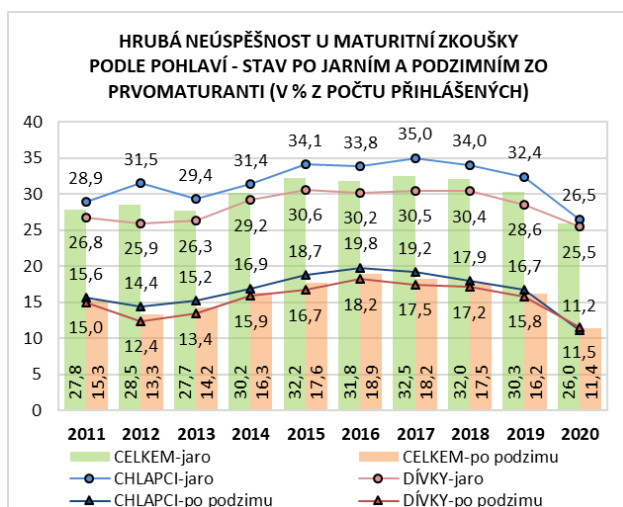
zkoušce mohli nastoupit téměř všichni přihlášení maturanti, dostal na historicky nejnižší hodnotu – 1,0 p. b. V období let 2011–2019 byl průměrný odstup chlapců a dívek 3,6 p. b., přičemž vyšší míra hrubé neúspěšnosti u chlapců byla způsobena vyšším podílem těch, kteří neukončili poslední ročník střední školy.

Čistá neúspěšnost, tedy podíl neúspěšných z 31,2 tis. **prvomaturantů-chlapců**, kteří zkoušku skutečně konali, se meziročně snížila o 0,2 p. b. na hodnotu 25,0 %. Mezi **dívkami**, které zkoušku konaly v počtu 37,1 tis., naopak čistá míra neúspěšnosti oproti roku 2019 stoupla o 1,5 p. b. na hodnotu 23,9 %, tedy srovnatelně s rokem 2018.

Rozdíl obou genderových skupin se tak po pěti letech, kdy docházelo spíše k prohlubování rozdílu mezi chlapci a dívkami, opět snížil, a to na 1,1 p. b.

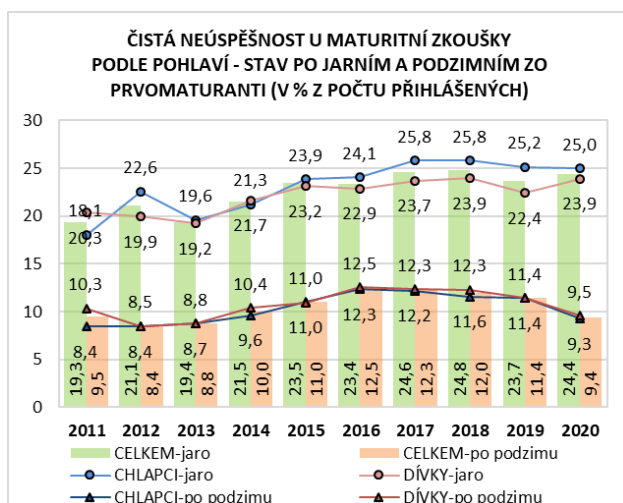
STAV PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

Míra **hrubé neúspěšnosti** za MZ celkem se po podzimním zkušebním období ve skupině prvomaturantů snížila o 14,6 p. b. Mezi **chlapci** byl posun oproti jarnímu ZO o něco výraznější (o 15,3 p. b.) než mezi **dívkami** (o 14,0 p. b.). Rozdíl mezi chlapci a dívkami se tak dostal na historicky nejnižší hodnotu 0,3 p. b., přičemž chlapci (neuspěli z 11,2 %) dosáhli v celém sledovaném období vůbec poprvé lepšího výsledku než dívky (neuspěly z 11,5 %). Příčinu lepšího výsledku chlapců je třeba hledat především v nižší míře neúčasti na MZ způsobené neukončením posledního ročníku

MZ, která ve všech předchozích ročnících byla u chlapců vyšší než u dívek. Rokem 2020 byl tento rozdíl víceméně eliminován.

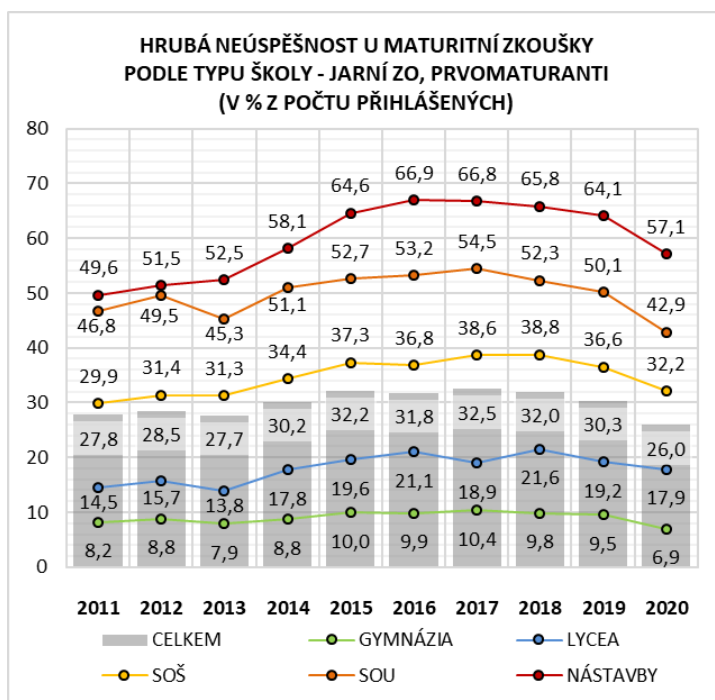
Z celého období let 2011–2020 se jedná o vůbec nejnižší hodnoty hrubé neúspěšnosti po dvou zkušebních obdobích daného roku. Oproti předchozímu roku činí pokles míry neúspěšnosti 5,6 p. b. u chlapců a 4,2 p. b. u dívek.

Pohledem **čisté neúspěšnosti** po podzimním zkušebním období vychází rok 2020 jak pro chlapce, tak pro dívky jakožto ročník s nejvýraznějším poklesem hodnoty tohoto ukazatele mezi jarním a podzimním ZO z celého sledovaného období. Zatímco v předchozích letech se pokles čisté neúspěšnosti mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím pohyboval v průměru kolem 52 %, v roce 2020 klesla čistá neúspěšnost po podzimu o 61 %. U chlapců činil tento pokles 63 % (15,7 p. b.) – po dvou zkušebních obdobích 2020 tak dosáhli čisté neúspěšnosti 9,3 %. U dívek pak klesla míra

neúspěšnosti o 60 % (14,4 p. b.) na hodnotu 9,5 %.

4.1.2 OBOROVÝ POHLED

Hrubá neúspěšnost prvomaturantů za maturitní zkoušku celkem se v jarním zkušebním období 2020 napříč jednotlivými typy škol pohybovala od hodnoty 6,9 % (gymnázia) po 57,1 % (nástavby), rozpětí tak činí 50,2 p. b. V roce předchozím bylo rozpětí těchto hodnot 9,5 % – 64,1 %, tj. 54,6 p. b.

V rámci **gymnází**, kde se k MZ přihlásilo celkem 21,7 tis. prvomaturantů, neuspělo či zkoušku nekonalo zmíněných necelých 7 % žáků, což je o 2,6 p. b. méně než v jarním zkušebním období roku 2019. U gymnazistů se jedná o nejnižší míru hrubé neúspěšnosti od roku 2011. Vedle nižšího podílu těch, kteří zkoušku

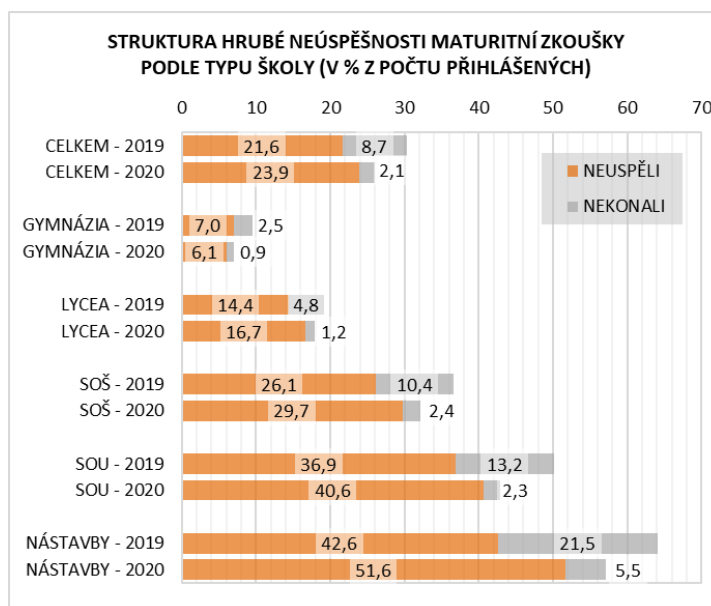
nekonali, zde jako v jediné oborové skupině klesl meziročně i podíl těch, kteří u zkoušky neuspěli.

Na **lyceích** se míra hrubé neúspěšnosti v jarním zkušebním období 2020 u 3,7 tis. přihlášených prvomaturantů dostala na úroveň 17,9 %. Meziroční pokles je zde vůbec nejméně výrazný, činí 1,3 p. b., a stojí za ním dominantně pokles míry neúčasti na MZ, nikoli pokles podílu těch, kteří u zkoušky neuspěli.

Mezi prvomaturanty na oborech **SOŠ**, kteří se přihlásili v počtu 34,9 tis., dosáhla hrubá neúspěšnost 32,2 %, tj. o 4,4 p. b. méně než v roce předchozím. Podíl nekonajících zkoušku výrazně meziročně klesl, naopak podíl prvomaturantů, kteří zkoušku nevykonali úspěšně, zaznamenal oproti jarnímu zkušebnímu období 2019 nárůst.

V oborech **SOU** se jarní hrubá neúspěšnost celkového počtu 4,9 tis. přihlášených prvomaturantů v roce 2020 pohybovala na úrovni 42,9 % a jde o nejnižší hodnotu tohoto ukazatele od roku 2011. Meziroční pokles o 7,2 p. b. je způsoben zejména výrazně nižším podílem nekonajících, podíl neúspěšně konajících zkoušku naopak vzrostl.

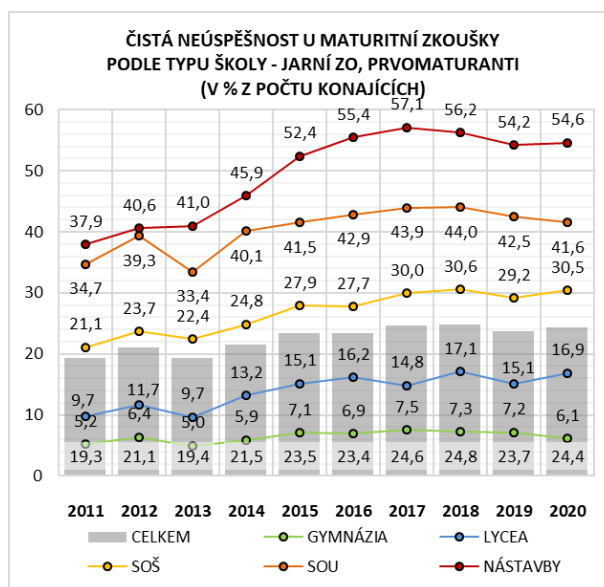
Nástavbové studium eviduje v jarním zkušebním období 2020 u 4,6 tis. přihlášených prvomaturantů míru hrubé neúspěšnosti 57,1 %, tj. o 7,0 p. b. méně než v předešlém roce. Meziroční změny v poměru

nekonajících zkoušku a fakticky neúspěšných u zkoušky jsou zde vůbec nejvýraznější ze všech porovnávaných typů škol. V jarním zkušebním období 2019 činil poměr neúspěšných a nekonajících 66 : 34, v roce 2020 se posunul na hodnoty 90 : 10.

Čistá neúspěšnost u maturitní zkoušky celkem se v jarním zkušebním období 2020 pohybovala v rozpětí 6,1 % (gymnázia) až 54,6 % (nástavby). Oproti roku 2019 se toto rozpětí mírně prohloubilo. Meziroční pokles podílu neúspěšných z těch, kteří zkoušku konali, je patrný pouze u gymnazistů a v oborech SOU, na lyceích, oborech SOŠ a v nástavbovém studiu došlo oproti roku 2019 naopak k mírnému nárůstu.

Gymnazisté, kteří maturitní zkoušku v jarním zkušebním období 2020 konali v počtu 21,5 tis., neuspěli v 6,1 % případů, což představuje pokles oproti roku 2019 o 1,1 p. b.

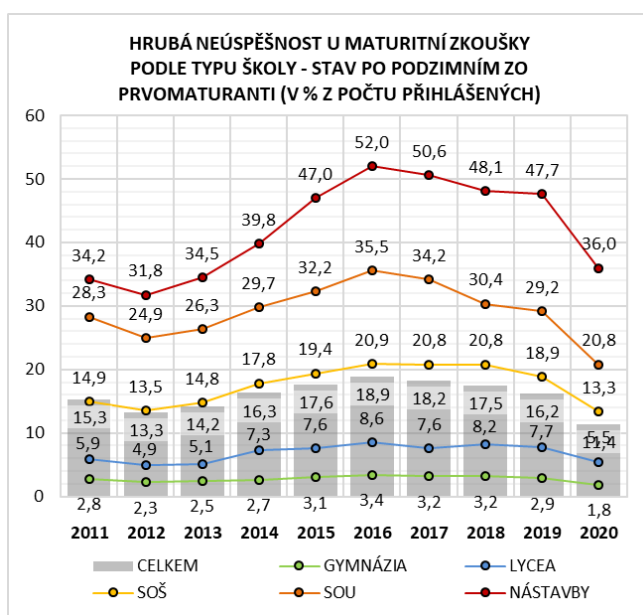
Pod republikovým průměrem z pohledu čisté neúspěšnosti skončila vedle gymnázií ještě **lycea**, kde zkoušku konalo 3,7 tis. prvomaturantů. Neúspěchem zkouška dopadla pro 16,9 % z nich, což je druhá nejvyšší hodnota z celého sledovaného období a meziročně se jedná o nárůst o 1,8 p. b.

Nad celorepublikovým průměrem se pak nacházejí prvomaturanti z oborů **SOŠ**, kteří MZ konali v počtu 34,0 tis. a neúspěchem skončila pro 30,5 % z nich. Oproti jarnímu zkušebnímu období 2019 zde došlo k nárůstu podílu neúspěšně konajících zkoušku o 1,3 p. b. a podobně jako u lyceí se jedná o druhou nejvyšší míru neúspěšnosti z celého sledovaného období.

Mezi prvomaturanty z oborů **SOU** neuspělo v jarním zkušebním období 2020 celkem 41,6 % ze 4,8 tis. konajících zkoušku. Meziroční pokles zde činí necelý 1 p. b.

V **nástavbovém studiu** neuspělo u maturitní zkoušky 54,6 % prvomaturantů ze 4,4 tis., kteří ji v jarním zkušebním období 2020 konali. Nárůst oproti roku předchozímu tak činí pouze 0,4 p. b.

STAV PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

Vyjma gymnázií a lyceí se mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím podařilo snížit míru **hrubé neúspěšnosti** u MZ celkem výrazněji než v roce 2019 prvomaturantům na všech ostatních typech škol. **Gymnazisté** si po podzimním zkušebním období 2020 polepšili oproti jaru o 3,1 p. b. na hodnotu 1,8 %, meziroční pokles tohoto ukazatele tak činí více než 1 p. b.

Prvomaturanti na **lyceích** snížili oproti jaru 2020 hrubou neúspěšnost o 9,3 p. b. a po podzimním zkušebním období tak maturitní vysvědčení nezískalo 5,5 % ze všech přihlášených. Oproti roku 2019 činí pokles podílu neúspěšných či nekonajících 2,2 p. b.

Mezi prvomaturanty v oborech **SOŠ** se hrubá neúspěšnost po podzimním zkušebním období 2020 dostala na hodnotu 13,3 %, což představuje pokles oproti jarnímu zkušebnímu období o 16,0 p. b. Meziroční změna je pak na úrovni 5,6 p. b., díky čemuž se míra hrubé neúspěšnosti v této skupině prvomaturantů dostala na historicky nejnižší hodnotu.

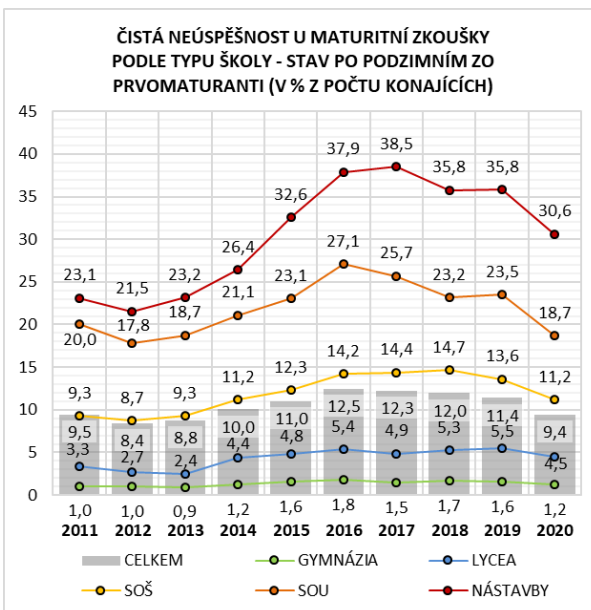
V oborech **SOU** dosáhli prvomaturanti míry hrubé neúspěšnosti 20,8 % a oproti jarnímu zkušebnímu období tak snížili hodnotu tohoto ukazatele o 22,1 p. b., tzn. na nejnižší hodnotu z celého sledovaného období (meziroční pokles činí 8,4 p. b.).

Prvomaturanti v **nástavbovém studiu** vykázali po podzimním zkušebním období 2020 podíl neúspěšných či nekonajících 36,0 % a stejně jako u oborů SOU a SOŠ se jedná o nejnižší hodnotu od roku 2011 (meziroční pokles je 11,7 p. b.). Ve srovnání s jarním výsledkem roku 2020 je to o 21,1 p. b. nižší míra hrubé neúspěšnosti.

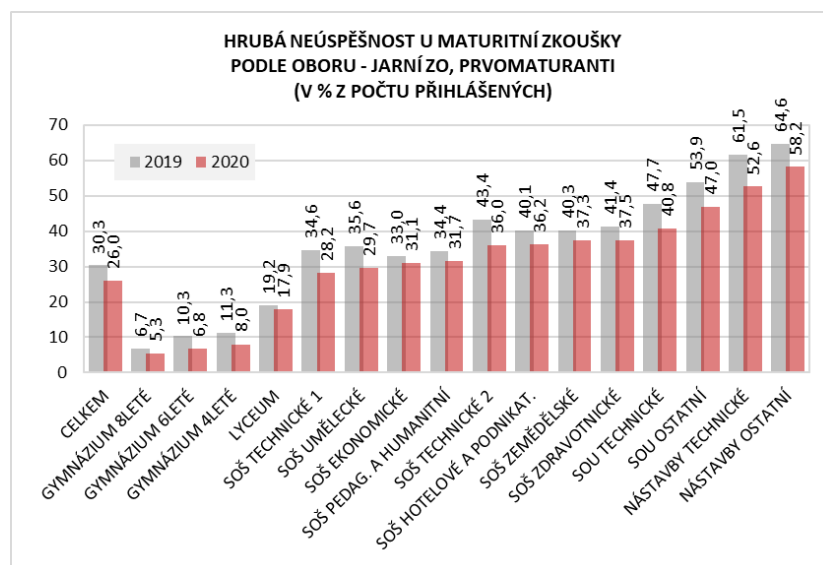
Z hlediska ukazatele **čisté neúspěšnosti** za maturitní zkoušku celkem se po podzimním zkušebním období pohybují hodnoty od 1,2 % (gymnázia) po 30,6 % (nástavby), v roce předchozím bylo toto rozpětí 1,6 %–35,8 %. Na rozdíl od hrubé neúspěšnosti, kde sehrála roli nižší míra neúčasti žáků u zkoušky, se pohledem čisté neúspěšnosti nedostala žádná ze sledovaných skupin maturantů na historická minima, byť meziroční pokles byl patrný ve všech typech studia a zlepšení oproti jarní míře čisté neúspěšnosti 2020 bylo, vyjma gymnázií, výraznější než v roce 2019.

Gymnazisté snížili čistou neúspěšnost oproti jarnímu zkušebnímu období o bezmála 5 p. b. a dostali se na stejný výsledek po podzimu jako v roce 2014. Na **lyceích** se míra čisté neúspěšnosti pohybovala po podzimním zkušebním období 2020 na hodnotě 4,5 %, což je o 12,4 p. b. méně než v jarním zkušebním období a o 1. p. b. méně než za stejné období v roce 2019.

Na oborech **SOŠ** skončila maturitní zkouška neúspěchem pro 11,2 % konajících zkoušku, tj. o 19,3 p. b. méně než na jaře. Oproti podílu neúspěšných v roce 2019 je to pak o 2,4 p. b. lepší výsledek. Prvomaturanti oborů **SOU** vykázali čistou neúspěšnost po podzimu 2020 na úrovni 18,7 %, tj. o 22,9 p. b. méně než na jaře. Jedná se o totožný výsledek jako v roce 2013 a oproti roku 2019 pozorujeme zlepšení o bezmála 5 p. b. V **nástavbovém studiu** neuspělo po podzimním zkušebním období 2020 celkem 30,6 % konajících zkoušku, tedy o 24,0 p. b. nižší podíl než v jarním ZO a o 5,2 p. b. méně než za stejné období v roce 2019.

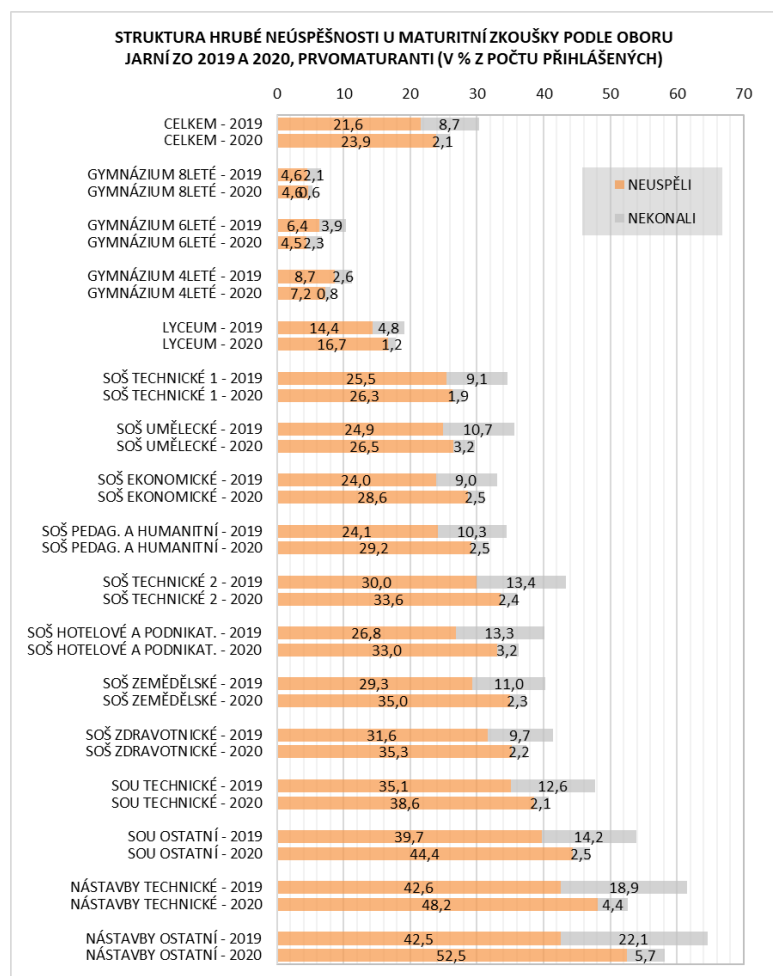
DETAILNÍ POHLED – OBOROVÉ SKUPINY

V detailním třídění na šestnáct oborových skupin se hrubá neúspěšnost prvomaturantů u maturitní zkoušky v jarním zkušebním období 2020 pohybuje mezi hodnotami 5,3–58,2 % (tj. -80 – +124 % kolem republikového průměru). Jedná se o nejnižší rozpětí mezi nejlepší a nejslabší oborovou skupinou od roku 2014. Pod celkovým průměrem jsou z hlediska hrubé neúspěšnosti

gymnazisté (5,3 %–8,0 %) a prvomaturanti z lyceí (17,9 %). Mírně nadprůměrný podíl neúspěšných či nekonajících (28,2 %–31,7 %) vykazují maturanti na oborech SOŠ technických 1, uměleckých, ekonomických a pedagogických a humanitních. Ostatní oborové skupiny SOŠ se pohybují v pásmu

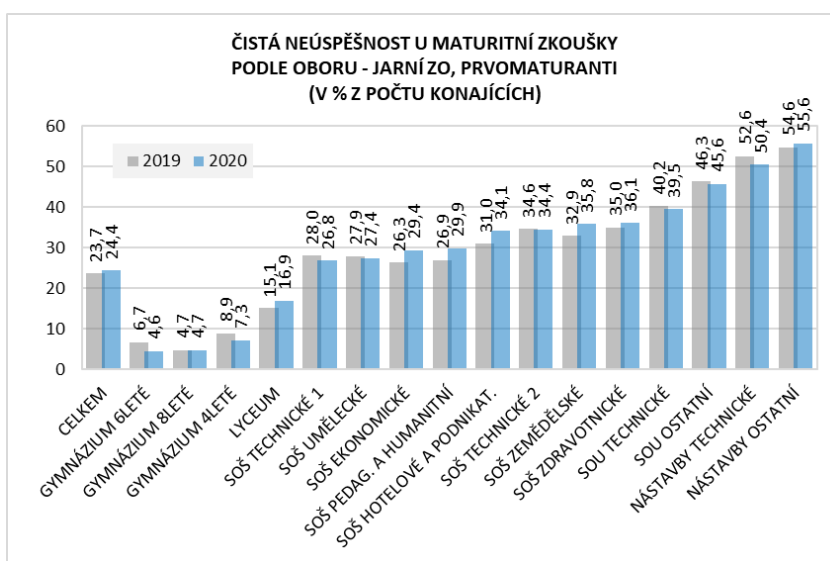
36,0 %–37,5 %. Přes 40% hranici se pak dostali prvomaturanti na obou typech SOU, více než polovina neúspěšných či nekonajících je pak v nástavbovém studiu technického i netechnického zaměření.

Oproti roku 2019 si nejvýrazněji snížili míru hrubé neúspěšnosti prvomaturanti z technických nástaveb (o 8,0 p. b.) a technických SOŠ 2 (o 7,4 p. b.), kde sehrál poměrně výraznou roli pokles podílů těch maturantů, kteří by za normálních podmínek neukončili poslední ročník střední školy. Nejmeně výrazný pokles hrubé neúspěšnosti bylo možné pozorovat na lyceích (o 1,3 p. b.), 8letých gymnáziích (o 1,4 p. b.) a SOŠ ekonomických (o 1,8 p. b.).

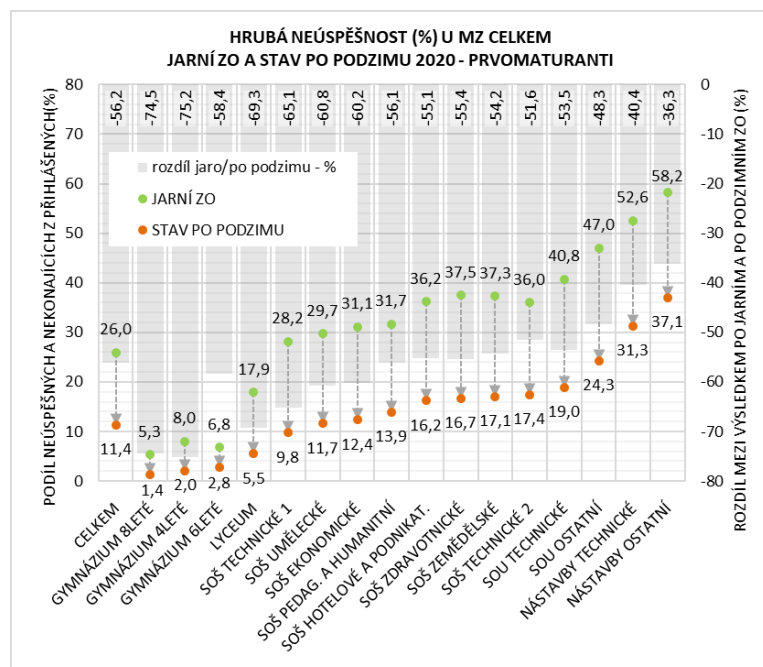
Hodnoty **čisté neúspěšnosti** za MZ celkem se v jarním zkušebním období 2020 rozprostírají v intervalu 4,6 %–55,6 %, přičemž polovina oborových skupin si meziročně pohoršila, 8letá gymnázia zůstávají beze změny a ostatní oborové skupiny skončily s výsledkem lepším než v roce 2019.

Pod celorepublikovým průměrem se stejně jako v případě hrubé míry neúspěšnosti nacházejí gymnázia a lycea, mírně nad ním pak SOŠ technické 1 a SOŠ umělecké. Podíl neúspěšných kolem 30 % vykazaly ekonomické a pedagogické a humanitní obory SOŠ. Ostatní obory SOŠ se pohybují v pásmu 34,1 % – 36,1 %. Těsně pod 40% hranicí skončili prvomaturanti na technických SOU, více než 45 % neúspěšných pak pozorujeme na SOU netechnických. Více než polovinu neúspěšných z těch, kteří ke zkoušce přišli, je možné vidět na nástavbách technického i jiného zaměření.

Nárůst neúspěšnosti oproti roku 2019 byl nejvýraznější na oborech SOŠ hotelových a podnikatelských (3,2 p. b.), dále na SOŠ ekonomických, SOŠ pedagogických a humanitních (3,0 p. b.) a na oborech SOŠ zemědělských (2,9 p. b.). Naopak lepší výsledek než v jarním zkušebním období 2019 vykázaly obory technických nástaveb (o 2,2 p. b.) a 6letá gymnázia (o 2,1 p. b.).

STAV PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

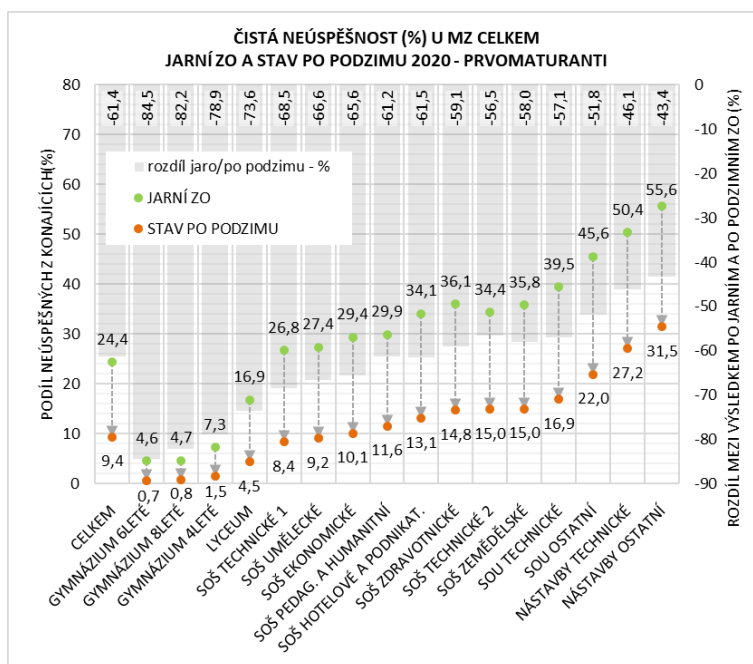
Podíl prvomaturantů, kteří ani po dvou zkušebních obdobích roku 2020 nezískali maturitní vysvědčení, ze všech přihlášených v roce 2020 se napříč oborovými skupinami pohybuje od 1,4 % po 37,1 % (v roce 2019 bylo toto rozpětí 2,1 % – 48,2 %). Rozdíl mezi nejlepší a nejslabší oborovou skupinou se tak meziročně snížil o více než 10 p. b.

Vedle gymnázií a lyceí jsou pod celorepublikovým průměrem a 10% hranicí z pohledu hrubé neúspěšnosti po podzimu jen SOŠ technické 1. Mezi 10 a 15 % se

pohybuje podíl neúspěšných na oborech SOŠ uměleckých, ekonomických a pedagogických a humanitních. Mezi 15 a 20 % neúspěšnosti je pak zbytek oborů SOŠ a také technická SOU. Na netechnických SOU skončila po dvou zkušebních obdobích 2020 bez maturitního vysvědčení bezmála čtvrtina prvomaturantů, na nástavbách pak přesahuje hrubá neúspěšnost 30 %.

Podíl prvomaturantů, kteří neuspěli ani po dvou zkušebních obdobích roku 2020, ze všech skutečně konajících zkoušek se napříč oborovými skupinami pohybuje v roce 2020 od 0,7 % po 31,5 % (v roce 2019 bylo toto rozpětí 0,9 %– 36,0 %). Rozdíl mezi nejlepší a nejslabší oborovou skupinou se tak meziročně snížil o bezmála 5 p. b.

Pod průměrem ČR lze kromě standardně se vyskytujících gymnázií a lyceí vidět také technické SOŠ skupiny 1 a umělecké SOŠ. Mezi 10 a 15 % z pohledu míry čisté neúspěšnosti po podzimu 2020 jsou všechny ostatní obory SOŠ, těsně za nimi se umístili prvomaturanti z technických SOU. Netechnicky

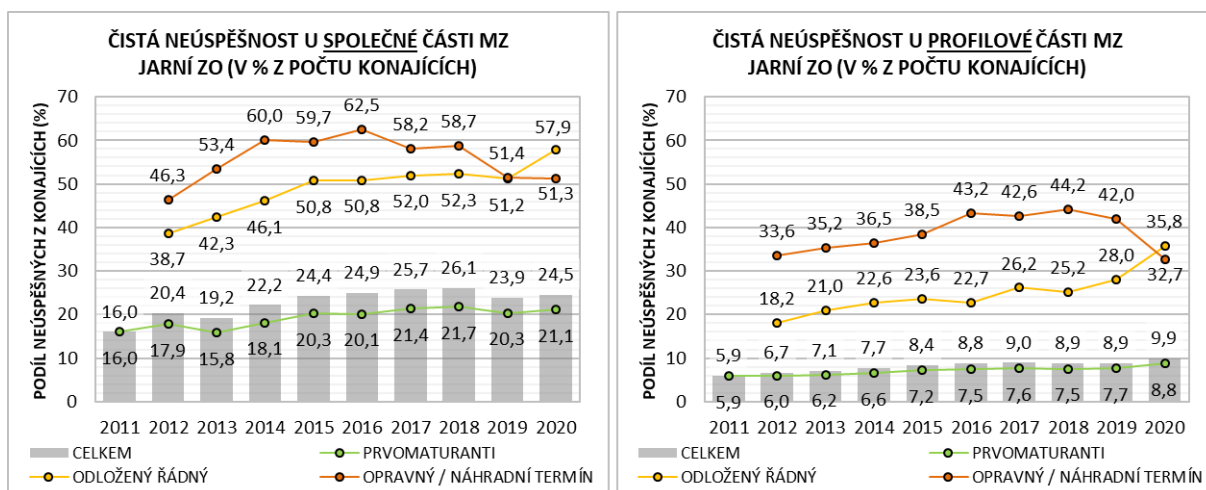
zaměřené obory SOU neuspěly z 22,0 %, technické nástavby pak z 27,1 % a lehce přes 30 % neúspěšných vykázaly netechnické nástavby.

Oproti roku 2019 si nejvíce polepšily čistou mírou neúspěšnosti technické nástavby a netechnické obory SOU. Bez výraznější změny zůstala víceletá gymnázia, kde je podíl neúspěšných z konajících již tak na velice nízké úrovni – pod hranici 1 %.

4.2 NEÚSPĚŠNOST VE SPOLEČNÉ A PROFILOVÉ ČÁSTI – JARNÍ ZKUŠEBNÍ OBDOBÍ A PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

Výsledky roku 2020 je tak třeba posuzovat se zřetelem k:

- obecně vyšší míře účasti u zkoušky způsobené mimořádnými opatřeními v rámci pandemie COVID-19, v jejichž důsledku mohli maturitní zkoušku konat téměř všichni žáci posledního ročníku,
- úpravě povinných částí komplexních zkoušek společné části maturitní zkoušky (SČ MZ), tj. zrušení povinnosti konat písemnou práci z českého jazyka a literatury a cizích jazyků.

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

Společnou část MZ (SČ MZ) konalo v jarním zkušebním období 2020 celkem 75,1 tis. maturantů (97,3 % ze všech žáků přihlášených ke společné části MZ). V roce předchozím se společné části zúčastnilo a zkoušku skutečně konalo 70,4 tis. maturantů, tj. 90,4 % všech přihlášených k SČ MZ. Z pohledu celé populace maturantů, kteří společnou část konali, skončily v jarním zkušebním období 2020 zkoušky neúspěchem pro 24,5 % z nich. Čistá neúspěšnost tak oproti roku 2019 mírně stoupla o 0,6 p. b.

Mezi **prvomaturanty**, kde zkoušku konalo 66,9 tis. žáků (98,3 % prvomaturantů přihlášených k SČ MZ), dosáhla čistá neúspěšnost 21,1 %, tj. o 0,8 p. b. více než v roce předchozím. V roce 2019 se společné části zúčastnil nižší podíl přihlášených prvomaturantů – zkoušku konalo 63,1 tis. žáků, tj. 91,5 % přihlášených v tomto typu termínu.

Mezi žáky, kteří se přihlásili v **odloženém řádném termínu**, se díky mimořádným opatřením zkoušek fakticky zúčastnilo výrazně více maturantů než v letech minulých. V jarním zkušebním období 2020 společnou část konalo 1,1 tis. žáků, což je 81,4 % všech přihlášených v tomto typu termínu (v roce 2019

zkoušku konalo 0,8 tis. žáků, což bylo pouze 50,5 % přihlášených). U zkoušky v důsledku vyšší účasti neuspělo 57,9 % konajících, což je o 6,5 p. b. více než v roce předchozím.

Opravnou či náhradní zkoušku konalo v rámci SČ MZ 7,1 tis. maturantů, což představuje 91,2 % přihlášených v tomto typu termínu (v roce 2019 se zkoušky zúčastnilo 7,3 tis. žáků, tj. 89,7 % přihlášených). V celkovém úhrnu neuspělo 51,3 % konajících, což je hodnota téměř srovnatelná s rokem 2019.

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

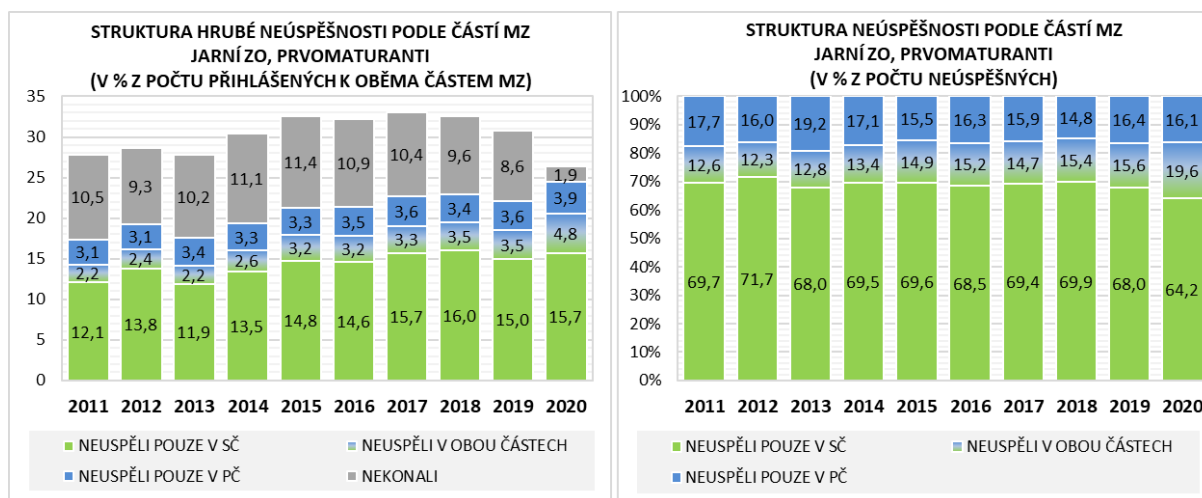
Profilové části maturitní zkoušky (PČ MZ) se v jarním zkušebním období 2020 zúčastnilo celkem 71,5 tis. maturantů (97,3 % ze všech žáků přihlášených k profilové části MZ). V roce 2019 profilovou část konalo 66,6 tis. maturantů, tj. 90,3 % všech přihlášených k PČ MZ. Neúspěchem skončila pro 9,9 % konajících profilovou část MZ. Čistá neúspěšnost oproti roku 2019 tak stoupla o 1,0 p. b.

Ve skupině **prvomaturantů** profilové zkoušky konalo 68,4 tis. žáků (98,1 % prvomaturantů přihlášených k PČ MZ), je to tedy výrazně více než v roce přechodím, kdy se fakticky zúčastnilo zkoušky 63,9 tis. prvomaturantů, tedy 91,6 % z přihlášených. Čistá neúspěšnost v jarním ZO 2020 dosáhla 8,8 %, tj. o 1,1 p. b. více než v roce předchozím.

Mezi žáky, kteří se přihlásili v **odloženém řádném termínu**, se díky mimořádným opatřením MŠMT zkoušky skutečně zúčastnilo více maturantů než v předchozích letech. V jarním zkušebním období 2020 profilovou část konalo 1,1 tis. žáků, což je 79,6 % všech přihlášených v tomto typu termínu (v roce 2019 zkoušku konalo 0,8 tis. žáků, což bylo pouze 49,6 % přihlášených). U zkoušky pak neuspělo 35,8 % konajících, tedy o 7,8 p. b. více než v roce předchozím. Vyšší míra účasti maturantů, kteří by bez mimořádných opatření pravděpodobně neměli možnost zkoušku konat, se tak i v profilové části MZ podepsala na nárůstu podílu neúspěšných maturantů.

Opravnou či náhradní zkoušku konalo v rámci PČ MZ 1,9 tis. maturantů (83,2 % přihlášených v tomto typu termínu), počet konajících byl srovnatelný s rokem předchozím. Neúspěchem zkouška skončila pro 32,7 % konajících, což je oproti roku 2019 o 9,3 p. b. méně.

POROVNÁNÍ SPOLEČNÉ A PROFILOVÉ ČÁSTI

Podíl neúspěšných **prvomaturantů** ze všech přihlášených se v roce 2020 snížil zejména v důsledku mimořádných opatření, která umožnila maturovat mnohem vyššímu počtu žáků posledních ročníků středních škol.

Vyšší účast se tak propadla do vyššího podílu neúspěšných. Spíše než ve společné části MZ samotné je patrný meziroční nárůst neúspěšnosti v profilové části a zejména pak v neúspěšnosti kombinované, tedy v souběhu neúspěšně vykonané společné i profilové části. Ze všech

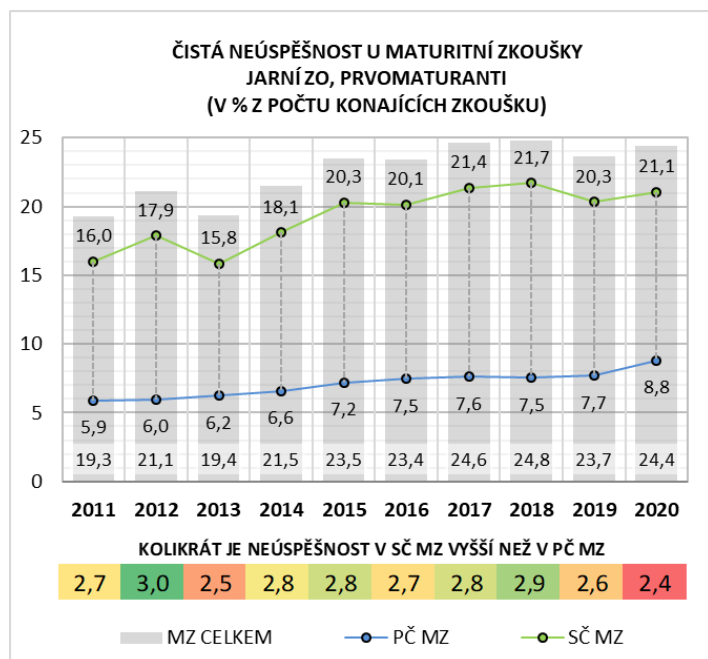
MZ 2019 - JARNÍ ZO PRVOMATURANTI (%)		PROFILOVÁ ČÁST				
SPOLÉČNÁ ČÁST	CELKEM	CELKEM	NEUSPĚLI	USPĚLI	NEKONALI	NEPŘIHLÁŠENI
	CELKEM	100	7,0	84,4	8,4	0,1
	NEUSPĚLI	18,1	3,4	14,6	0,1	0,0
	USPĚLI	71,0	3,5	67,3	0,1	0,0
	NEKONALI	8,3	0,0	0,2	8,0	0,1
	NEPŘIHLÁŠENI	2,6	0,1	2,3	0,2	0,0

MZ 2020 - JARNÍ ZO PRVOMATURANTI (%)		PROFILOVÁ ČÁST				
SPOLÉČNÁ ČÁST	CELKEM	CELKEM	NEUSPĚLI	USPĚLI	NEKONALI	NEPŘIHLÁŠENI
	CELKEM	100	8,6	89,4	1,9	0,1
	NEUSPĚLI	20,2	4,7	15,3	0,2	0,0
	USPĚLI	75,6	3,8	71,6	0,1	0,0
	NEKONALI	1,7	0,0	0,1	1,5	0,1
	NEPŘIHLÁŠENI	2,6	0,1	2,4	0,1	0,0

přihlášených tak zkouška skončila neúspěchem v obou částech maturitní zkoušky u 4,8 % prvomaturantů, v roce 2019 k dvojitému neúspěchu došlo jen u 3,5 % přihlášených. Podíl žáků, kteří neuspěli pouze v profilové části, činí v jarním zkušebním období 2020 celkem 3,9 %, tj. o 0,3 p. b. více než v roce 2019. Podíl neúspěšných pouze ve společné části stoupl o 0,7 p. b. na 15,7 %.

Vezmeme-li tedy všechny prvomaturanty, kteří zkoušku konali a neuspěli, je patrné, že se zvýšil podíl těch, kteří neuspěli současně v obou částech MZ – tvoří bezmála pětinu všech neúspěšně konajících, (v roce předchozím jich bylo 15,6 %), zatímco podíl neúspěchu v samotné společné části se snížil. Vliv

školní části maturitní zkoušky na celkovou neúspěšnost tak získal v roce 2020 na váze.

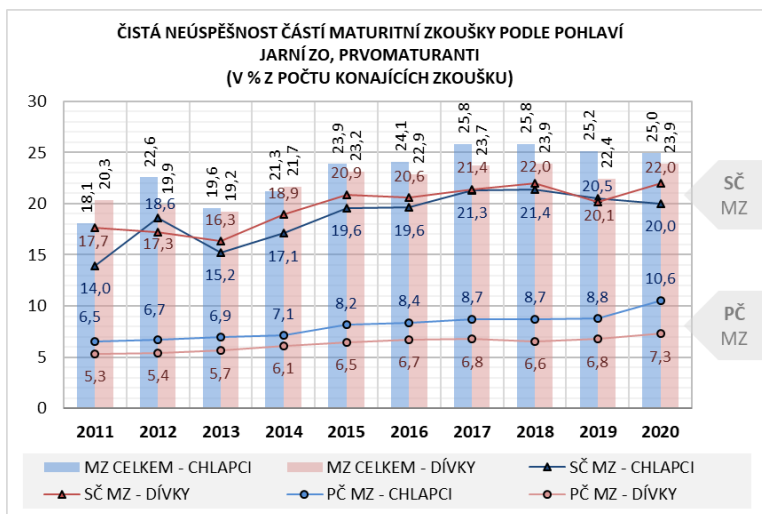
Z pohledu **čisté neúspěšnosti** se mezi prvomaturanty v jarním zkušebním období 2020 ukázalo, že rozdíl mezi **společnou a profilovou částí** je na historicky nejnižší úrovni. Míra čisté neúspěšnosti ve společné části dosáhla 2,4 násobku neúspěšnosti v části profilové (absolutní rozdíl činí 12,3 p. b.). V roce 2019 byla míra neúspěšnosti v SČ MZ 2,6x vyšší než u PČ MZ. Největšího rozdílu mezi oběma částmi bylo dosaženo v roce 2012 při zavedení centrálního hodnocení písemných prací z českého jazyka a literatury a cizích jazyků a v roce 2018.

4.2.1 GENDEROVÝ POHLED

Mezi **chlapci-prvomaturanty**, kteří konali **společnou část MZ** v jarním zkušebním období 2020 v počtu 31,1 tis., neuspěla přesně pětina konajících, což je o 0,5 p. b. méně než v roce předchozím. **Dívky**, které konaly zkoušku společné části v počtu 35,7 tis., si naopak meziročně pohoršily o 1,8 p. b. na hodnotu

22,0 %, tedy stejně jako v roce 2018. Celkové nevyřízení čistě neúspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky tak jde na vrub prvomaturantkám.

V **profilové části** pozorujeme zejména u chlapců-prvomaturantů spíše opačnou tendenci. V jarním zkušebním období 2020 zvýšili **chlapci** čistou neúspěšnost meziročně o 1,8 p. b. na historicky nejvyšší hodnotu 10,6 %. U **dívek** došlo sice také k nárůstu podílu neúspěšných, ale pouze o 0,5 p. b. na hodnotu 7,3 %. V porovnání se všemi předchozími ročníky od roku 2011 se taktéž jedná o nejvyšší čistou míru neúspěšnosti. Zároveň se rokem 2020 rekordně zvýšil rozdíl mezi oběma porovnávanými skupinami na 3,2 p. b., přičemž v minulých letech tento odstup nepřekročil hodnotu 2,2 p. b.

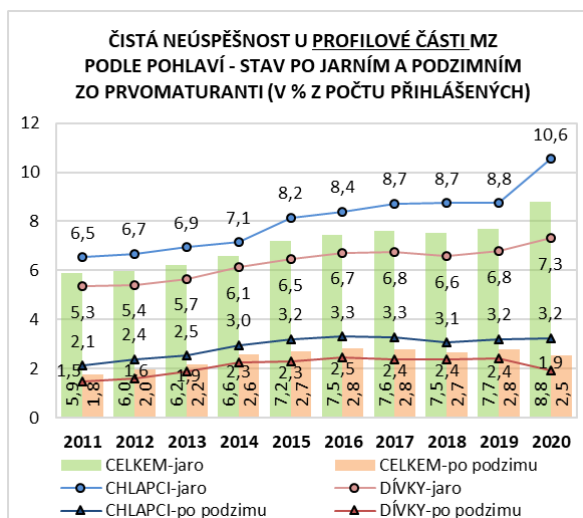
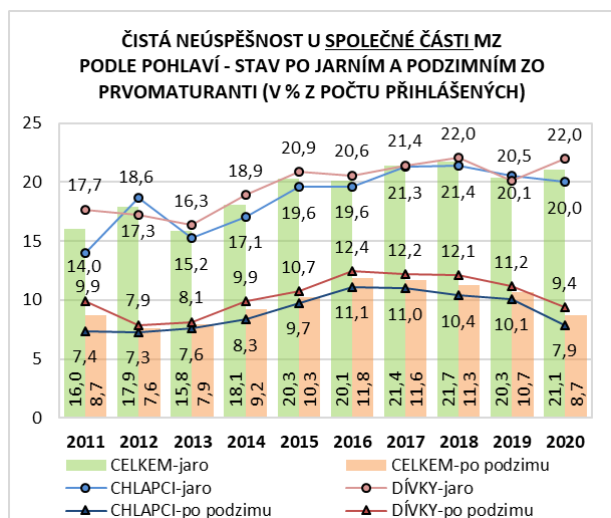

STAV PO PODZIMNÍ ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

Po druhém zkušebním období roku 2020 čistá neúspěšnost ve **společné části MZ** mezi prvomaturanty dosáhla úrovně 8,7 %, tedy o 12,4 p. b. nižší hodnoty než v jarním zkušebním období. U **chlapců** se pak dostala na 7,9 %, tj. o 12,1 p. b. níže oproti jarní hodnotě. Jedná se o nejnižší míru čistě neúspěšnosti od roku 2013, kdy byla na úrovni 7,6 %. Meziroční pokles oproti roku 2019 činí 2,2 p. b.

U **dívek** se ve **společné části MZ** dostala míra čistě neúspěšnosti po podzimním zkušebním období na úroveň 9,4 p. b. Efekt podzimního zkušebního období z hlediska snížení neúspěšnosti je zde o něco silnější než u chlapců – oproti jarnímu období činí pokles 12,6 p. b. Meziročně došlo u dívek ke snížení čistě neúspěšnosti o 1,8 p. b.

V **profilové části** se **čistá neúspěšnost prvomaturantů** po dvou zkušebních obdobích dostala na 2,5 %. U **chlapců** se jedná o zachování úrovně čistě neúspěšnosti těsně nad 3 % po podzimním zkušebním

období 2020, a to i přes relativně výrazný meziroční nárůst podílu neúspěšných v jarním zkušebním období. Oproti jarnímu ZO si chlapci polepšili o 7,4 p. b.

U **dívek** činila míra neúspěšnosti v **profilové části** MZ po podzimu 1,9 % a meziročně tak došlo k poklesu tohoto ukazatele o 0,5 p. b. Ve srovnání s jarním podílem neúspěšných jde o 5,4 p. b. nižší hodnotu a z celého sledovaného období let 2011–2020 se jedná o největší posun mezi jarním a podzimním výsledkem.

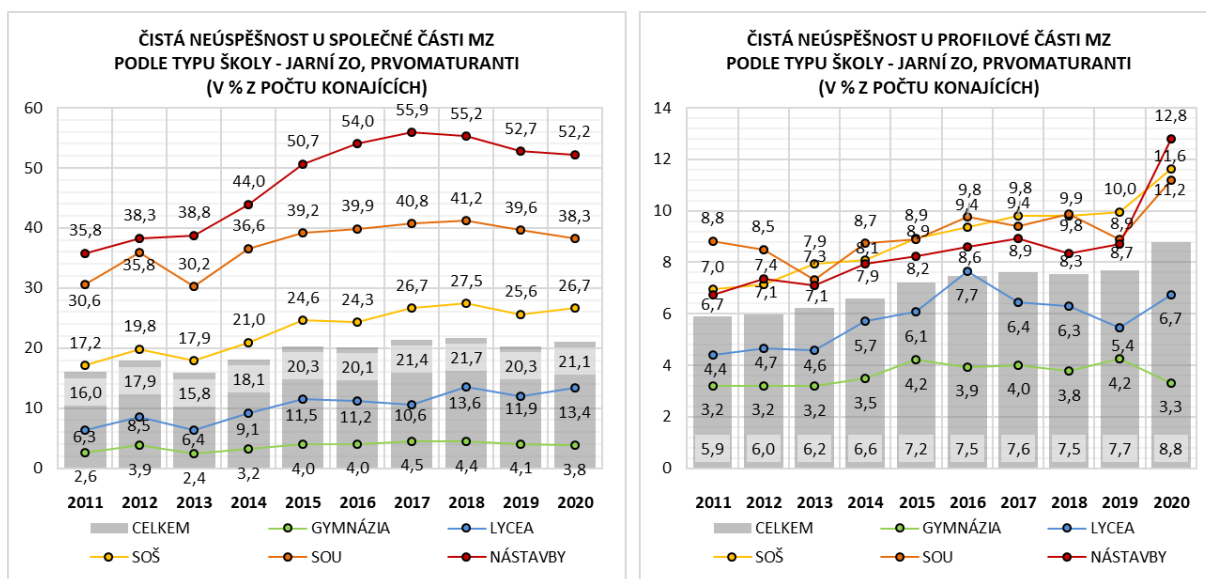
4.2.2 OBOROVÝ POHLED

Hodnoty **čisté neúspěšnosti** za **společnou část MZ** v jarním zkušebním období 2020 se pohybovaly napříč jednotlivými typy škol od 3,8 % (gymnázia) po 52,2 % (nástavby). V roce předchozím bylo toto rozpětí od 4,1 % do 52,7 %.

Celkový mírný nárůst čisté neúspěšnosti v SČ MZ byl zapříčiněn výkonem žáků **SOŠ** a **lyceí**, kde neúspěšnost oproti roku 2019 vzrostla v prvním případě o 1,1 p. b. na hodnotu 26,7 %, v případě lyceí pak o 1,5 p. b. na 13,4 %.

V ostatních typech škol si prvomaturanti naopak polepšili. **Gymnazisté** snížili čistou neúspěšnost o 0,3 p. b. na 3,8 %, tedy na nejnižší úroveň za posledních 6 let.

Na **SOU** si prvomaturanti v jarním zkušebním období 2020 polepšili o 1,3 p. b. na úroveň 38,3 % a v **nástavbovém studiu** klesla čistá neúspěšnost v SČ MZ velmi mírně na 52,2 %.

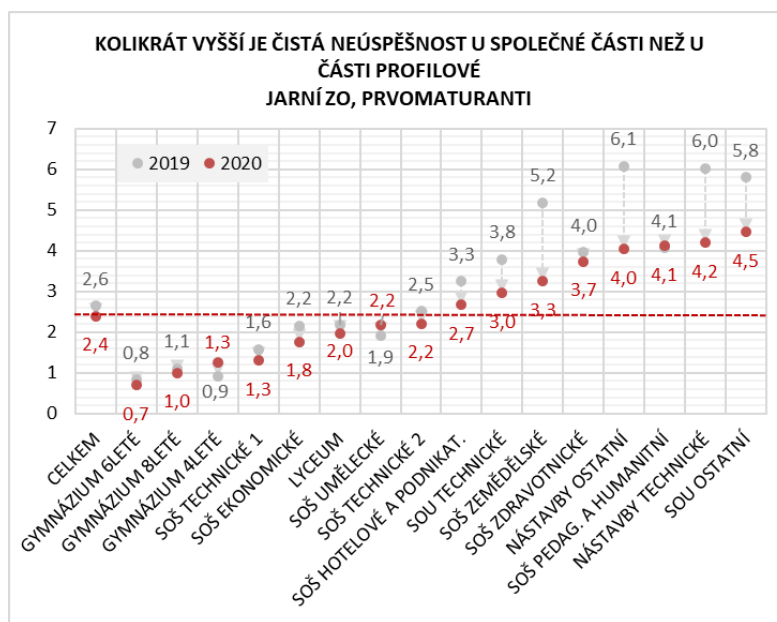
V **profilové části MZ** byl vývoj oproti jarnímu zkušebnímu období 2019 značně odlišný. Celkový nárůst čisté neúspěšnosti šel na vrub odbornému a všeobecně odbornému sektoru škol.

Nejvýrazněji se to projevilo v případě **nástaveb**, kde neúspěšnost skokově vzrostla o 4,1 p. b. na 12,8 %. V oborech **SOU** činil nárůst 2,3 p. b. a podíl neúspěšných z konajících zkoušku se tak dostal na 11,2 %. Mezi prvomaturanty na **SOŠ** čistá neúspěšnost dosáhla 11,6 %, tj. o 1,6 p. b. více než v roce předchozím. Na lyceích neuspělo 6,7 % ze všech, kteří PČ MZ konali, což je o 1,3 p. b. více než v jarním ZO 2019.

Pouze na **gymnáziích** meziročně čistá neúspěšnost v profilové části MZ klesla, a to na 3,3 %, tj. o bezmála 1 p. b.

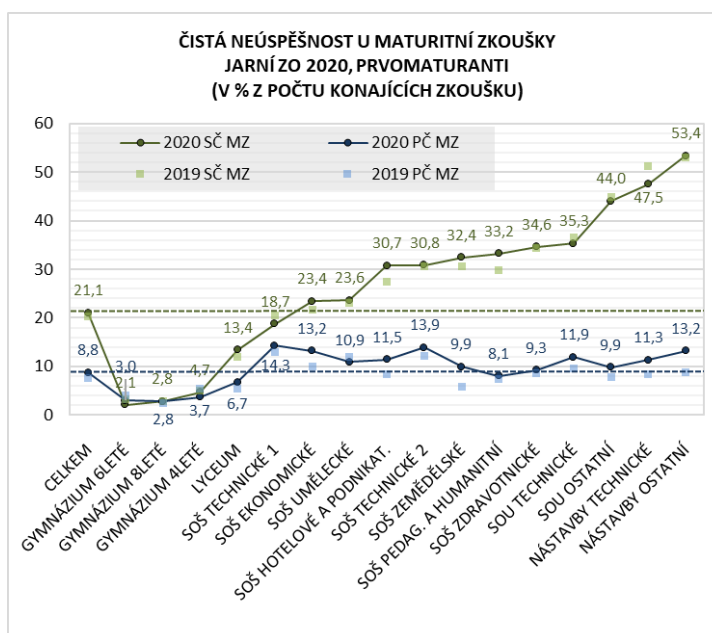
DETAILNÍ POHLED – OBOROVÉ SKUPINY

Ve srovnání s rokem 2019 došlo v jarním zkušebním období 2020 u obou částí MZ k meziročnímu navýšení míry čisté neúspěšnosti, ovšem výrazněji se to projevilo právě u části profilové, zejména pak v oborech, které dlouhodobě vykazují slabší výsledky, tj. vyšší podíl neúspěšných. V důsledku těchto změn se zmírnila diskrepance mezi oběma částmi MZ, nejvýrazněji pak v nastavbovém studiu, oborech SOU a v zemědělských oborech SOŠ. V roce 2019 v těchto oborech dosahoval podíl

neúspěšných ve společné části více než pětinašobku podílu neúspěšných v části profilové. V jarním zkušebním období 2020 v žádné z oborových skupin nepřekročila míra neúspěšnosti společné části 4,5násobek neúspěšnosti profilové části. Na úrovni oborových skupin se tak meziročně zvýšila korelace ukazatele čisté neúspěšnosti mezi společnou částí a profilovou částí z hodnoty 0,46 na 0,69.

Hodnoty **čisté neúspěšnosti ve společné části MZ** v jarním zkušebním období 2020 se napříč oborovými skupinami pohybovaly od 2,1 % po 53,4 %, tj. v rozpětí 51,3 p. b. (v jarním ZO 2019 bylo rozpětí 2,8 %–53,1 %, tj. 50,3 p. b.). U 4 oborových skupin došlo meziročně ke snížení čisté neúspěšnosti o více než 1 p. b., opačnou tendenci pak vykazovalo 5 oborových skupin a u ostatních 7 byly posuny menší než 1 p. b.

- **Pod republikovou průměrnou hodnotou SČ MZ jsou gymnázia, lycea a obory SOŠ technické 1.**

V této skupině prvomaturantů pozorujeme meziroční zhoršení

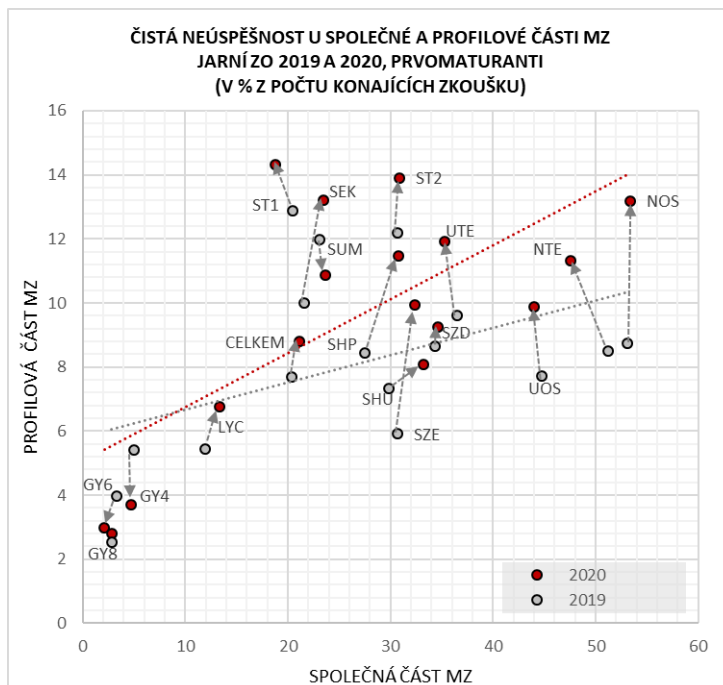
v případě lyceí, u technických oborů SOŠ čistá neúspěšnost naopak mírně klesla. Mezi gymnazisty si polepšili zejména ti z 6letých gymnázií, u ostatních se podíl neúspěšných meziročně téměř nezměnil.

- **Těsně nad průměrem** se pohybují v SČ MZ **ekonomické a umělecké SOŠ**, přičemž první zmíněné oproti roku 2019 navýšily podíl neúspěšných, na uměleckých pak není meziroční změna nijak výrazná.

- V intervalu 30–35 % čisté neúspěšnosti se umístily **ostatní obory SOŠ**, těsně nad ním pak **technické obory SOU**. Meziroční zhoršení zde bylo patrné zejména u hotelových a podnikatelských oborů SOŠ, dále u pedagogických a humanitních a také u zemědělských oborů SOŠ.
- S výrazným odstupem a mírou neúspěšnosti přes 40 % se pak umístila **netechnická SOU a technické nástavby**. Více než polovinu neúspěšných zaznamenaly obory **netechnických nástaveb**. Meziroční posun směrem k nižším hodnotám neúspěšnosti byl patrný u netechnických nástaveb.

Čistá neúspěšnost v profilové části MZ v jarním zkušebním období 2020 se napříč oborovými skupinami pohybovala od 2,8 % po 13,9 %, tj. v rozpětí 11,1 p. b. (v jarním zkušebním období 2019 bylo toto rozpětí 2,5–12,9 %, tj. 10,4 p. b.). U 10 oborových skupin došlo meziročně ke zvýšení čisté neúspěšnosti o více než 1 p. b., opačnou tendenci pak vykázaly 3 oborové skupiny a u dalších 3 byly změny menší než 1 p. b.

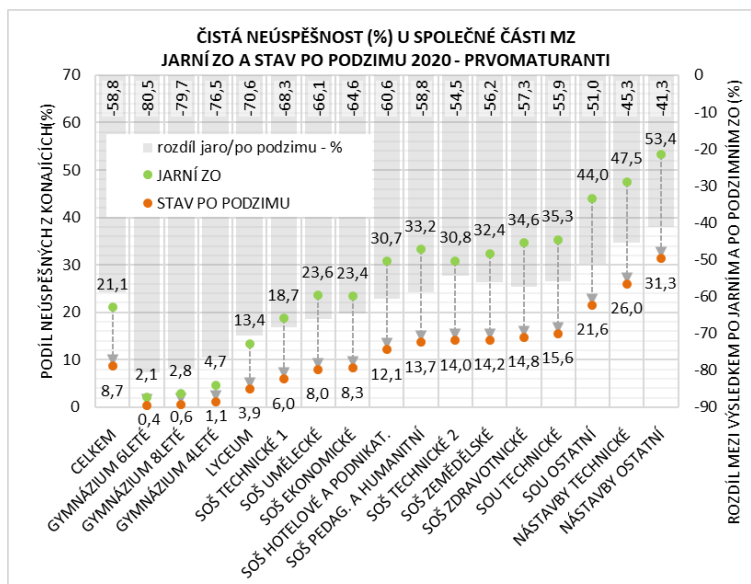
- **Pod průměrem ČR** se v PČ MZ umístila **gymnázia a lycea**, těsně pak ještě **pedagogické a humanitní SOŠ**. V této skupině prvomaturantů výrazně snížila míru neúspěšnosti 4letá gymnázia a mírně též 6letá gymnázia. U lyceí došlo naopak k navýšení podílu neúspěšných.
- **Těsně nad průměrem** s mírou neúspěšnosti do 10 % se pohybují v PČ MZ **zdravotnické a zemědělské obory SOŠ** a netechnické obory SOU. Zemědělské obory SOŠ meziročně navýšily podíl neúspěšných téměř nejvíce ze všech oborových skupin (o 4 p. b.), neúspěšnost stoupla ale též v případě netechnických oborů SOU.
- V intervalu 10–12 % čisté neúspěšnosti se umístily **umělecké a hotelové a podnikatelské obory SOŠ**, dále **technické obory SOU a nástavby**. Meziroční zvýšení neúspěšnosti zde bylo patrné především u hotelových a podnikatelských SOŠ a dále na technických nástavbách a SOU.
- V intervalu 13–15 % čisté neúspěšnosti pak skončily **ekonomické obory SOŠ, netechnické nástavby, SOŠ technické 2**. Tradičně na nejvyšších hodnotách u profilové části zůstávají **technické SOŠ 1**. Nejvíce ze všech oborových skupin si pohoršily **netechnické nástavby** (o 4,4 p. b.). Meziroční posun směrem k vyšším hodnotám neúspěšnosti byl patrný i na SOŠ oborech ekonomických.

STAV PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

Čistá neúspěšnost ve **společné části MZ** po podzimním zkušebním období 2020 klesla z jarní hodnoty 21,1 % o 12,4 p. b. (o 59 %) na hodnotu 8,7 %. V roce předchozím činil pokles neúspěšnosti mezi jarem a podzimem 9,6 p. b. (pokles o 48 %), a neúspěšnost tak skončila na úrovni 10,7 %. Rozpětí míry čisté neúspěšnosti SČ MZ po podzimu 2020 mezi nejlepší a nejslabší oborovou skupinou činí 30,9 p. b., o rok dříve byl tento rozdíl větší (35,6 p. b.). Mezioborové rozdíly ve společné části MZ se tak díky výraznějšímu efektu výkonu v podzimním zkušebním období roku 2020 snížily.

- Pod republikovou hodnotou vykázali čistou neúspěšnost SČ MZ po podzimu 2020 **gymnazisté**, dále prvomaturanti z **lyceí, SOŠ technických 1, uměleckých a ekonomických**. Meziroční zlepšení lze pozorovat zejména na uměleckých oborech SOŠ a technických SOŠ 1, v ostatních zmíněných skupinách oborů oproti roku 2019 nepřekročil rozdíl v čisté neúspěšnosti po podzimním zkušebním období 1 p. b.

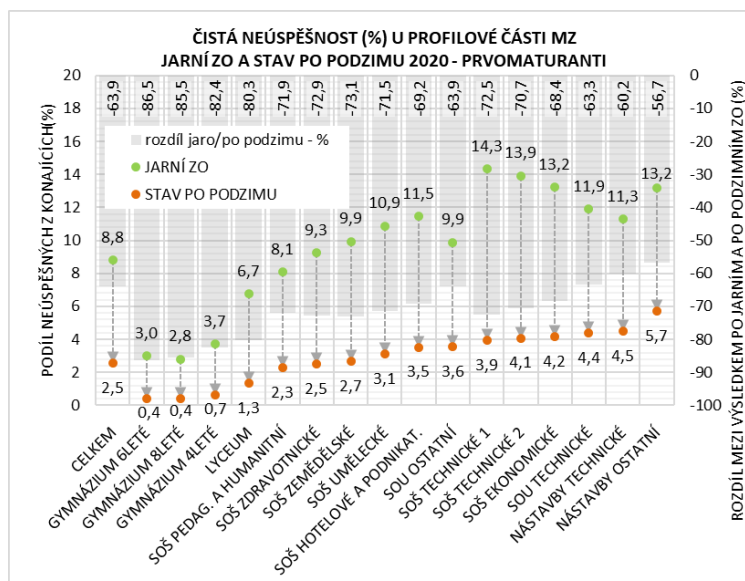

- Nad celkovým průměrem se v intervalu 12–6 % pohybují **ostatní obory SOŠ a technická SOU**. Všechny oborové skupiny v tomto clusteru, vyjma hotelových a podnikatelských oborů SOŠ, snížily meziročně podíl nespěšných po podzimu o více než 3 p. b.
- Více než pětina neúspěšných zůstala po podzimním zkušebním období na **netechnických SOU**, více než čtvrtina pak na **technických nástavbách**. Nejhorší výsledek – více než 30 % neúspěšných – pozorujeme na **netechnických nástavbách**. Mezi prvomaturanty na technických nástavbách se podařilo oproti roku 2019 snížit čistou neúspěšnost po podzimu o více než 8 p. b., v netechnických oborech SOU činil meziroční pokles 5,5 p. b. a v netechnických nástavbách 4,7 p. b.

V **profilové části MZ** po podzimním zkušebním období 2020 klesla čistá neúspěšnost z jarní hodnoty 8,8 % o 6,3 p. b. (o 71 %) na hodnotu 2,5 %. V roce 2019 činil pokles neúspěšnosti mezi jarem a podzimem jen 4,6 p. b. (ta se tak dostala na úroveň 2,8 %). Rozpětí míry čisté neúspěšnosti PČ MZ po podzimu 2020 mezi nejlepší a nejslabší oborovou skupinou činí 5,3 p. b., o rok dříve byl tento rozdíl obdobný (5,2 p. b.).

- Pod průměrem ČR vykázali čistou neúspěšnost v PČ MZ po podzimu 2020 **gymnazisté**, kde neuspělo méně než 1 % konajících zkoušku, a dále prvomaturanti z **lyceí**.
- Těsně kolem průměru ČR jsou maturanti ze **SOŠ pedagogických a humanitních a zdravotnických a zemědělských oborů SOŠ**.

- V intervalu 3–4,5 % neúspěšných jsou pak prvomaturanti z **ostatních oborů SOŠ**, z netechnických oborů SOU a z technických nástaveb. V této skupině vykazují největší míru zlepšení mezi jarním a podzimním ZO technické obory SOŠ skupiny 1, které tradičně v profilové části vykazují na jaře nejvyšší podíl neúspěšných.
- Nejslabší oborovou skupinou jsou pak netechnické nástavby s mírou čisté neúspěšnosti 5,7 %.

4.3 NEÚSPĚŠNOST V DIDAKTICKÝCH TESTECH

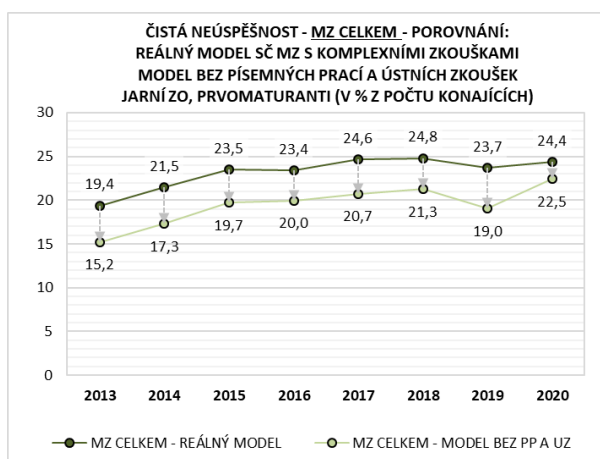
Společná část maturitní zkoušky reprezentovaná výlučně didaktickými testy (DT) je model, který vstupuje v platnost rokem 2021. V této kapitole tak budou stručně prezentovány výsledky simulace tohoto redukovaného modelu společné části maturitní zkoušky bez písemných prací (PP) a ústních zkoušek (UZ), potažmo výsledky celé maturitní zkoušky, tedy se zahrnutím její profilové části.

V rámci opatření spojených s pandemií COVID-19 došlo v roce 2020 k úpravám modelu komplexních zkoušek společné části MZ z českého jazyka a literatury a cizích jazyků (maturanti nekonali dílčí zkoušku formou písemné práce).

Skutečně realizované modely společné části maturitní zkoušky v jednotlivých letech i model platný od roku 2021 shrnuje následující tabulka.

MODEL SPOLEČNÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY	
2011–2019	český jazyk a literatura, cizí jazyky – komplexní zkouška = didaktický test, písemná práce, ústní zkouška
	matematika = didaktický test
2020	český jazyk a literatura, cizí jazyky – komplexní zkouška = didaktický test, ústní zkouška
	matematika = didaktický test
od 2021	český jazyk a literatura, cizí jazyky = didaktický test
	matematika = didaktický test

NEÚSPĚŠNOST V MATURITNÍ ZKOUŠCE – REÁLNÝ A REDUKOVANÝ MODEL

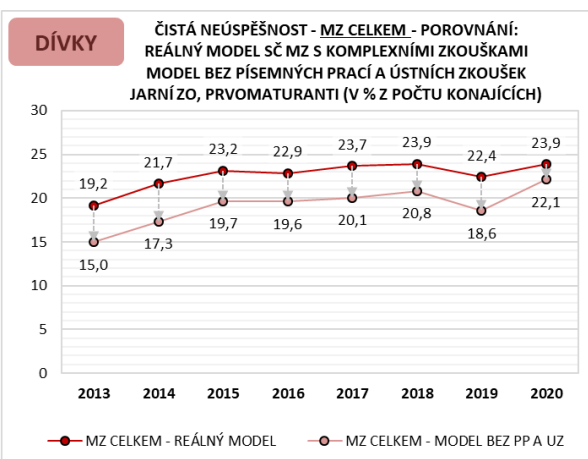
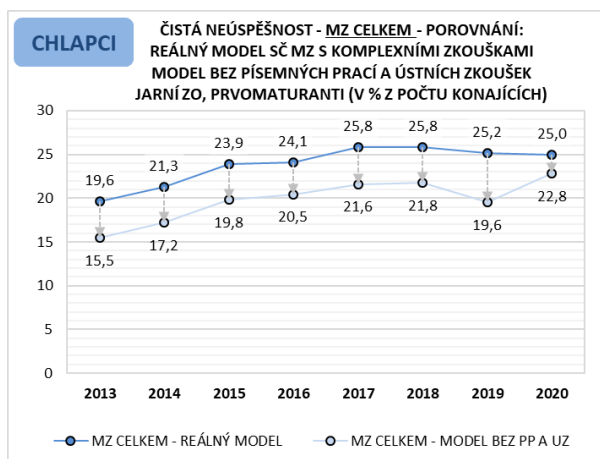
Pokud by maturanti hypoteticky konali v rámci společné části pouze didaktické testy, pak by v jarním zkušebním období 2020 (model roku 2021) čistá neúspěšnost **celé maturitní zkoušky**, tedy i se zahrnutím části profilové, činila 22,5 %, tj. o 1,9 p. b. méně, než tomu ve skutečnosti bylo. Namísto 16,7 tis. prvomaturantů by tak u MZ neuspělo pouze 15,4 tis. žáků.

V roce 2019 by rozdíl mezi reálným a redukováným modelem činil 4,6 p. b. a z období let 2013–2020 by tak byl vůbec nejvýraznější.

V letech 2013–2018 by se rozdíl mezi reálným stavem a modelem obsahujícím pouze DT pohyboval od 3,4 (rok 2016) po 4,2 p. b. (roky 2013 a 2014), v průměru tak odstup reálné a modelové situace za sledované období let 2013–2019 činí 3,9 p. b.

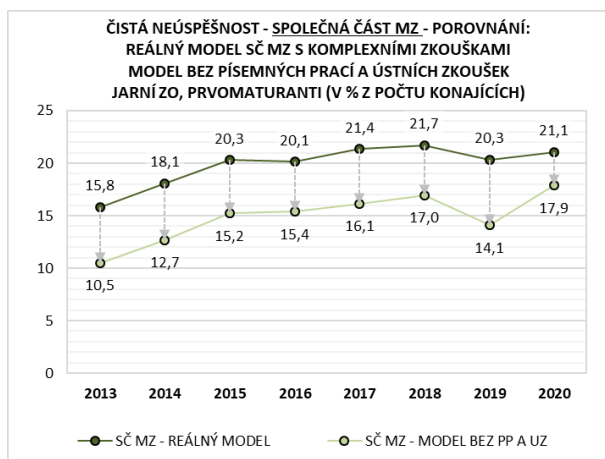
Chlapci by si přechodem na redukováný model společné části polepšili o něco výrazněji než dívky, tento efekt je pozorovatelný v celém sledovaném období, jelikož chlapci vykazují vyšší míru neúspěšnosti v písemných pracích než dívky, naopak v didaktických testech dopadají obecně spíše lépe než dívky.

V roce 2020 by zlepšení dívek při zavedení redukováného modelu činilo 1,8 p. b., zatímco u chlapců 2,1 p. b. V letech 2013–2019 by u chlapců bylo snížení čisté neúspěšnosti v průměru o 4,2 p. b., nejvýrazněji pak v roce 2019 (o 5,6 p. b.). U dívek by za sledované období do roku 2019 byl průměrný posun čisté neúspěšnosti 3,7 p. b.

NEÚSPĚŠNOST VE SPOLEČNÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY – REÁLNÝ A REDUKOVANÝ MODEL

V samotné společné části MZ by neúspěšnost v roce 2020 při zavedení redukováného modelu klesla z 21,1 % na 17,9 %. Rozdíl 3,2 p. b. by tak byl způsoben pouze eliminací ústních zkoušek, jelikož písemné práce se v důsledku mimořádných opatření MŠMT nekonaly. Z celkového počtu 14,1 tis. prvomaturantů, kteří zkoušku skutečně konali a neuspěli u ní, by se při nekonání ústních zkoušek snížil jejich počet na 12,0 tis.

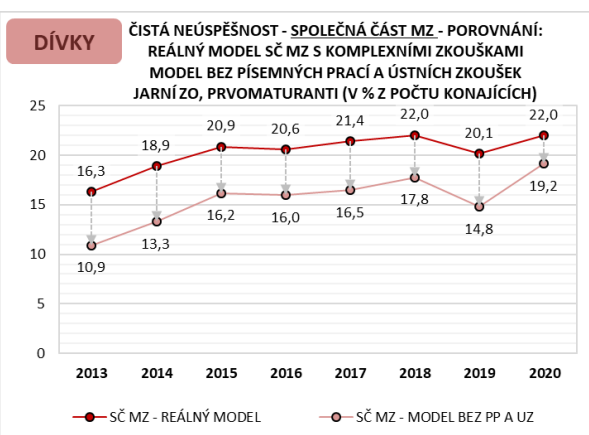
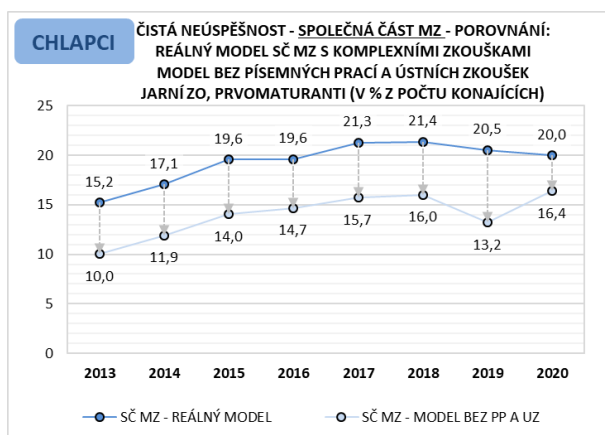

V letech 2013–2019 by průměrný pokles čisté neúspěšnosti při redukci společné části MZ na didaktické testy činil 5,3 p. b. Největší rozdíl mezi reálným stavem a modelovou situací je možné vidět v jarním zkušebním období 2019, kdy by původní neúspěšnost ve výši 20,3 % klesla na 14,1 % (o 6,2 p. b.).

I ve společné části by si vypuštěním písemných prací a ústních zkoušek více polepšili chlapci než dívky. V roce 2020 by pokles čisté neúspěšnosti u chlapců činil 3,6 p. b. a neúspěšnost by tak klesla

z 20,0 % na 16,4 %. U dívek by se posunula míra neúspěšnosti z 22,0 % na 19,2 %, tj. o 2,8 p. b.

V letech 2013–2019 by průměrný pokles mezi reálným a modelovým stavem činil 5,6 p. b. u chlapců, mezi dívkami pak 5,0 p. b.

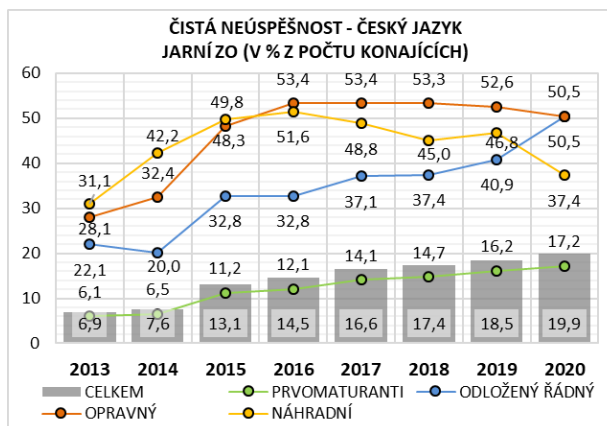

5 NEÚSPĚŠNOST A VÝSLEDKY V JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTECH SPOLEČNÉ ČÁSTI – JARNÍ ZKUŠEBNÍ OBDOBÍ A PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Komplexní zkouška z českého jazyka a literatury v roce 2020 sestávala pouze z didaktického testu a ústní zkoušky. Písemnou práci maturanti na základě mimořádných opatření spojených s pandemií COVID-19 nekonali.

Ke zkoušce z českého jazyka a literatury se v jarním zkušebním období 2020 přihlásilo celkem 74,7 tis. maturantů, zkoušku pak konalo 72,9 tis. z nich (97,6 %). V předchozím roce bylo ke zkoušce přihláшено 74,0 tis. žáků, z nichž zkoušku konalo 67,1 tis. (90,6 %). Neúspěchem skončila zkouška v roce 2020 pro bezmála pětinu konajících, což je o 1,4 p. b. více než v roce 2019. I v roce 2020 tak pokračoval trend rostoucí neúspěšnosti v tomto předmětu.

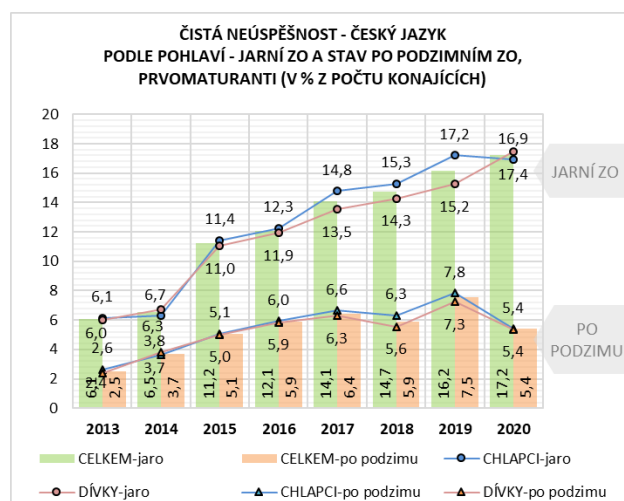
Mezi **prvomaturanty** zkoušku z českého jazyka a literatury v jarním zkušebním období 2020 konalo 67,0 tis. žáků (98,4 % všech přihlášených prvomaturantů; v roce 2019 byla účast u zkoušky 91,6 %). U zkoušky pak neuspělo 17,2 % žáků, což představuje meziroční nárůst o 1 p. b. I v případě prvomaturantů se tak potvrdila rostoucí tendence pozorovaná v posledních 7 letech.

V **odloženém řádném termínu** konalo zkoušku 1,2 tis. žáků (82,5 % všech přihlášených v tomto typu termínu; o rok dříve činil podíl konajících z přihlášených pouhých 51,2 %). Neúspěšnost skokově vzrostla patrně v důsledku vyšší účasti žáků na 50,5 %, tj. o bezmála 10 p. b. oproti roku 2019.

V **opravném termínu** zkoušku konalo 4,4 tis. žáků (94,1 % přihlášených v tomto typu termínu; v předchozím roce byla účast na úrovni 92,9 %). Míra čisté neúspěšnosti oproti roku 2019 klesla o 2,1 p. b. na hodnotu 50,5 %.

V **náhradním termínu** konalo češtinu v jarním zkušebním období 2020 celkem 0,5 tis. žáků (účast činila 74,6 %, rok předtím se zkoušky zúčastnilo 72,0 % z přihlášených v tomto typu termínu). Podíl neúspěšných z konajících meziročně klesl, a to na úroveň 37,4 %, tj. o 9,5 p. b. méně než v jarním zkušebním období 2019.

5.1.1 KOMPLEXNÍ ZKOUŠKA – PODLE GENDERU

Mezi **chlapci-prvomaturanty** konalo češtinu 31,1 tis. žáků, účast byla stejně jako u dívek prvomaturantek 98,4 % (v roce 2019 se míra účasti na zkoušce u chlapců pohybovala na úrovni 90,7 %). Zmiňovaný rostoucí trend čisté neúspěšnosti v češtině se u chlapců rokem 2020 nepotvrdil, v jarním ZO neuspěli i přes vyšší míru účasti v 16,9 % případů, tedy o 0,3 p. b. méně než v roce předchozím. Po 6 letech se tak chlapci dostali v češtině mírou neúspěšnosti pod výsledek dívek.

Dívky konaly zkoušku z češtiny v počtu 35,8 tis.

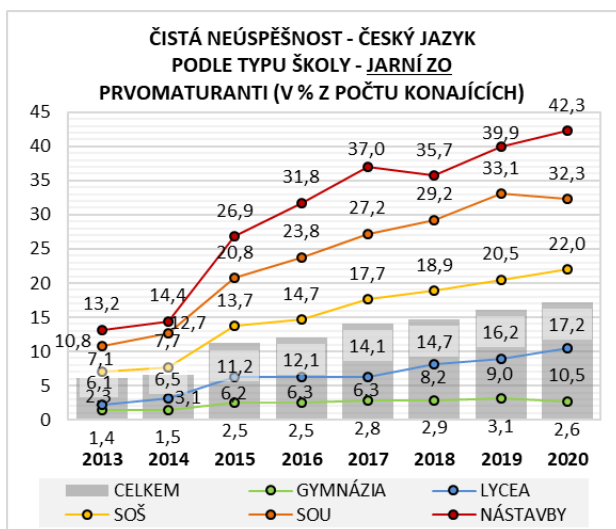
a míra účasti zde byla oproti předešlému roku o 5,9 p. b. vyšší. V důsledku toho se zvýšila i čistá neúspěšnost, která stoupla meziročně o 2,2 p. b. na hodnotu 17,4 %. Za celkovým nárůstem podílu neúspěšných v češtině tak stojí horší výkon na straně prvomaturantek.

STAV PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

Čistá neúspěšnost v češtině po podzimním zkušebním období 2020 nepotvrdila rostoucí trend, který s výjimkou v roce 2018 bylo možné vidět od roku 2013. Po dvou zkušebních obdobích v povinné zkoušce neuspělo 5,4 % prvomaturantů (z celkového počtu 67,0 tis. konajících).

Při porovnání výsledků chlapců a dívek po dvou zkušebních obdobích roku 2020 se situace oproti jaru vyrovnala a obě skupiny tak shodně vykázaly míru čisté neúspěšnosti 5,4 %. Chlapci si tak oproti jarnímu zkušebnímu období polepšili o 11,5 p. b., dívky o 12,1 p. b. Pro obě skupiny znamenal výkon po podzimu 2020 meziroční zlepšení.

5.1.2 KOMPLEXNÍ ZKOUŠKA – PODLE OBORU

Čistá neúspěšnost v češtině se v jarním zkušebním období 2020 pohybovala napříč jednotlivými typy škol od 2,6 % (gymnázia) po 42,3 % (nástavby). V roce 2019 bylo toto rozpětí od 3,1 % do 39,9 % – v roce 2020 se tedy rozdíly mezi nejlepšími a nejllepšími opět prohloubily.

Za celkovým nárůstem čisté neúspěšnosti ve zkoušce stál výkon žáků oborů **SOŠ**, **lyceí**, a **nástavbového studia**, kde neúspěšnost oproti roku 2019 vzrostla v případě oborů SOŠ o 1,5 p. b. na hodnotu 22,0 %, v případě **lyceí** také o 1,5 p. b., a to na úroveň 10,5 %, a v **nástavbovém studiu** o 2,3 p. b. na 42,3 %.

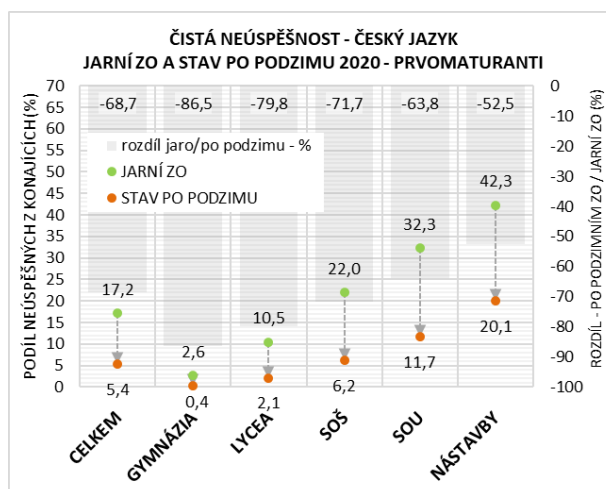
V ostatních typech škol si prvomaturanti v jarním zkušebním období 2020 naopak polepšili. **Gymnazisté** snížili čistou neúspěšnost o 0,5 p. b. na 2,6 %. Na oborech **SOU** si prvomaturanti polepšili o 0,8 p. b. na úroveň 32,3 %.

STAV PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

Po podzimním zkušebním období 2020 se čistá neúspěšnost v českém jazyce oproti jaru snížila o 11,8 p. b. na hodnotu 5,4 %. Výsledky jednotlivých typů škol se tak pohybovaly od 0,4 % (gymnázia) po 20,1 % (nástavby). V roce přechodím bylo toto rozpětí 0,6–25,0 %. V porovnání s rokem 2019 tak podzimní zkušební období roku 2020 vedlo naopak ke zmírnění rozdílů mezi jednotlivými typy škol.

DETAILNÍ POHLED – OBOROVÉ SKUPINY

Oproti roku 2019 došlo meziročně u zkoušky z českého jazyka a literatury k navýšení míry čisté neúspěšnosti o 1 p. b. na hodnotu 17,2 %.

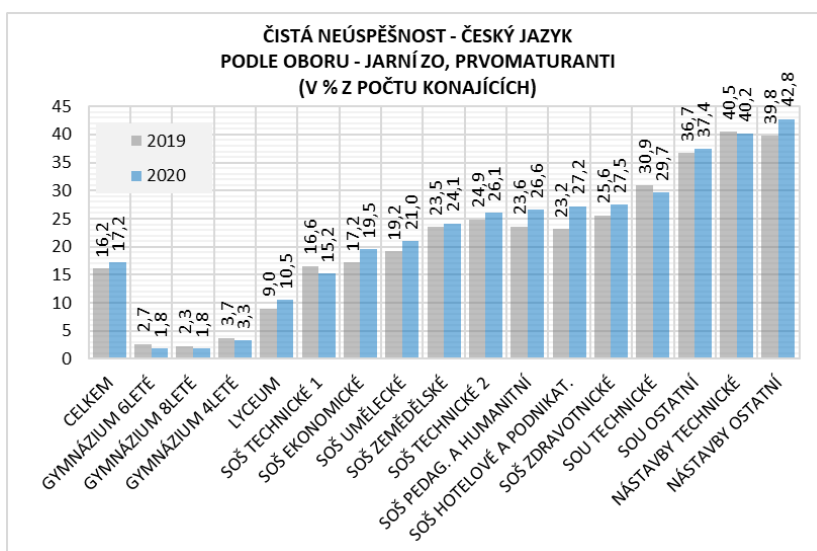

Napříč oborovými skupinami se hodnoty podílu neúspěšných pohybují od 1,8 % do 42,8 % a rozpětí 40,9 p. b. se tak dostává na historicky nejvyšší úroveň (v jarním ZO 2019 bylo rozpětí 2,3–40,5 %, tj. 38,2 p. b.).

U 8 oborových skupin došlo v jarním zkušebním období meziročně ke zvýšení čisté neúspěšnosti o více než 1 p. b. Jedná se zejména o obory, kde je převaha dívek. Opačnou tendenci, tedy snížení podílu neúspěšných, pak vykazaly 2 oborové skupiny (obě technického zaměření s převahou chlapců). U ostatních 6 byly posuny oproti roku 2019 menší než 1 p. b.

- **Pod průměrnou hodnotou ČR jsou gymnázia, lycea a SOŠ obory technické 1.**

V této skupině prvomaturantů je patrné zhoršení v případě lyceí, na technických SOŠ čistá neúspěšnost naopak mírně klesla. Mezi gymnazisty si polepšili zejména ti z 6letých gymnázií, u ostatních

se podíl neúspěšných meziročně změnil jen velmi mírně.

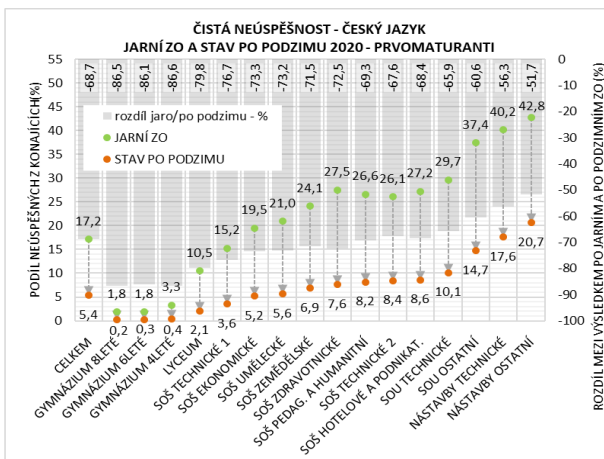
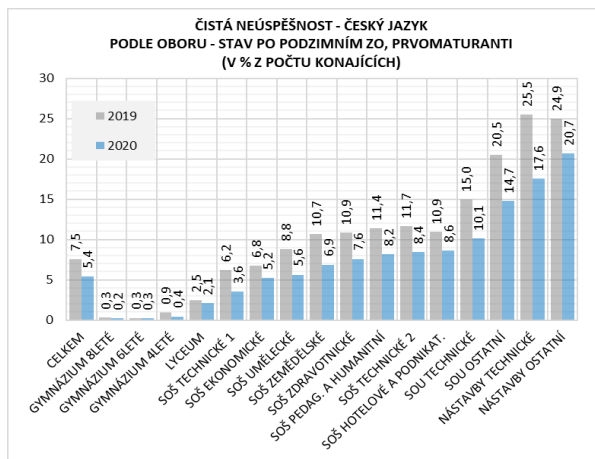
- **Mírně nad průměrem** se umístily **ekonomické a umělecké obory SOŠ**, přičemž v obou případech došlo v češtině meziročně k navýšení podílu neúspěšných.
- V intervalu 24–28 % čisté neúspěšnosti se umístily **ostatní obory SOŠ**, těsně nad ním pak **technické obory SOU**. Meziroční zhoršení zde bylo patrné zejména u hotelových a podnikatelských SOŠ, dále u pedagogických a humanitních oborů a také u zdravotnických SOŠ.
- S výrazným odstupem a mírou neúspěšnosti přes 37,4 % se pak umístila **netechnická SOU**. Více než 40% podíl neúspěšných byl na **technických a netechnických nástavbách**, přičemž meziroční zhoršení bylo poměrně výrazné právě na nástavbách netechnického zaměření.

STAV PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

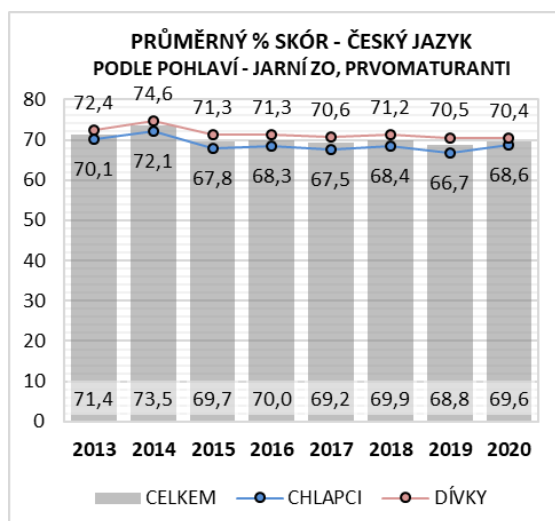
Čistá neúspěšnost v češtině po podzimním zkušebním období 2020 klesla z jarní hodnoty 17,2 % o 11,8 p. b. (o 69 %) na hodnotu 5,4 %. V předchozím roce činil pokles neúspěšnosti mezi jarem a podzimem jen 8,6 p. b. (pokles o 53 %) a míra neúspěšnosti tak dosáhla 7,5 %. Rozpětí hodnot čisté neúspěšnosti v češtině po podzimu 2020 mezi nejlepší a nejslabší oborovou skupinou činilo 20,4 p. b., o rok dříve byl tento rozdíl větší – 25,1 p. b. Mezioborové rozdíly se tak ve zkoušce z češtiny díky výraznějšímu efektu výkonu v podzimním zkušebním období roku 2020 snížily a napříč všemi oborovými skupinami došlo oproti stavu po podzimu 2019 ke zlepšení.

- Pod průměrnou republikovou hodnotou vykazali čistou neúspěšnost po podzimu 2020 **gymnazisté**, dále prvomaturanti z **lyceí, SOŠ technických 1 a SOŠ ekonomických**.
- Mírně nad celkovým průměrem se v intervalu 5,6–8,6 % pohybují **ostatní obory SOŠ**.

- Více než desetina neúspěšných zůstala po podzimním zkušebním období na **technických SOU**, bezmála 15 % pak neupřelo na oborech **SOU netechnického zaměření**.
- V oborech **technických nástaveb** neuspělo 17,6 %. Nejhorší výsledek u zkoušky z češtiny – lehce přes pětinu neúspěšných – je možné vidět na **netechnických nástavbách**.

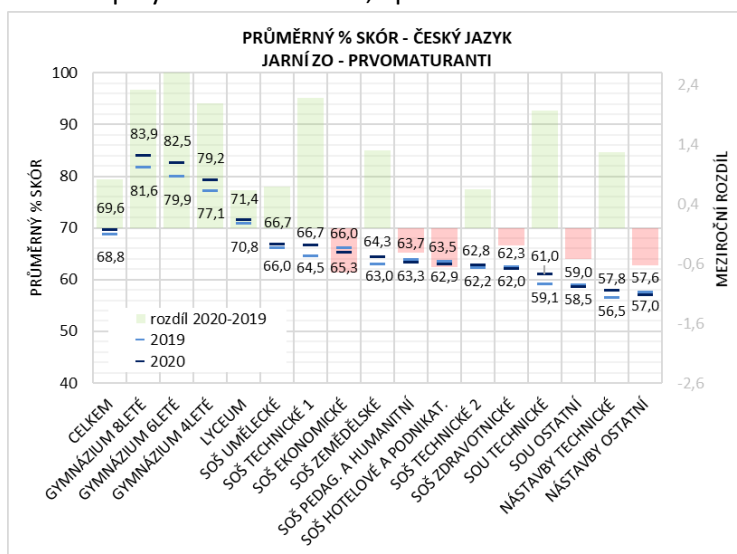
5.1.3 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – % SKÓR A KLASIFIKAČNÍ ZNÁMKA

Nad celorepublikovým průměrem procentního skóru s hodnotami mezi 79–84 % byli gymnazisté, u nich bylo možné vidět největší meziroční nárůst průměrného procentního skóru. Více než 70 % v průměru získali prvomaturanti z lyceí. Sektor středních odborných škol se pohyboval již pod republikovým průměrem, a to v rozmezí 62–67 %. Nad 60% hranicí se umístila ještě technická SOU, těsně pod touto hranicí pak SOU netechnického zaměření a oba typy nástavbového studia.

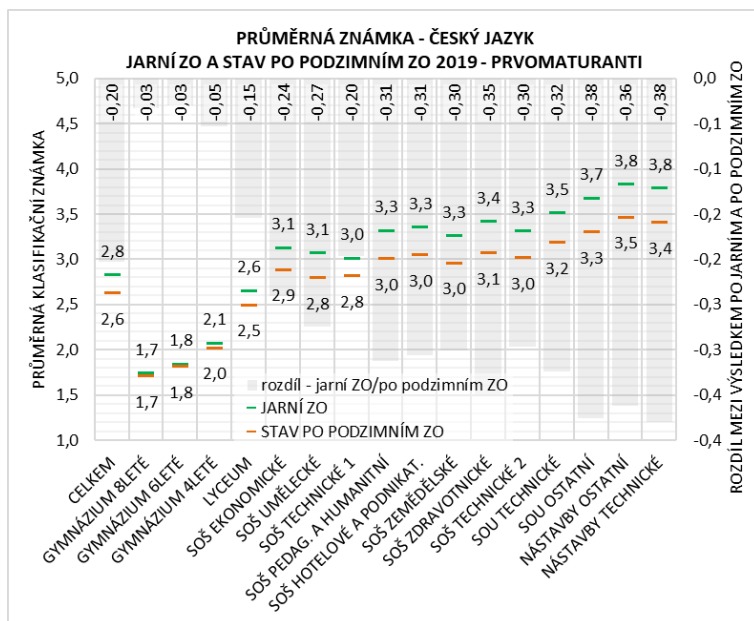
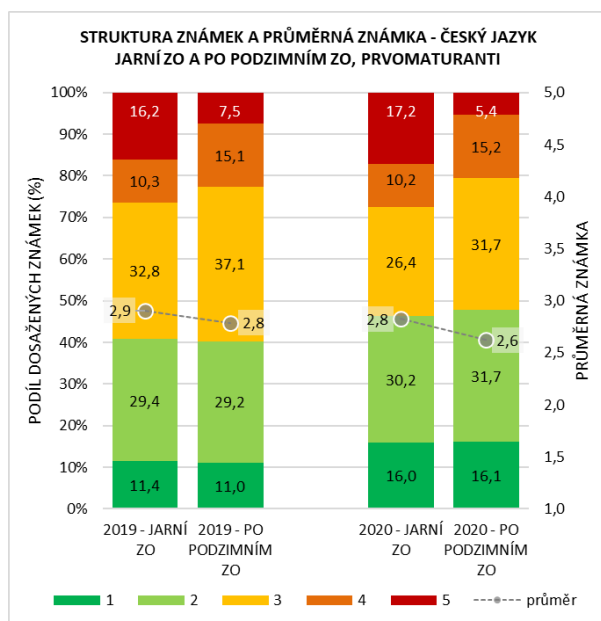
Průměrný % skóre prvomaturantů v jarním zkušebním období 2020 oproti roku 2019 vzrostl o 0,8 p. b. na hodnotu 69,6 %. Za lepším výsledkem stál výkon chlapců, jejichž % skóre stoupl meziročně o 1,9 p. b., dívky si zachovaly výsledek prakticky na stejné úrovni jako v jarním zkušebním období 2019.

Napříč jednotlivými oborovými skupinami se % skóre v jarním ZO 2020 pohyboval od 57,8 % (netechnické nástavby) do 83,9 % (8letá gymnázia) – rozdíl činí 27,0 p. b.). V přechodném roce byl rozdíl nejlepší a nejslabší oborové skupiny o něco nižší – 25,1 p. b.

Co se týče klasifikační známky, ta se v jarním zkušebním období 2020 pohybovala v průměru na úrovni 2,8 tedy o desetinu klasifikačního stupně níže než za stejné období v předchozím roce. I přes o něco vyšší podíl neúspěšných v jarním ZO 2020 – podíl žáků se známkou 5 činil 17,2 %, tedy o 1 p. b. více než v roce 2019, – se podařilo průměrnou známku zlepšit. Podíl žáků se známkou 1 a 2 totiž činil 46,2 %, což je o 5,4 p. b. více než v roce 2019.

Po podzimním zkušebním období 2020 se podařilo snížit průměrnou známku oproti jaru o 0,2 klasifikačního stupně. Zlepšení je tak o něco výraznější, než tomu bylo mezi jarním a podzimním termínem v roce 2019, a to jak díky výraznějšímu snížení podílů neúspěšných maturantů, tak díky zvýšení podílu dosažených známek 1 a 2.

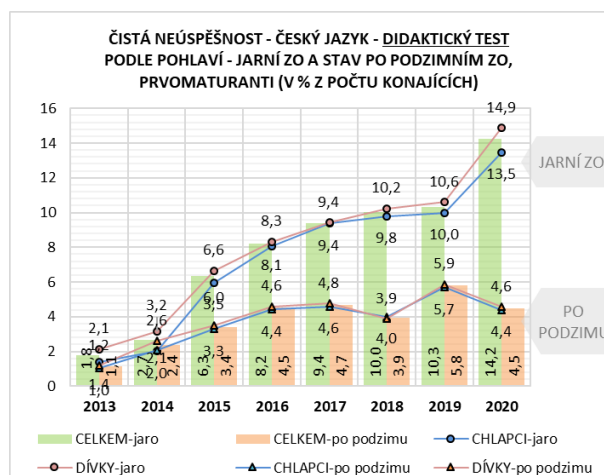

5.1.4 ČESKÝ JAZYK – DIDAKTICKÝ TEST

Čistá neúspěšnost v jarním zkušebním období ve zkoušce z **českého jazyka a literatury** optikou **didaktického testu** vykazuje od roku 2013 nepřetržitý růst. V posledním sledovaném roce došlo navíc k poměrně skokovému navýšení tohoto ukazatele. Celkem neuspělo v jarním zkušebním období 14,2 % konajících tuto dílčí zkoušku, což je o 3,9 p. b. více než za stejné zkušební období v roce 2019.

Dívky si meziročně pohoršily více než chlapci, když se mírou neúspěšnosti dostaly na úroveň bezmála 15 %, tedy o 4,3 p. b. vyšší hodnotu než v roce 2019. Chlapci zvýšili čistou neúspěšnost o 3,5 p. b. na úroveň 13,5 %. Již třetí rok po sobě tak došlo ke zvýšení genderového rozdílu v této dílčí zkoušce v jarním zkušebním období.

Po podzimním zkušebním období roku 2020 se míra neúspěšnosti v DT dostala na úroveň 4,5 % a opravný efekt podzimního ZO (pokles oproti jarnímu ZO o 9,7 p. b.) byl tak vůbec nejvýraznější

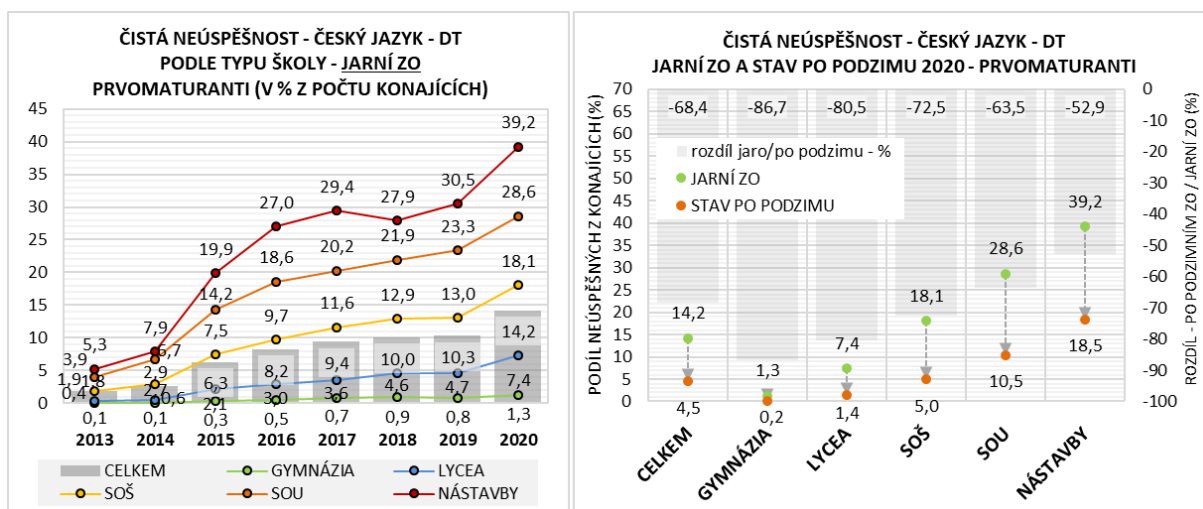
z celého sledovaného období. Meziročně pak klesla čistá neúspěšnost po podzimním zkušebním období o 1,3 p. b.

POHLED DLE TYPU ŠKOLY

Čistá neúspěšnost v didaktickém testu se v jarním zkušebním období 2020 pohybovala napříč jednotlivými typy škol od 1,3 % (gymnázia) do 39,2 % (nástavby). V roce 2019 bylo toto rozpětí od 1,8 % do 30,5 %. Rokem 2020 se tak odstup mezi nejlepšími a nejslabšími poměrně výrazně prohloubil a potvrdila se tím tendence zvětšování mezioborových rozdílů pozorovatelná od roku 2014 (s výjimkou v roce 2018).

Zhoršení se týká bez výjimky všech typů škol. **Gymnazisté** meziročně zvýšili čistou neúspěšnost o 0,5 p. b. na 1,3 %, na **lyceích** se pak zvýšila o 2,7 p. b. na úroveň 7,4 %. V oborech **SOŠ** se neúspěšnost posunula o 5,1 p. b. na 18,1 % a na **SOU** dosáhla 28,6 %, tj. o 5,3 p. b. vyšší hodnoty než v roce 2019. V oborech **nástavbového studia** neúspěšnost oproti roku 2019 vzrostla dokonce o 8,7 p. b. na hodnotu 39,2 %.

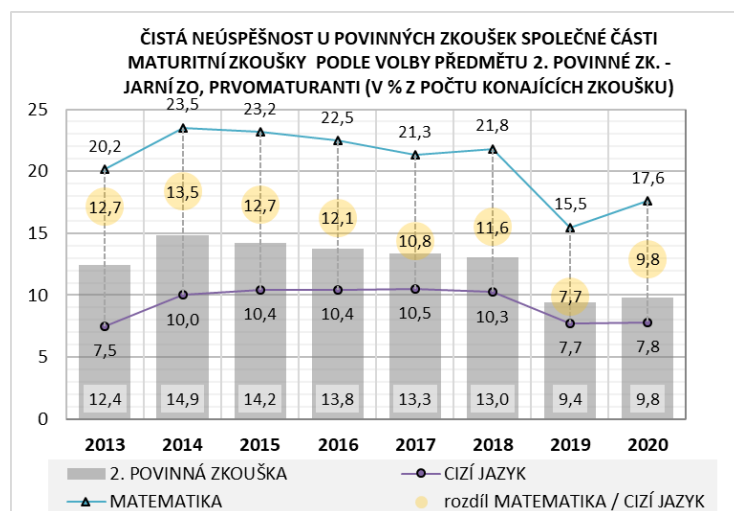
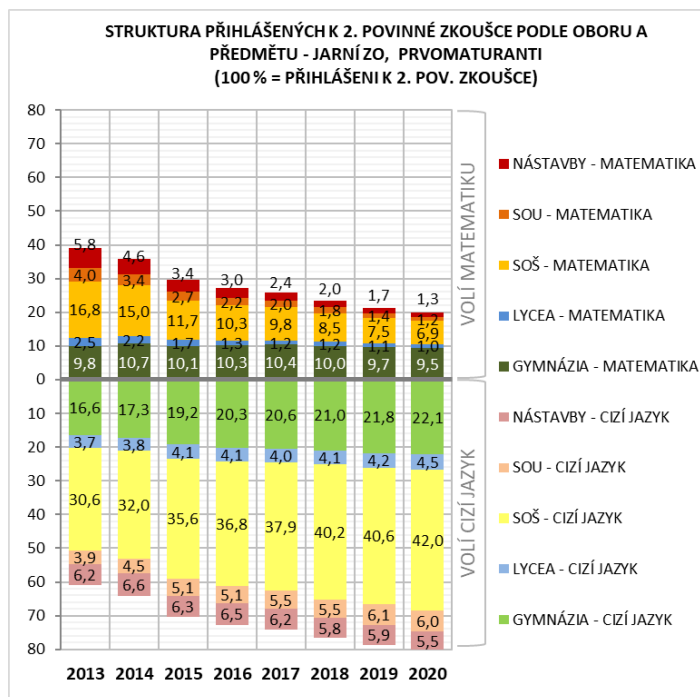
Po podzimním zkušebním období se výsledky mezi jednotlivými typy škol lišily v rozpětí hodnot 0,2–18,5 % a odstup gymnázií a nástaveb se tak oproti roku 2019 mírně snížil. Pod republikový průměr se kromě gymnázií dostala ještě **lycea** s podílem neúspěšných 1,4 %. Mírně nadprůměrná míra čisté neúspěšnosti zůstala na **SOŠ** (5,0 %). Více než desetina prvomaturantů v oborech **SOU** neuspěla ani po podzimu 2020.

5.2 DRUHÁ POVINNÁ ZKOUŠKA

Ke 2. povinné zkoušce bylo v jarním zkušebním období roku 2020 přihlášeno celkem 67,7 tis. prvomaturantů, z toho 19,9 % (13,5 tis.) si vybralo matematiku a 81,1 % (54,3 tis.) se pak rozhodlo pro cizí jazyk. Rok 2020 potvrdil trend posledních sedmi let, kdy dochází k poklesu podílu volby matematiky a k růstu zájmu o anglický jazyk v rámci zkoušky z cizího jazyka.

Ve skupině prvomaturantů, kteří si vybírají **matematiku**, se od roku 2013 výrazně snížilo zastoupení žáků z oborů SOŠ, SOU a z nástavbového studia. Tím se posílil podíl gymnazistů, kteří se od matematiky neuchylují k cizím jazykům v takové míře jako žáci ze sektoru

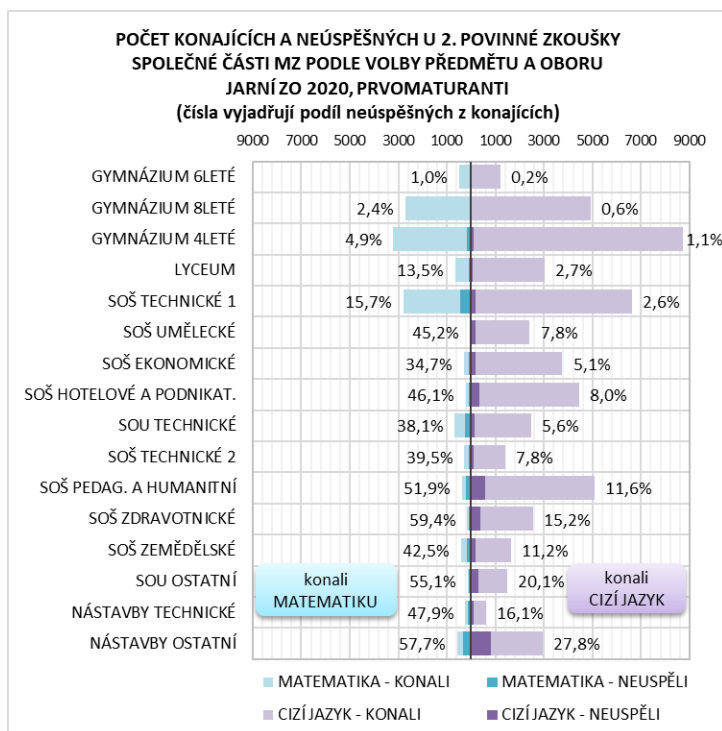
odborných škol. Zatímco v roce 2013 byl u přihlášek k matematice poměr gymnázií a lyceí (všeobecný a všeobecně odborný sektor) a sektoru odborného vzdělávání 32 : 68, v roce 2020 se tento poměr posunul na 47 : 53. Mezi žáky, kteří si volí **cizí jazyk**, je poměr všeobecného a všeobecně odborného sektoru a sektoru odborného napříč celým sledovaným obdobím 1 : 2.

Celková míra **čisté neúspěšnosti** ve **2. povinné zkoušce** v jarním

zkušebním období 2020 dosáhla úrovně 9,8 %, meziroční nárůst tohoto ukazatele je tak velmi mírný (činí 0,5 p. b.). Nárůst podílu neúspěšných byl zapříčiněn zejména výkonem skupiny prvomaturantů, která si zvolila matematiku (tvoří pětinu všech přihlášených ke druhé povinné zkoušce). Čistá neúspěšnost mezi nimi stoupla meziročně o 2 p. b. na 17,6 %, zatímco mezi žáky, kteří si zvolili cizí jazyk, byl nárůst pouze 0,1 p. b. (v jarním ZO tak neuspělo 7,8 % konajících zkoušku z cizího jazyka). Odstup neúspěšnosti prvomaturantů, kteří si zvolili cizí jazyk, od těch, kteří maturovali z matematiky, se oproti roku 2019 o něco zvýšil na bezmála 10 p. b. V roce předchozím činil rozdíl pouze 7,7 p. b., což byl nejmenší rozdíl z celého sledovaného období.

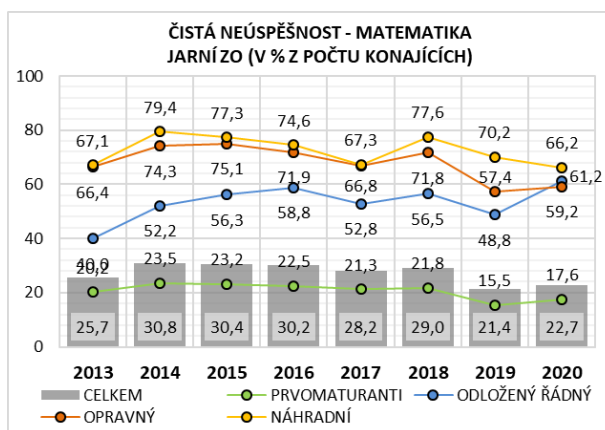
Pohled optikou oborových skupin ukazuje, že pod celorepublikovým průměrem se z hlediska míry neúspěšnosti ve 2. povinné zkoušce pohybují společně s gymnázii a lycei ještě technické SOŠ 1 a SOŠ umělecké a ekonomické. Mírně nad průměrem s neúspěšností do 15 % jsou pak SOŠ hotelové a podnikatelské, technická SOU a SOŠ technické skupiny 2. Mezi 17 a 20 % míry čisté neúspěšnosti se

pak pohybují ostatní obory SOŠ. Nad hranicí 20 % jsou pak netechnická SOU a technické nástavby. Třetinovou neúspěšnost pak vykázaly nástavby netechnického zaměření.

5.2.1 MATEMATIKA – NEÚSPĚŠNOST

Ke zkoušce z matematiky se v jarním zkušebním období 2020 přihlásilo celkem 15,5 tis. maturantů a konalo ji 15,1 tis. z nich (97,4 %). V roce 2019 bylo přihlášek k matematice 17,0 tis. a zkoušky se zúčastnilo 15,8 tis. maturantů (92,6 %). V roce 2020 skončila zkouška neúspěšně pro 22,7 % konajících, což je o 1,3 p. b. více než v roce předchozím.

Mezi **prvomaturanty** si zkoušku z matematiky v jarním zkušebním období 2020 vybralo jako 2. povinnou zkoušku 13,5 tis. žáků, tj. 19,9 % všech přihlášených žáků ke 2. povinné zkoušce (v roce předchozím byl podíl volby matematiky 21,4 %). Matematiku nakonec konalo 13,3 tis. žáků (98,7 % všech přihlášených prvomaturantů; v roce 2019 byla účast u zkoušky 93,7 %). Neúspěšně zkoušku vykonalo 17,6 % těch, kteří se k ní dostavili, což představuje meziroční nárůst o 2,1 p. b.

V **odloženém řádném termínu** konalo zkoušku 165 žáků (80,1 % všech přihlášených v tomto typu termínu; o rok dříve činil podíl konajících z přihlášených pouhých 46,5 %). Neúspěšnost zde podobně jako u zkoušky z českého jazyka a literatury v důsledku vyšší účasti žáků skokově vzrostla na 61,2 %, tj. o 12,4 p. b. oproti předchozímu roku.

V **opravném termínu** zkoušku konalo 1,5 tis. žáků (93,1 % přihlášených v tomto typu termínu; v předchozím roce byla účast na úrovni 93,2 %). Míra čisté neúspěšnosti zde oproti roku 2019 stoupla o 1,8 p. b. na hodnotu 59,2 %.

V rámci **náhradního termínu** konalo matematiku v jarním zkušebním období 2020 pouze 148 žáků (účast činila 67,0 %, rok předtím se zkoušky zúčastnilo 67,1 %). Čistá neúspěšnost meziročně klesla na úroveň 66,2 %, tj. o 4 p. b. oproti jarnímu ZO 2019.

GENDEROVÝ POHLED

Matematiku si jako 2. povinnou zkoušku v jarním zkušebním období 2020 vybralo 13,5 tis. prvomaturantů, z toho 8,1 tis. (60,5 %) byli chlapci a 5,3 tis. (39,5 %) dívky. Nižší zastoupení dívek je způsobeno zejména tím, že maturitní zkoušku z matematiky si častěji volí maturanti z gymnázií a maturanti z technicky zaměřených oborů středních škol, tedy z „chlapeckých“ oborů.

Zkoušku mezi **chlapci-prvomaturanty** nakonec konalo 8,0 tis. z nich, výsledná účast mezi nimi tedy činila 98,7 % (v roce 2019 byla pouze 93,6 % v důsledku vyššího zastoupení žáků, kteří neukončili poslední ročník středních škol). Vyšší účast u zkoušky se propsala i do mírně vyšší čisté neúspěšnosti – chlapci v jarním ZO neuspěli v 15,1 % případů, což je o 1,9 p. b. více než v roce 2019.

Dívky-prvomaturantky konaly v jarním zkušebním období 2020 zkoušku z matematiky v počtu 5,2 tis., jejich účast tak také dosáhla 98,7 %, tedy o 4,8 p. b. vyšší hodnoty než v roce předchozím. Neuspělo 21,4 % ze všech konajících, což je o 2,4 p. b. více než v roce 2019.

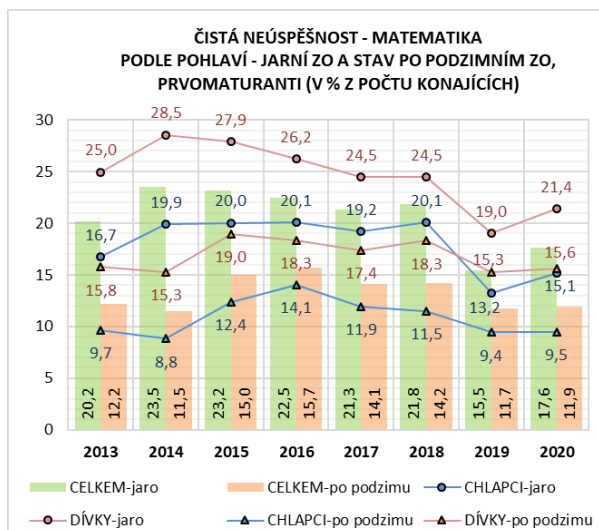
Po podzimním zkušebním období 2020 se čistá neúspěšnost všech prvomaturantů v matematice dostala na hodnotu 11,9 %, tj. o 5,7 p. b. méně než v jarním zkušebním období. Oproti roku 2019 je stav po podzimu jen o 0,2 p. b. vyšší.

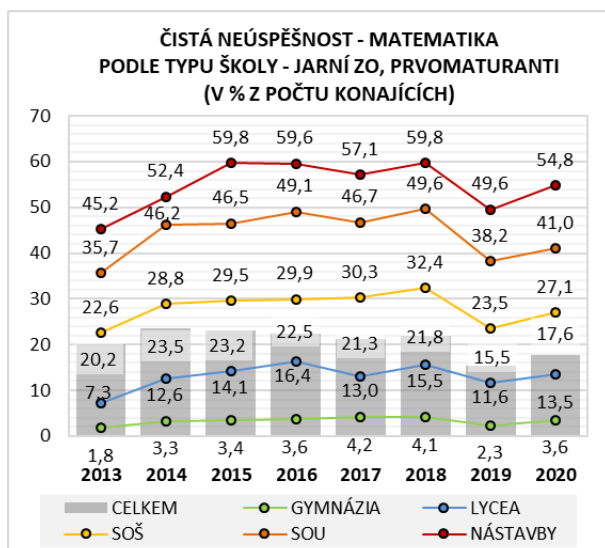
Chlapci čistou neúspěšnost v matematice snížili po podzimním zkušebním období na 9,5 %, tedy o 5,7 p. b. oproti jarnímu výsledku. Meziroční změna v čisté neúspěšnosti po dvou zkušebních obdobích je nepatrná.

U **dívek** se čistá neúspěšnost v matematice po dvou zkušebních obdobích 2020 dostala těsně nad hodnotu, kterou chlapci vykazali v jarním zkušebním období, tedy na úroveň 15,6 %. Ve srovnání s jarní mírou neúspěšnosti je to o 5,8 p. b. méně a meziroční nárůst čisté neúspěšnosti po podzimní ZO činí oproti roku 2019 pouze 0,3 p. b.

POHLED DLE TYPU ŠKOLY

Čistá neúspěšnost v matematice se v jarním zkušebním období 2020 pohybovala napříč jednotlivými typy škol od 3,6 % (gymnázia) do 54,8 % (nástavby). V roce předchozím toto rozpětí bylo 2,5–49,6 %. Rokem 2020 se tedy rozdíl mezi nejlepší a nejslabší skupinou prvomaturantů z pohledu typu školy o něco zvýšil.

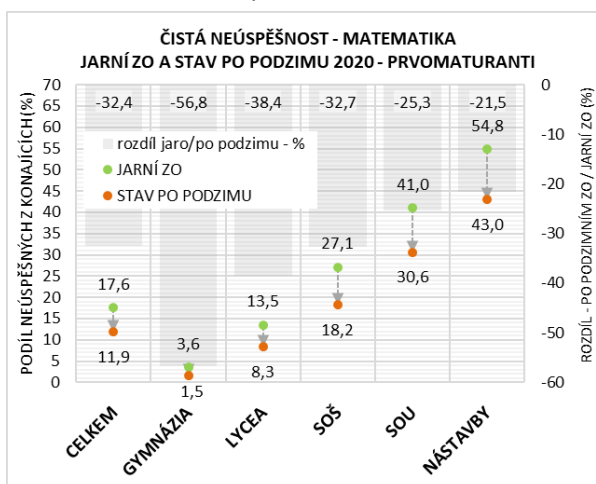

Po podzimním zkušebním období 2020 se čistá neúspěšnost v matematice snížila o 5,7 p. b. na 11,9 %. Výsledky jednotlivých typů škol se tak pohybovaly od 1,5 % (gymnázia) do 43,0 % (nástavby). V roce přechozím bylo toto rozpětí 1,1–41,6 %. V porovnání s rokem 2019 tak podzimní zkušební období roku 2020 nevedlo k výraznějšímu prohloubení rozdílů mezi jednotlivými typy škol.

Na celkovém nárůstu čisté neúspěšnosti ve zkoušce z matematiky se bez výjimky podepsal výkon všech posuzovaných typů škol. **Gymnazisté** zvýšili čistou neúspěšnost o 1,3 p. b. na 3,6 %. Prvoturnanti z lyceí si pak pohoršili o 1,9 p. b. na hodnotu 13,5 %.

Mezi žáky oborů **SOŠ** stoupla čistá neúspěšnost v matematice o 3,6 p. b. na 27,1 %, na oborech **SOU** pak o 2,8 p. b. na úroveň 41,0 %.

V **nástavbovém studiu** neúspěšnost oproti roku 2019 vzrostla o 5,3 p. b. na hodnotu 54,8 %.

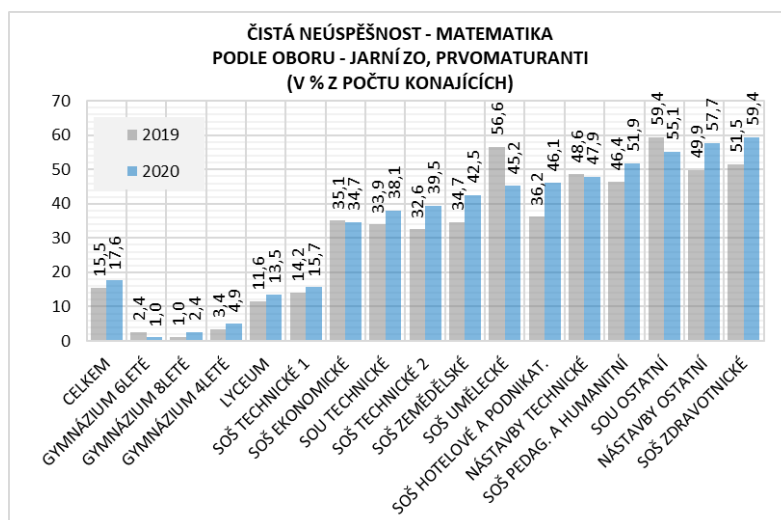

DETAILNÍ POHLED – OBOROVÉ SKUPINY

Ve srovnání s rokem 2019 došlo u zkoušky z matematiky k navýšení míry čisté neúspěšnosti prvomaturantů o 2,1 p. b. na hodnotu 17,6 %.

Napříč oborovými skupinami se hodnoty podílu neúspěšných pohybují od 1,0 % do 59,4 % a rozpětí 58,4 p. b. je tak totožné s tím, jaké bylo v roce předchozím. U 11 oborových skupin došlo meziročně ke zvýšení čisté neúspěšnosti o více než 1 p. b.

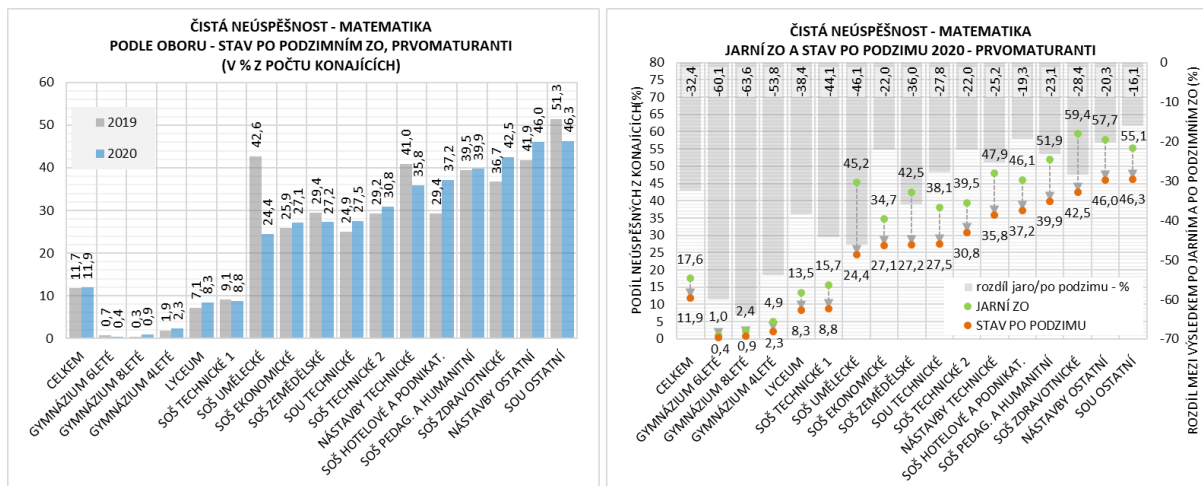
POČET KONAJÍCÍCH MATEMATIKU (JARNÍ ZO, PRVOMATURANTI)		
	2019	2020
CELKEM	13 573	13 284
GYMNÁZIUM 6LETÉ	450	503
GYMNÁZIUM 8LETÉ	2 775	2 710
GYMNÁZIUM 4LETÉ	3 238	3 201
LYCEUM	682	651
SOŠ TECHNICKÉ 1	2 919	2 794
SOŠ EKONOMICKÉ	353	308
SOU TECHNICKÉ	710	669
SOŠ TECHNICKÉ 2	279	281
SOŠ ZEMĚDĚLSKÉ	360	414
SOŠ UMĚLECKÉ	53	42
SOŠ HOTELOVÉ A PODNIKAT.	224	228
NÁSTAVBY TECHNICKÉ	220	238
SOŠ PEDAG. A HUMANITNÍ	347	372
SOU OSTATNÍ	143	136
NÁSTAVBY OSTATNÍ	686	577
SOŠ ZDRAVOTNICKÉ	134	160

Opačný výsledek, tedy snížení podílu neúspěšných u zkoušky z matematiky, pak vykázaly 3 oborové skupiny. U zbylých 2 byly posuny oproti roku 2019 menší než 1 p. b.

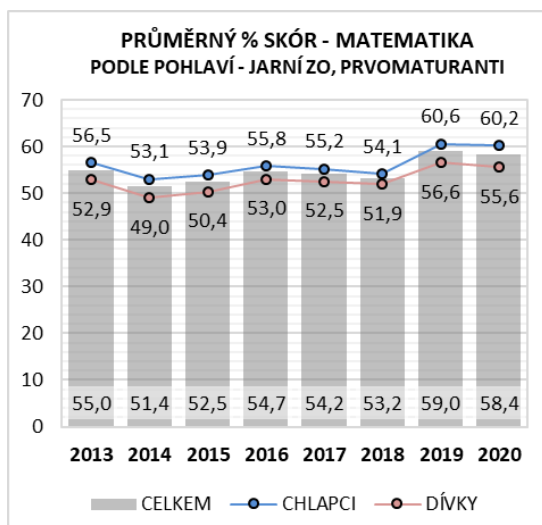
- Pod průměrnou hodnotou ČR jsou gymnázia, lycea a SOŠ technické 1. V této skupině prvomaturantů čistá neúspěšnost u zkoušky z matematiky klesla pouze na 6letých gymnáziích, v ostatních oborových skupinách došlo k jejímu nárůstu.
- S více než třetinou neúspěšných se nad průměrem ČR umístily ekonomické obory SOŠ, technická SOU a SOŠ technické 2, přičemž u obou technicky zaměřených oborových skupin došlo k nárůstu čisté neúspěšnosti oproti roku 2019.
- V intervalu 42–52 % čisté neúspěšnosti se umístily ostatní obory SOŠ a technické obory nástaveb. Meziroční zhoršení zde bylo patrné u všech skupin vyjma zmíněných nástaveb a uměleckých SOŠ, kde se však k matematice hlásí velmi nízký počet prvomaturantů. Nejvyšší meziroční nárůst čisté neúspěšnosti ze všech oborových skupin vykázali prvomaturanti na hotelových a podnikatelských SOŠ.
- S výrazným odstupem a mírou neúspěšnosti přes 55 % se umístily obory, kde je matematika zastoupena poměrně malým počtem maturantů – netechnická SOU a nástavby. Nejhorší výsledky zaznamenali žáci ve zdravotnických oborech SOŠ, kde bylo bezmála 60 % neúspěšných. Meziroční zhoršení bylo poměrně výrazné právě na nástavbách netechnického zaměření a zdravotnických SOŠ, naopak na netechnických SOU míra neúspěšnosti od roku 2019 klesla.

Čistá neúspěšnost v matematice po podzimním zkušebním období 2020 klesla z jarní hodnoty 17,6 % o 5,7 p. b. (o 32 %) na hodnotu 11,9 %. V roce předchozím činil pokles neúspěšnosti mezi jarem a podzimem jen 3,8 p. b. (pokles o 24 %) a míra neúspěšnosti tak skončila na 11,7 %. Rozpětí hodnot čisté neúspěšnosti v matematice po podzimu 2020 mezi nejlepší a nejslabší oborovou skupinou činí 45,9 p. b., o rok dříve byl tento rozdíl větší (51,0 p. b.). Podobně jako v češtině se tak mezioborové rozdíly ve zkoušce z matematiky díky výraznějšímu efektu výkonu v podzimním zkušebním období roku 2020 snížily.

- Čistou neúspěšnost pod průměrnou republikovou hodnotou vykazali po podzimu 2020 **gymnazisté**, dále prvomaturanti z **lyceí, SOŠ technických 1**.
- Nad celkovým průměrem se v intervalu 24–28 % pohybovaly **umělecké, ekonomické a zemědělské obory SOŠ a technická SOU**.
- Na ostatních oborech SOŠ (vyjma zdravotnických) a v technických nástavbách **neuspělo 30–40 %** žáků konajících zkoušku.
- Více než 40% podíl neúspěšných po podzimním zkušebním období zůstal v matematice ve **zdravotnických oborech SOŠ**, v oborech **netechnických nástaveb a netechnických SOU**.

5.2.2 MATEMATIKA – % SKÓR A KLASIFIKAČNÍ ZNÁMKA

Průměrný % skóre prvomaturantů v jarním zkušebním období 2020 v matematice se oproti roku 2019 snížil o 0,6 p. b. na hodnotu 58,4 %. U chlapců byl pokles o něco méně výrazný (0,4 p. b.) než u dívek (1 p. b.). Dívky dosáhly průměrného výsledku 55,6 %, chlapci se udrželi nad hranicí 60 %.

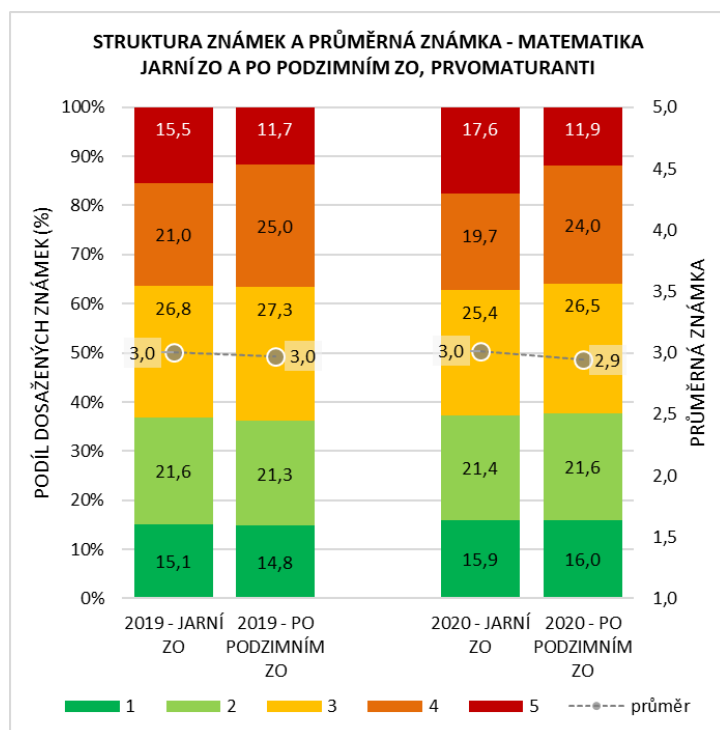
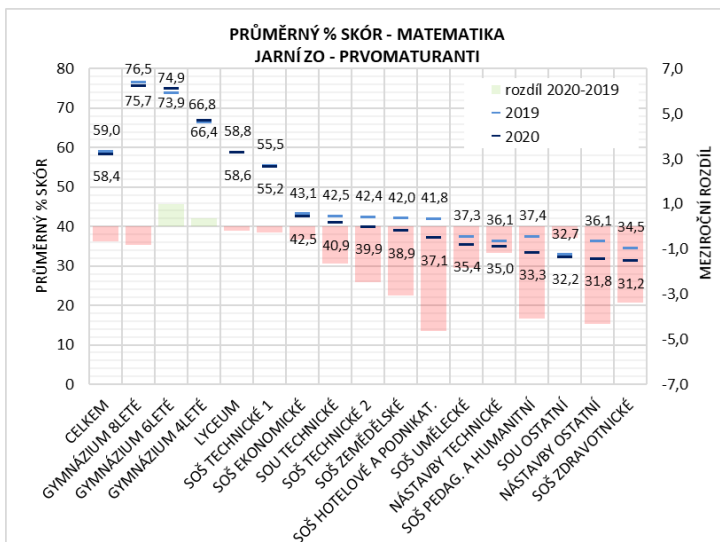
Napříč oborovými skupinami se % skóre v jarním zkušebním období 2020 pohyboval od 31,2 % (zdravotnické obory SOŠ) do 75,7 % (8letá gymnázia) – rozdíl tak činí 44,5 p. b. V roce 2019 byl rozdíl mezi nejlepší a nejslabší oborovou skupinou o něco nižší (43,8 p. b.).

Nad průměrem ČR s hodnotami mezi 66–76 % byli gymnazisté, u 4letých a 6letých gymnázií bylo jako u jediných oborových skupin vidět meziroční zlepšení. Těsně nad průměrem se umístili ještě prvomaturanti z lyceí, mírně pod ním pak SOŠ technické 1. Ostatní oborové skupiny středních odborných škol, SOU i nástavby se pohybovaly již s výrazným odstupem pod republikovým průměrem, a to v rozmezí 31–43 %.

V meziročním srovnání si nejvíce pohoršily obory SOŠ hotelové a podnikatelské, netechnické nástavby a obory SOŠ pedagogické a humanitní.

Výsledky z pohledu **klasifikační známky** ukazují meziročně srovnatelné hodnoty. I přes o něco vyšší podíl neúspěšných v jarním ZO 2020 – podíl žáků se známkou 5 činil 17,6 %, tj. o 2,1 p. b. více než v roce 2019 – se průměrná známka udržela na hodnotě 3,0 tedy na stejné hodnotě jako v jarním zkušebním období 2019.

Po podzimním zkušebním období 2020 se podařilo snížit průměrnou známku oproti jaru o desetinu klasifikačního stupně, a to jak díky výraznějšímu snížení podílů neúspěšných maturantů, tak díky zvýšení podílu dosažených známek 1 a 2.

5.2.3 ANGLIČTINA – KOMPLEXNÍ ZKOUŠKA – NEÚSPĚŠNOST

Komplexní zkouška z anglického jazyka v roce 2020 sestávala pouze z didaktického testu a ústní zkoušky. Písemnou práci maturanti na základě mimořádných opatření spojených s pandemií COVID-19 nekonali.

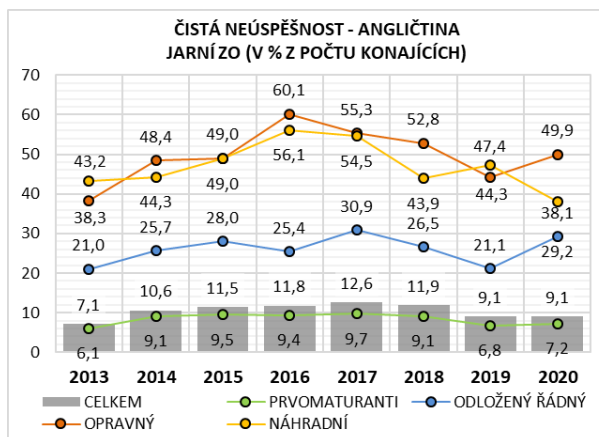
V jarním zkušebním období 2020 se ke zkoušce z angličtiny přihlásilo celkem 55,3 tis. maturantů, přičemž 54,0 tis. z nich (97,7 %) zkoušku konalo. V roce 2019 se ke zkoušce dostavilo 49,4 tis. maturantů (90,1 %) z 54,8 tis. přihlášených. V jarním zkušebním období 2020 neúspěšně skončila zkouška pro 9,1 % konajících, což je totožná hodnota jako v roce 2019.

Zkoušku z angličtiny si v jarním zkušebním období 2020 vybralo jako předmět 2. povinné zkoušky 51,8 tis. **prvomaturantů**, tj. 76,5 % všech, kteří se k 2. povinné zkoušce hlásili (v roce 2019 byl podíl volby angličtiny 74,3 %). Zkoušku konalo 51,0 tis. žáků (98,4 % všech prvomaturantů přihlášených ke zkoušce z angličtiny; v roce 2019 byla účast u zkoušky 91,3 %). Neúspěchem skončila pro 7,2 % konajících prvomaturantů, což představuje nepatrný meziroční nárůst o 0,4 p. b.

V **odloženém řádném termínu** konalo zkoušku 0,9 tis. žáků (82,7 % všech přihlášených v tomto typu termínu; v roce předchozím činil podíl konajících z přihlášených pouhých 50,6 %). Neúspěšnost zde podobně jako u zkoušky z českého jazyka a literatury a matematiky poměrně výrazně vzrostla na 29,2 %, tj. o 8,1 p. b. oproti roku 2019. Zhoršení může být způsobeno vyšší účastí žáků u zkoušky.

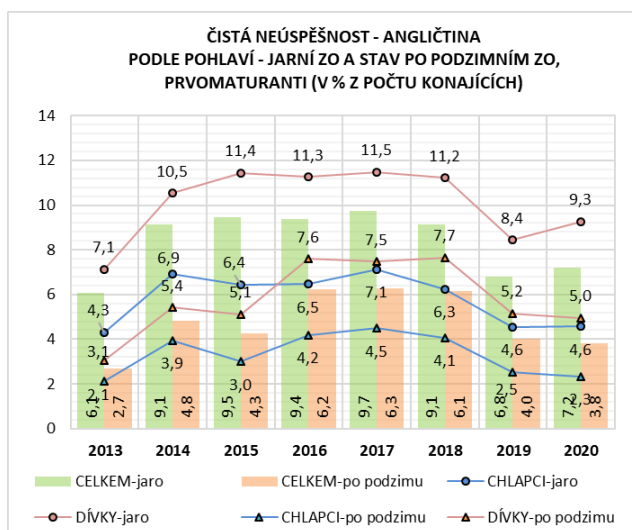
Jako **opravnou zkoušku** konalo angličtinu 2,5 tis. žáků (91,6 % přihlášených v tomto typu termínu; v předchozím roce byla účast v tomto typu termínu 92,3 %). Čistá neúspěšnost zde oproti roku 2019 stoupla o 5,7 p. b. na úroveň 49,9 %.

V **náhradním termínu** konalo angličtinu v jarním zkušebním období 2020 celkem 299 žáků (účast činila 72,2 %, v roce předchozím se zkoušky zúčastnilo 64,8 % z přihlášených). Čistá neúspěšnost meziročně klesla na 38,1 %, tj. o 9,3 p. b. oproti jarnímu ZO 2019.

GENDEROVÝ POHLED

Angličtinu si jako 2. povinnou zkoušku v jarním zkušebním období 2020 přihlásilo 51,8 tis. prvomaturantů, z nichž 22,7 tis. (43,8 %) bylo chlapců a 29,1 tis. (56,2 %) dívek.

Zkoušku nakonec konalo mezi **chlapci-prvomaturanty** 22,3 tis. žáků, výsledná účast mezi nimi tedy činila 98,3 %, v roce 2019 byla kvůli vyšší míře neukončení posledního ročníku střední školy 89,6 %. Čistá neúspěšnost u chlapců i přes vyšší účast v jarním ZO zůstala na stejné úrovni jako v roce 2019, tedy 4,6 %.

Dívky-prvomaturantky konaly v jarním zkušebním období 2020 zkoušku z angličtiny v počtu 28,7 tis. účast zde tak činila 98,5 % (tedy o 5,9 p. b. více než v roce předchozím). Neuspělo 9,3 % ze všech konajících, což je o 0,9 p. b. více než v roce 2019.

Po podzimním zkušebním období roku 2020 se celková čistá neúspěšnost prvomaturantů v angličtině dostala na hodnotu 3,8 %, tj. o 3,4 p. b. méně než v jarním zkušebním období. Oproti roku 2019 je stav po podzimu jen o 0,2 p. b. nižší.

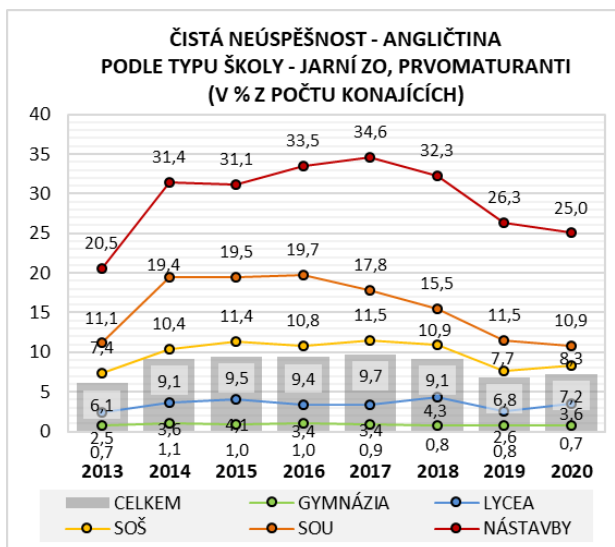
Chlapci snížili čistou neúspěšnost po podzimním ZO 2020 v angličtině na 2,3 %, tedy o 2,2 p. b. oproti jarnímu výsledku. Ve srovnání s rokem 2019 došlo v čisté neúspěšnosti po dvou zkušebních obdobích k nepatrnému poklesu o 0,2 p. b.

U **dívek** se čistá neúspěšnost v angličtině po dvou zkušebních obdobích 2020 dostala podobně jako v matematice těsně nad hodnotu, kterou měli chlapci v jarním zkušebním období, tedy na hodnotu 5,0 %. Ve srovnání s jarní mírou neúspěšnosti dívek je to o 4,3 p. b. méně a oproti roku 2019 pozorujeme jen mírný pokles (0,2 p. b.) hodnoty po dvou ZO.

POHLED DLE TYPU ŠKOLY

V **angličtině** se čistá neúspěšnost v jarním zkušebním období 2020 pohybovala napříč jednotlivými typy škol od 0,7 % (gymnázia) do 25,0 % (nástavby), tj. v rozmezí 24,3 p. b. V roce 2019 toto rozpětí činilo 25,5 p. b. a pohybovalo se od 0,8 % do 26,3 %. Rokem 2020 se tedy rozdíl mezi nejlepší a nejslabší skupinou prvomaturantů z pohledu typu školy o něco snížil.

Na celkovém meziročním velmi mírném nárůstu čisté neúspěšnosti ve zkoušce se podíleli zejména prvomaturanti z oborů SOŠ a lyceí. Na **SOŠ** stoupla míra neúspěšnosti na 8,3 %,

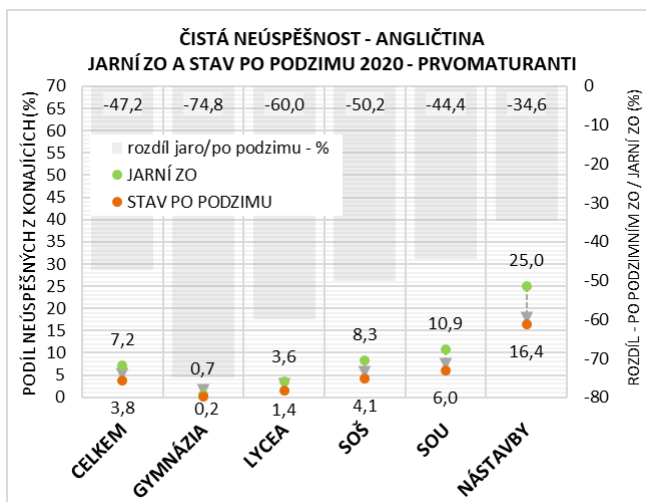
tj. o 0,6 p. b. oproti jarnímu ZO 2019. Na **lyceích** činil nárůst 1,0 p. b. a neuspělo tak 3,6 % konajících zkoušku.

Gymnazisté vykázali čistou neúspěšnost 0,7 %, tedy téměř srovnatelnou hodnotu s předchozím rokem.

Mezi žáky na **SOU** dosáhla čistá neúspěšnost 10,9 %, tj. o 0,6 p. b. méně než v roce 2019.

V **nástavbovém studiu** neúspěšnost meziročně klesla o 1,3 p. b. a neuspěla tak přesně čtvrtina konajících prvomaturantů.

Po **podzimním zkušebním období 2020** se čistá neúspěšnost v angličtině snížila o 3,4 p. b. na 3,8 %, přičemž výsledky jednotlivých typů škol se pohybovaly od 0,2 % (gymnázia) do 16,4 % (nástavby). V roce předchozím bylo toto rozpětí 0,3–17,3 %. Za období od roku 2014 se tak rozdíly mezi gymnazisty a nástavbami po podzimním ZO dostaly v roce 2020 na nejnižší úroveň.

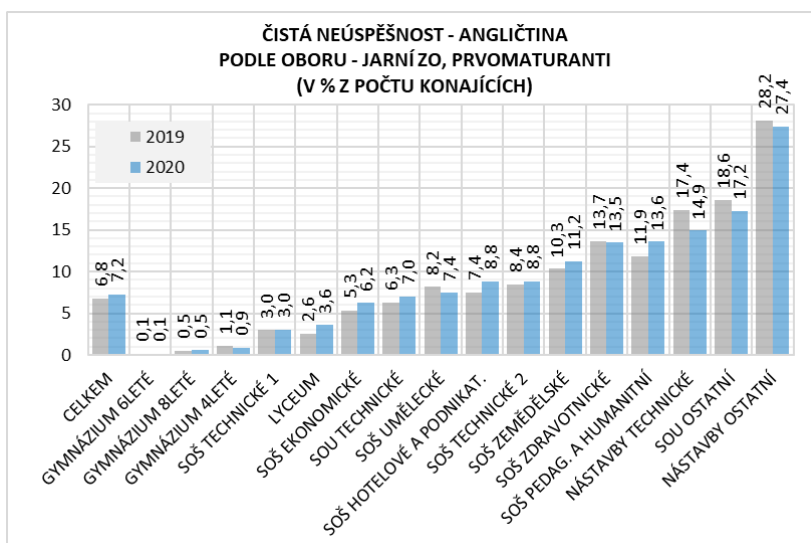
DETAILNÍ POHLED – OBOROVÉ SKUPINY

Oproti roku 2019 došlo u komplexní zkoušky z angličtiny k velmi mírnému navýšení čisté neúspěšnosti o 0,4 p. b. na hodnotu 7,2 %.

Napříč oborovými skupinami se hodnoty podílu neúspěšných pohybovaly od 0,1 % do 27,4 % a rozpětí 27,3 p. b. je tak jen nepatrně nižší než v roce předchozím (v roce 2019 bylo rozpětí 0,1–28,2 %, tj. 28,1 p. b.)

U 2 oborových skupin došlo meziročně ke zvýšení čisté neúspěšnosti o více než 1 p. b., snížení podílu neúspěšných vykázaly také 2 oborové skupiny. U zbylých 12 skupin byly rozdíly oproti roku 2019 menší než 1 p. b.

- Pod republikovým průměrem byly gymnázia, lycea, SOŠ technické 1, SOŠ ekonomické a těsně také netechnická SOU. V této skupině prvomaturantů čistá neúspěšnost stoupla na lyceích a mírně také na ekonomických SOŠ a technických SOU.

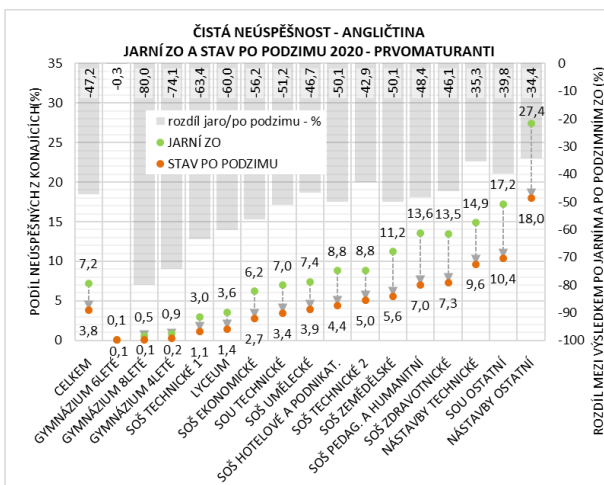
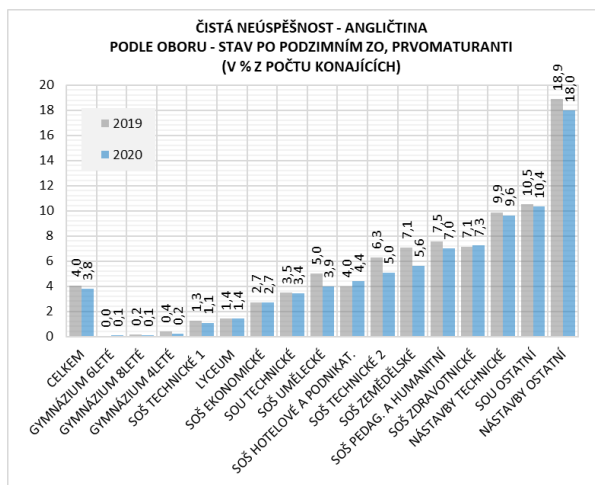

- Mírně nad průměrem ČR do 10 % podílu neúspěšných se umístily **umělecké, hotelové a podnikatelské obory SOŠ a SOŠ technické 2**,

přičemž u obou technicky zaměřených oborových skupin došlo k nárůstu čisté neúspěšnosti oproti roku 2019.

- V intervalu 11–15 % čisté neúspěšnosti se umístily **ostatní obory SOŠ a technické obory nástaveb**. Meziroční zhoršení bylo patrné zejména na pedagogických a humanitních oborech SOŠ, pokles neúspěšnosti pak na technických nástavbách.
- Tradičně nejhůře dopadli prvomaturanti na **netechnických SOU** s neúspěšností 17,2 %, výrazně horších výsledků pak dosáhli žáci na **netechnických nástavbách**, kde neuspělo přes 27 % konajících angličtinu, i když v těchto oborech nástaveb došlo meziročně k mírnému zlepšení o 0,8 p. b.

Čistá neúspěšnost v angličtině po podzimním zkušebním období 2020 poklesla z jarní hodnoty 7,2 % o 3,4 p. b. (o 47 %) na hranici 3,8 %. V roce 2019 činil pokles neúspěšnosti mezi jarem a podzimem 2,7 p. b. (pokles o 41 %) a míra neúspěšnosti tak dosáhla 4,0 %. Rozpětí hodnot čisté neúspěšnosti v angličtině po podzimu 2020 mezi nejlepší a nejslabší oborovou skupinou činí 17,9 p. b., o rok dříve byl tento rozdíl 18,9 p. b.

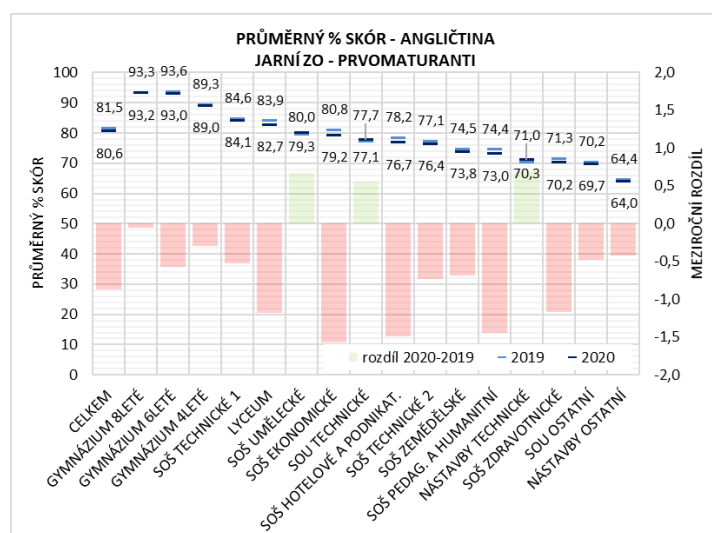
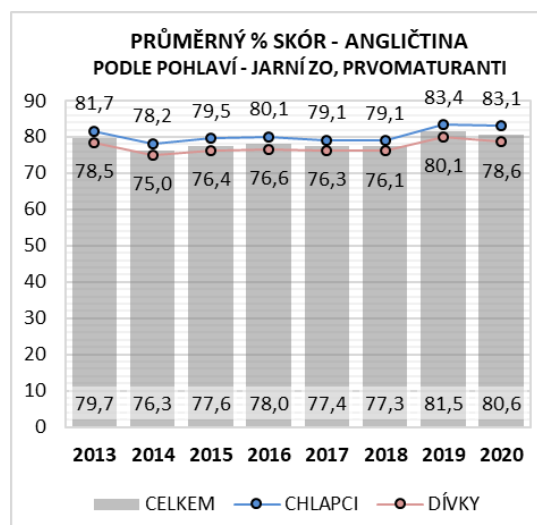
- Čistou neúspěšnost **pod průměrnou hodnotou ČR** po podzimu 2020 vykázali stejně jako v jarním zkušebním období gymnazisté, dále prvomaturanti ze SOŠ technických 1, z lyceí, ze SOŠ oborů ekonomických a z technických SOU.
- **Mírně nad celkovým průměrem** (mezi 3,9 a 7,3 % čisté neúspěšnosti) se pohybují ostatní obory SOŠ.
- **Kolem 10 % neúspěšných** z konajících vykázali prvomaturanti v technických nástavbách a netechnických SOU. Nejslabší výsledek je opět patrný na netechnických nástavbách, kde po dvou zkušebních obdobích 2020 neuspělo 18,0 % konajících.

5.2.4 ANGLIČTINA – KOMPLEXNÍ ZKOUŠKA – % SKÓR A KLASIFIKAČNÍ ZNÁMKA

Průměrný % skóre prvomaturantů v jarním zkušebním období 2020 se oproti roku 2019 snížil o 0,9 p. b. na hodnotu 80,6 %. U chlapců byl pokles o něco méně výrazný (0,3 p. b.) než u dívek (0,7 p. b.). Dívky dosáhly průměrného výsledku 78,6 %, u chlapců dosáhl průměrný skóre hodnoty 83,1 %.

Pohledem oborových skupin se % skóre v jarním zkušebním období 2020 pohyboval od 64,0 % (netechnické nástavby) do 93,2 % (8letá gymnázia). V roce 2019 bylo toto rozpětí srovnatelné.

Nad průměrem ČR s hodnotami mezi 83–93 % zkoušku absolvovali gymnazisté, prvomaturanti ze SOŠ technických 1 a z lyceí.

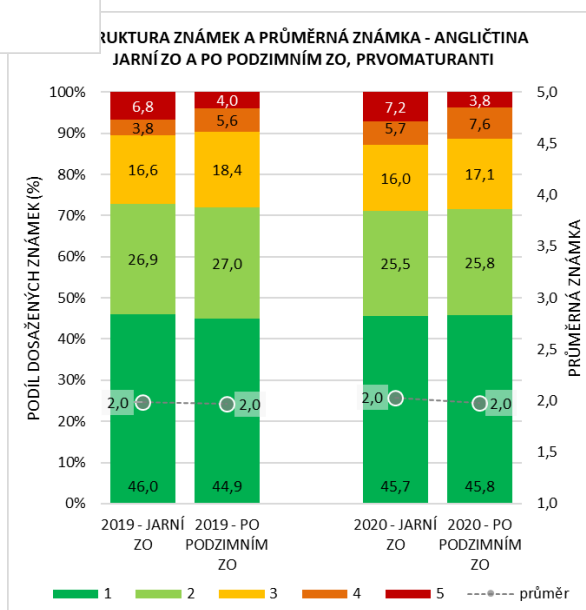

Těsně pod celorepublikovým průměrem s hodnotami mezi 76–79 % se umístili žáci z uměleckých a ekonomických oborů SOŠ, technických oborů SOU, hotelových a podnikatelských oborů SOŠ a SOŠ technických 2. S odstupem pak následovaly ostatní obory SOŠ a technické nástavby – % skóre se zde pohyboval mezi 70 a 74 %. Pod hranicí 70 % pak zůstaly netechnická SOU a netechnické nástavby.

Meziročně si polepšily pouze SOŠ umělecké, technická SOU a technické nástavby.

Výsledky z pohledu klasifikační známky ukazují meziročně poměrně srovnatelné hodnoty. Průměrná známka se udržela na hodnotě 2,0 tedy na stejné úrovni jako v jarním ZO 2019, a neklesla ani po podzimním zkušebním období.

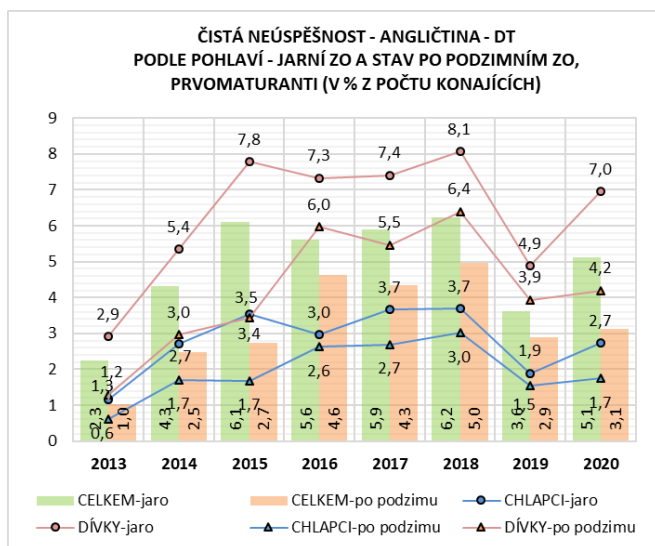
V angličtině dominují žáci se známkou 1 nebo 2, kteří tvoří v jarním zkušebním období 2019 i 2020 více než 70 % konajících zkoušku. Žáci se známkou 3 nebo 4 zaujímají více než pětinu těch, kteří zkoušku konali.

Po podzimním ZO 2020 se část žáků neúspěšných v jarním zkušebním období přesunula do skupiny maturantů, kteří získali známku 4 nebo 3.

5.2.5 ANGLIČTINA – DIDAKTICKÝ TEST – NEÚSPĚŠNOST

Čistá neúspěšnost v **didaktickém testu z angličtiny** se v roce 2020 dostala na hodnotu 5,1 %, tzn. vzrostla o 1,5 p. b. oproti jarnímu zkušebnímu období v roce 2019.

Nárůst nespěšnosti se týkal jak dívek, tak chlapců, ovšem výrazněji se nárůst projevil právě u **dívek**, kde neúspěšnost meziročně stoupla o 2,1 p. b. na 7,0 %. U **chlapců** se zvýšila čistá neúspěšnost o 0,8 p. b. na úroveň 2,7 %.

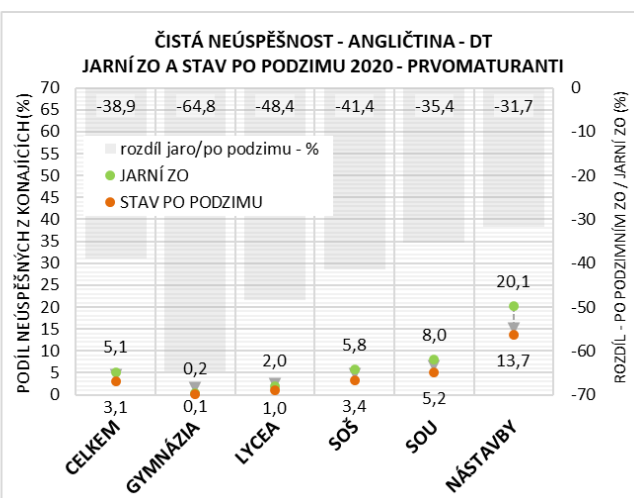
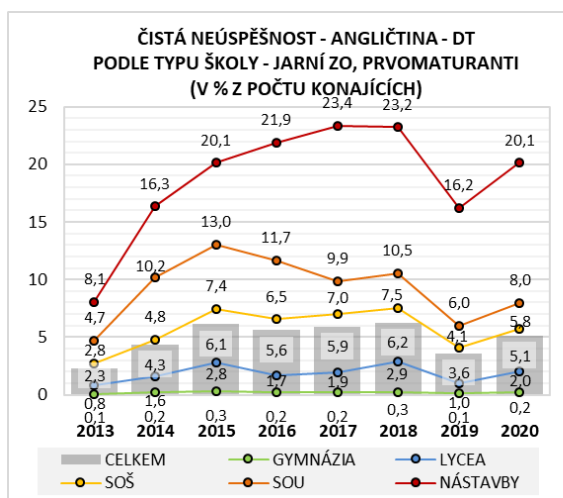
Po **podzimním zkušebním období** roku 2020 se míra neúspěšnosti prvomaturantů v DT dostala na hodnotu 3,1 %, což je nepatrně více než v roce předchozím. Přestože **dívky** snížily díky podzimnímu termínu čistou neúspěšnost oproti jaru výrazněji než chlapci (o 2,8 p. b. na 4,2 %), nepodařilo se jim dosáhnout podílu

neúspěšných, jaký byl u chlapců v jarním zkušebním období. Tento fenomén je patrný u didaktického testu z anglického jazyka od roku 2016.

POHLED DLE TYPU ŠKOLY

Čistá neúspěšnost v **didaktickém testu z angličtiny** se v jarním zkušebním období 2020 pohybovala napříč jednotlivými typy škol od 0,2 % (gymnázia) do 20,1 % (nástavby). V roce 2019 bylo toto rozpětí nižší – 0,1–16,2 %, naopak v letech předcházejících bylo možné vidět rozdíly výrazně vyšší, nejvíce pak v roce 2017.

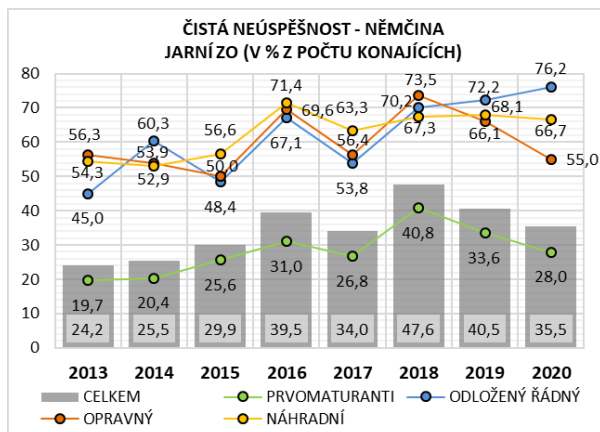
Za meziročním zhoršením míry čisté neúspěšnosti v roce 2020 stojí všechny typy škol, ačkoli na gymnáziích je tento posun velmi nepatrný. Na **lyceích** se zvýšila neúspěšnost o 1,0 p. b. na úroveň 2,0 %, v oborech **SOŠ** stoupla o 1,7 p. b. na 5,8 % a na **SOU** dosáhla 8,0 %, tj. o 2,0 p. b. vyšší hodnoty

než v roce 2019. V oborech **nástavbového studia** neúspěšnost oproti roku 2019 vzrostla o 3,9 p. b. na více než pětinu konajících didaktický test.

Po podzimním zkušebním období se rozpětí výsledků jednotlivých typů škol v didaktickém testu z angličtiny pohybovalo mezi 0,1–13,7 %, odstup gymnázií a nástaveb se tak oproti roku 2019 nesnížil. Pod celorepublikovým průměrem zůstala vedle gymnázií ještě **lycea** s podílem neúspěšných 1,0 %. Mírně nadprůměrná míra čisté neúspěšnosti byla zaznamenána na **SOŠ** (3,4 %). V oborech **SOU** neuspělo po podzimu 2020 5,2 % prvomaturantů.

5.2.6 NĚMČINA – KOMPLEXNÍ ZKOUŠKA – NEÚSPĚŠNOST

Ke zkoušce z **němčiny** v jarním zkušebním období 2020 se přihlásilo 2,0 tis. maturantů a konalo ji 1,9 tis. z nich (94,8 %). V roce 2019 bylo přihlášeno 2,4 tis. žáků a 2,0 tis. se zkoušky zúčastnilo (86,8 %). Neúspěšně skončila zkouška pro 35,5 % konajících, tedy o 5 p. b. méně žáků než v roce 2019.

Zkoušku z němčiny si v jarním zkušebním období 2020 vybralo jako 2. povinnou zkoušku 1,4 tis. **prvomaturantů**, tj. 2,1 % všech prvomaturantů, kteří se hlásili k 2. povinné zkoušce (v roce 2019

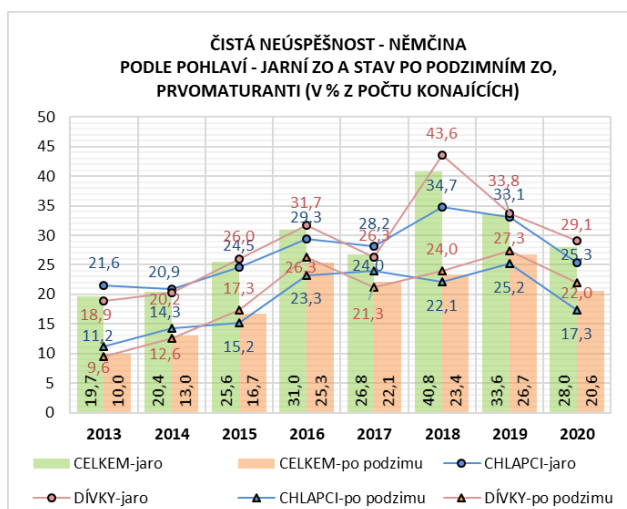
byl podíl volby němčiny totožný). Zkoušku konalo 1,4 tis. žáků (97,7 % všech přihlášených; v roce 2019 byla účast u zkoušky 87,7 %). Čistá neúspěšnost klesla na 28,0 %, meziroční rozdíl tak činí 5,6 p. b.

V **odloženém řádném termínu** konalo zkoušku pouze 42 žáků (tj. 82,4 % všech přihlášených v tomto typu termínu; v roce předchozím činil podíl konajících pouhých 59,0 %). Neúspěšnost v tomto typu termínu stejně jako u ostatních předmětů stoupla, a to na 76,2 %, tj. o 4,0 p. b. oproti roku 2019.

V **opravném termínu** konalo zkoušku z němčiny 0,4 tis. žáků (92,0 % přihlášených v tomto typu termínu; v předchozím roce byla účast v tomto typu termínu 90,3 %). Čistá neúspěšnost zde oproti roku 2019 výrazně klesla o 11,1 p. b. na úroveň 55,0 %.

V **náhradním termínu** konalo zkoušku z němčiny 42 žáků a čistá neúspěšnost meziročně nepatrně klesla na 66,7 %, tj. meziročně o 0,4 p. b.

GENDEROVÝ POHLED

Němčinu si coby 2. povinnou zkoušku v jarním zkušebním období 2020 přihlásilo 1,4 tis. prvomaturantů, z toho 0,4 tis. (29,3 %) byli chlapci a 1,0 tis. (70,7 %) dívky.

Zkoušku konalo 411 **chlapců-prvomaturantů**, účast tedy činila 98,3 % (v roce 2019 byla kvůli vyšší míře neúčasti 87,1 %). Čistá neúspěšnost u chlapců i přes vyšší podíl konajících v jarním ZO klesla na 25,3 %, tedy o 7,8 p. b. ve srovnání s rokem 2019.

Dívky-prvomaturantky konaly v jarním zkušebním období 2020 zkoušku z němčiny

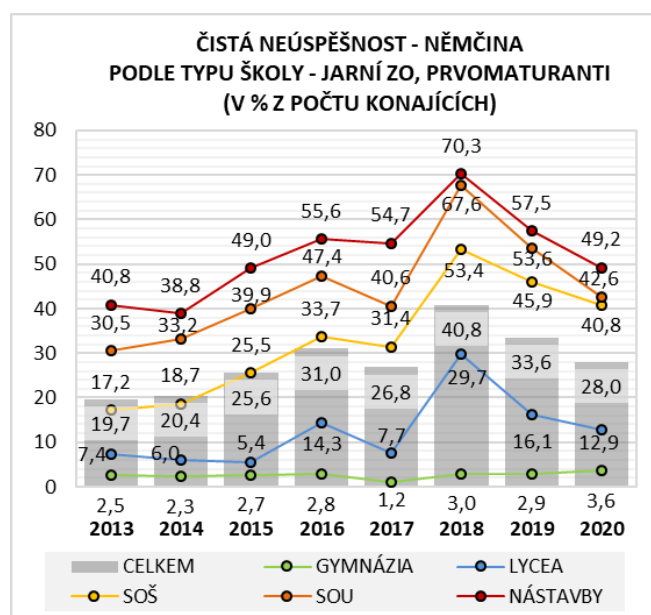
v počtu 982, účast tak činila 97,4 %, což bylo o bezmála 10 p. b. více než v roce předchozím. Neuspělo 29,1 % ze všech konajících prvomaturantek, což je o 4,6 p. b. méně než v roce 2019.

Po podzimním zkušebním období roku 2020 celková čistá neúspěšnost prvomaturantů v němčině klesla na hodnotu 20,6 %, tj. o 7,4 p. b. oproti jarnímu zkušebnímu období. Ve srovnání s rokem 2019 byla dokonce o 6,1 p. b. nižší.

Chlapci po podzimním ZO 2020 snížili čistou neúspěšnost v němčině na 17,3 %, tedy o 8,0 p. b. oproti jarnímu výsledku. Ve srovnání s rokem 2019 došlo v čisté neúspěšnosti po dvou zkušebních obdobích k poklesu o 7,9 p. b.

U dívek se čistá neúspěšnost v němčině po dvou zkušebních obdobích 2020 dostala na úroveň 22,0 %, tzn. poklesla o 7,1 p. b. oproti jarnímu ZO. Ve srovnání s rokem 2019 činil pokles 5,4 p. b.

POHLED DLE TYPU ŠKOLY

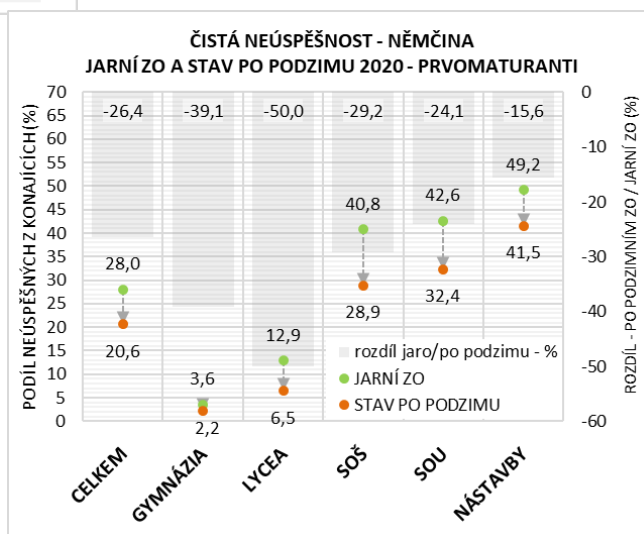
Čistá neúspěšnost v němčině se v jarním ZO 2020 pohybovala napříč jednotlivými typy škol od 3,6 % (gymnázia) do 49,2 % (nástavby), rozpětí tak činilo 45,7 p. b. a bylo nejnižší od roku 2015.

Na celkovém meziročním poklesu čisté neúspěšnosti ve zkoušce z němčiny se vyjma gymnázií podílely všechny typy škol.

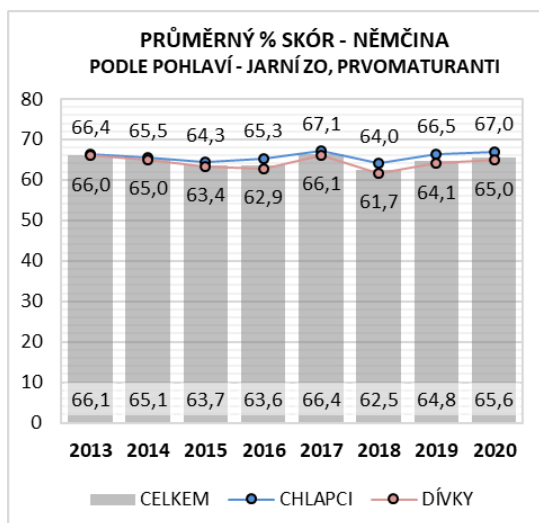
Gymnazisté zvýšili meziročně čistou neúspěšnost na 3,6 %, tedy o 0,7 p. b. oproti roku 2019. Na **lyceích** konalo zkoušku pouze 31 prvomaturantů a neuspělo 12,9 %. Na **SOŠ** klesla míra neúspěšnosti na 40,8 %, o 5,1 p. b. oproti jarnímu zkušebnímu období 2019.

Mezi žáky na **SOU** dosáhla čistá neúspěšnost v jarním ZO 42,6 %, tj. o 11,0 p. b. nižší hodnoty než v roce 2019, a v **nástavbovém studiu** neúspěšnost meziročně klesla o 8,3 p. b. (neuspělo tak 49,2 % konajících prvomaturantů).

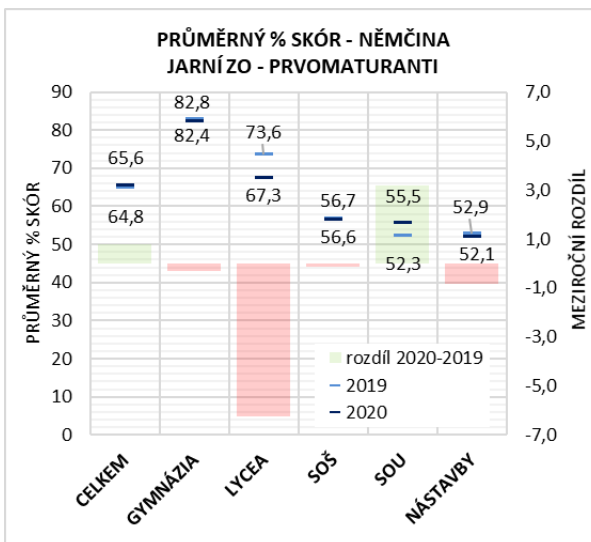
Po podzimním zkušebním období 2020 se čistá neúspěšnost v němčině snížila o 7,4 p. b. na 20,6 %. Výsledky jednotlivých typů škol se tak pohybovaly od 2,2 % (gymnázia) do 41,5 % (nástavby). V roce přechodím bylo toto rozpětí 1,7–48,2 %. Jedná se tak o nejnižší rozdíl mezi gymnazisty a nástavbami po podzimním ZO od roku 2016.

5.2.7 NĚMČINA – KOMPLEXNÍ ZKOUŠKA – % SKÓR A KLASIFIKAČNÍ ZNÁMKA

Průměrný % skóre prvomaturantů v jarním zkušebním období 2020 v němčině se oproti roku 2019 zvýšil o 0,8 p. b. na hodnotu 65,6 %. U chlapců byl nárůst o něco méně výrazný (0,5 p. b.) než u dívek (0,9 p. b.). Dívky dosáhly průměrného výsledku 65,0 %, u chlapců dosáhl skóre 67,0 %.

Podle typu škol se % skóre v jarním ZO 2020 pohyboval od 52,1 % (nástavby) do 82,4 % (gymnázia) – rozdíl tak činil 30,4 p. b. V roce 2019 bylo toto rozpětí srovnatelné.

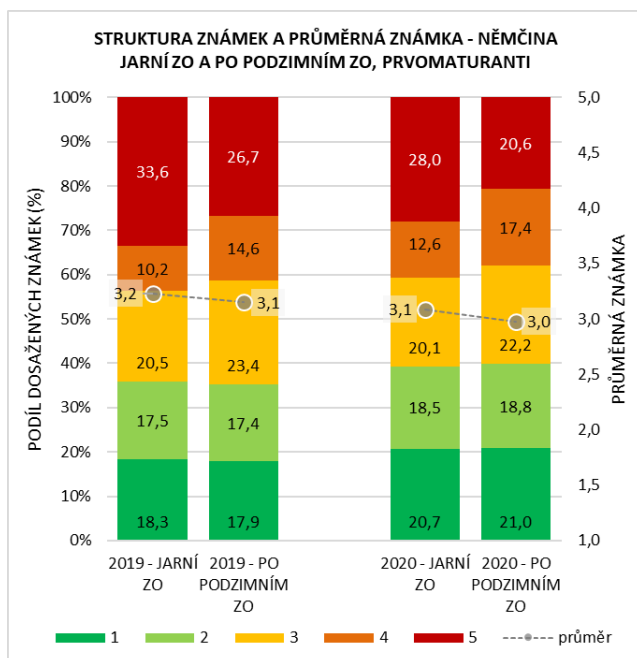
Nad průměrem ČR z hlediska neúspěšnosti byli gymnazisté a žáci lyceí. V rámci lyceí sice došlo meziročně k poměrně velkému poklesu % skóru, ovšem skupina byla zastoupena pouze

31 prvomaturantů, kteří zkoušku konali, zobecnění je proto velmi problematické. Ostatní typy škol se průměrným % skórem pohybovaly v pásmu 52–57 %.

Výsledky z pohledu klasifikační známky ukazují v jarním zkušebním období meziročně lepší výsledek, a to o 0,1 klasifikačního stupně. Průměrná známka byla na hodnotě 3,1 a po podzimním ZO pak klesla na 3,0.

V němčině meziročně vzrostl podíl žáků se známkou 1 a 2, kteří tvořili v jarním ZO 2020 bezmála 40 % všech konajících zkoušku z němčiny. Klesl naopak podíl žáků se známkou 4 a 5.

Po podzimním ZO 2020 se část žáků neúspěšných v jarním ZO (se známkou 5)

přesunula do skupiny těch, kteří získali známku 4 nebo 3.

5.2.8 NĚMČINA – DIDAKTICKÝ TEST – NEÚSPĚŠNOST

Čistá neúspěšnost prvomaturantů v **didaktickém testu z němčiny** v roce 2020 dosáhla hodnoty 26,6 % (nárůst o 1,6 p. b. oproti roku 2019).

Nárůst neúspěšnosti se týkal zejména dívek, u chlapců byl meziroční posun nepatrný. V případě **dívek** se neúspěšnost dostala na 28,2 % (o 2,3 p. b. více než v roce 2019). **Chlapci** si pohoršili jen o 0,1 p. b. na úroveň 22,9 %.

NĚMČINA – DIDAKTICKÝ TEST ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST (%)		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
CELKEM	JARNÍ ZO	7,4	8,3	19,2	19,9	18,3	36,0	25,0	26,6
	STAV PO PODZIMU	4,3	5,6	11,5	19,6	16,0	19,1	21,4	20,0
	po podzimu-jaro	-3,1	-2,8	-7,7	-0,3	-2,3	-16,9	-3,6	-6,7
CHLAPCI	JARNÍ ZO	6,9	8,1	17,0	14,7	16,6	29,6	22,8	22,9
	STAV PO PODZIMU	3,6	5,5	9,8	14,8	15,3	17,1	18,9	16,6
	po podzimu-jaro	-3,3	-2,6	-7,3	0,1	-1,4	-12,5	-3,9	-6,3
DÍVKY	JARNÍ ZO	7,6	8,4	20,1	22,2	18,9	39,0	25,9	28,2
	STAV PO PODZIMU	4,6	5,6	12,2	21,8	16,2	20,0	22,5	21,4
	po podzimu-jaro	-3,0	-2,8	-7,9	-0,4	-2,6	-19,0	-3,4	-6,8

Po podzimním zkušebním období roku 2020 se míra neúspěšnosti prvomaturantů v didaktickém testu snížila na 20,0 %, což je nižší hodnota než v roce předchozím. **Dívky** vylepšily díky podzimnímu termínu čistou neúspěšnost oproti jaru o 6,8 p. b. na 21,4 %. U chlapců klesla míra neúspěšnosti po podzimu o 6,3 p. b. níže než na jaře, tj. na hodnotu 16,6 %.

5.2.9 MALÉ JAZYKY (RJ, FJ, ŠJ) – KOMPLEXNÍ ZKOUŠKY – NEÚSPĚŠNOST

RUŠTINA

Zkoušku z **ruštiny** si v jarním zkušebním období 2020 přihlásilo celkem 849 žáků a konalo ji 806 z nich (94,9 %). V roce předchozím činil počet přihlášených 953 a zkoušky se nakonec zúčastnilo 812 žáků, tedy 85,2 % přihlášených. Čistá neúspěšnost u zkoušky se meziročně zvýšila o 1,6 p. b. na hodnotu 15,9 %.

Mezi **prvomaturanty** byla ruština volbou pro 750 žáků (723 ji skutečně konalo). Účast v jarním ZO 2020 tak činila 96,4 %, o rok dříve zkoušku konalo 86,9 % přihlášených v tomto typu termínu (739 prvomaturantů). Čistá míra neúspěšnosti meziročně stoupla o 1,6 p. b. na 13,3 %.

Po podzimním zkušebním období 2020 klesla čistá neúspěšnost prvomaturantů v ruštině na úroveň 5,6 %, tedy o 7,6 p. b. oproti jarnímu ZO. Ve srovnání s rokem 2019 se jedná o 1,3 p. b. lepší výsledek.

V **odloženém řádném termínu** v jarním zkušebním termínu 2020 zkoušku z ruštiny konalo 17 žáků a neuspělo 7, tj. 41,2 %. Jako **opravnou zkoušku** ji pak konalo 49 žáků a neúspěchem skončila pro 22 z nich, tj. pro 44,9 %. V **náhradním termínu** se ruštiny zúčastnilo 17 žáků a neuspěli 3.

FRANCOUZŠTINA

Ke zkoušce z **francouzštiny** se v jarním zkušebním období 2020 přihlásilo celkem 85 žáků (všichni byli prvomaturanty), přičemž zkoušku konali všichni (roce 2019 činil počet přihlášených 83 a konalo ji 78 žáků). U zkoušky neuspěl pouze 1 žák, v roce 2019 bylo neúspěšných 6 žáků.

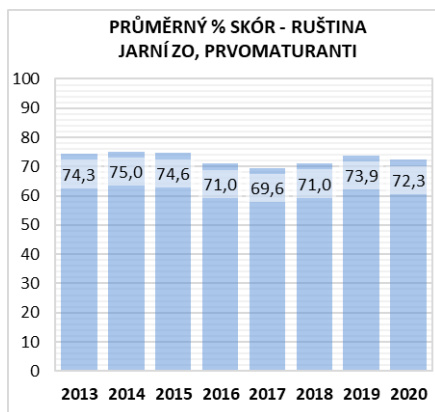
ŠPANĚLŠTINA

Ke zkoušce ze **španělštiny** se v jarním zkušebním období 2020 přihlásilo celkem 165 žáků, z toho 163 z nich tvořili prvomaturanti. Zkoušku konalo nakonec 163 žáků, z toho 162 prvomaturantů (roce

2019 činil počet přihlášených prvomaturantů 144 a konalo ji 137 z nich). U zkoušky neuspělo 5 prvomaturantů, v roce 2019 bylo mezi prvomaturanty neúspěšných 6 žáků.

5.2.10 MALÉ JAZYKY (RJ, FJ, ŠJ) – % SKÓR A KLASIFIKAČNÍ ZNÁMKA

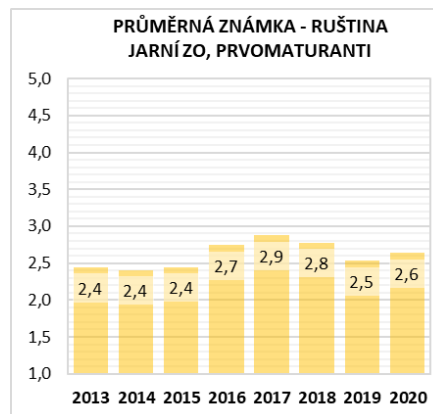
RUŠTINA

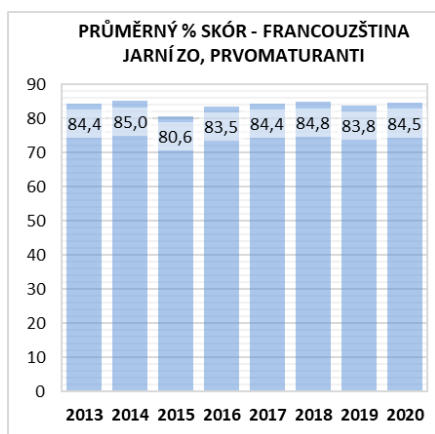
Vývoj **průměrného % skóru** v komplexní zkoušce z ruštiny mezi prvomaturanty odpovídá meziročnímu mírnému nárůstu čisté neúspěšnosti v tomto předmětu. Oproti roku 2019 se % skóre snížil na hodnotu 72,3 %, tj. o 1,6 p. b.

Průměrná známka z ruštiny analogicky stoupla z roku na rok o 0,1 klasifikačního stupně na hodnotu 2,6. Se známkou 1 skončilo

28 % konajících prvomaturantů, známku 2 získalo 19 % a dalších bezmála 40 % dosáhlo známky 3 nebo 4. 13 % žáků bylo klasifikováno nedostatečně.

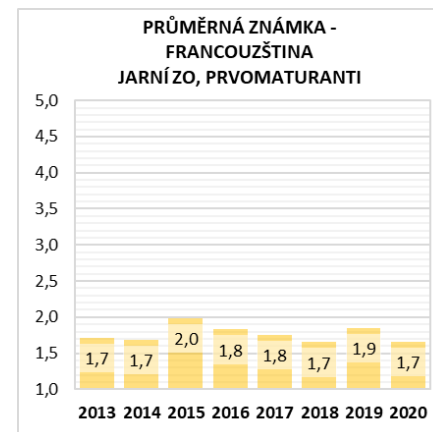
FRANCOUZŠTINA

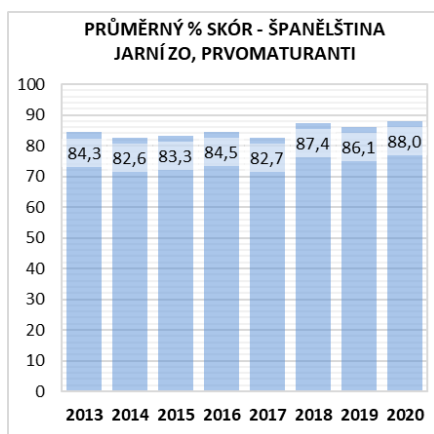
Průměrný % skóre v komplexní zkoušce z francouzštiny se poměrně stabilně pohybuje kolem hodnoty 84 %, což je v porovnání s ostatními předměty druhé povinné zkoušky druhý nejvyšší výsledek. Spolu se španělštinou totiž mezi žáky, kteří si vybírají tento předmět, dominují gymnazisté. Meziročně oproti roku 2019 zde stoupl % skóre o 0,7 p. b. na úroveň 84,5 %.

Průměrná klasifikační

známka odpovídajícím způsobem naopak meziročně klesla, a to o 0,2 klasifikačního stupně na úroveň 1,7. Více než 56 % prvomaturantů získalo známku 1, téměř čtvrtina pak známku 2. Se známkou 3 a 4 skončilo 18 % konajících a jeden žák u zkoušky neuspěl.

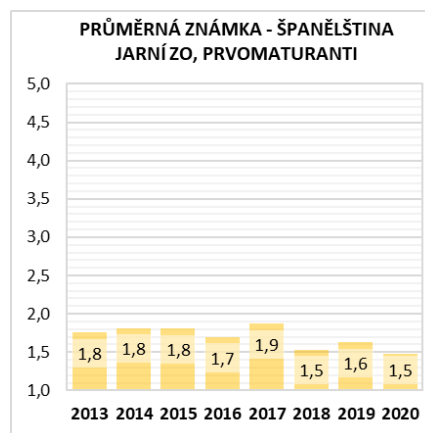

ŠPANĚLŠTINA

Prvomaturanti konající zkoušku ze španělštiny dosáhli v jarním ZO 2020 **průměrného % skóru** 88,0 %. Z celého sledovaného období je to vůbec nejvíce, oproti roku 2019 pak činí nárůst 1,9 p. b.

Vývoj **průměrné známky** odpovídá nárůstu průměrného % skóru. V jarním ZO 2020 dosáhli prvomaturanti známky 1,5 tedy nejlepší hodnoty z celého sledovaného období (posuzujeme-li výsledek s přesností na 2 desetinná místa). Se

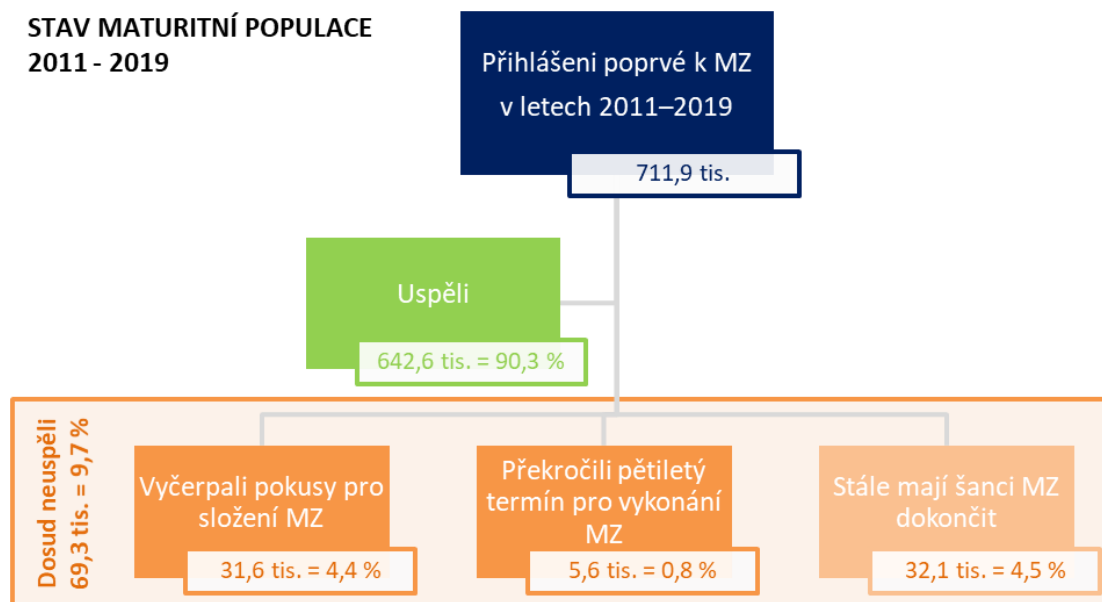

známkou 1 skončilo 70 % konajících prvomaturantů, tj. nejvíce z celého sledovaného období (v roce 2019 byl podíl „jedničkářů“ 55 %). Znamku 2 získala necelá pětina žáků, se známkou 3 a 4 skončilo 7,5 % a hodnocení známkou 5 pak měla 3 % žáků konajících zkoušku.

6 ABSOLUTNÍ NEÚSPĚŠNOST

Z celkem 711,9 tis. maturantů, kteří se v letech 2011–2019 přihlásili k maturitní zkoušce, již nemůže u maturitní zkoušky uspět (kvůli vyčerpání 3 pokusů nebo překročení pětileté lhůty pro složení maturitní zkoušky)¹⁰ 37,2 tis., tj. 5,2 % všech přihlášených. Tento ukazatel v čase mírně kolísá mezi

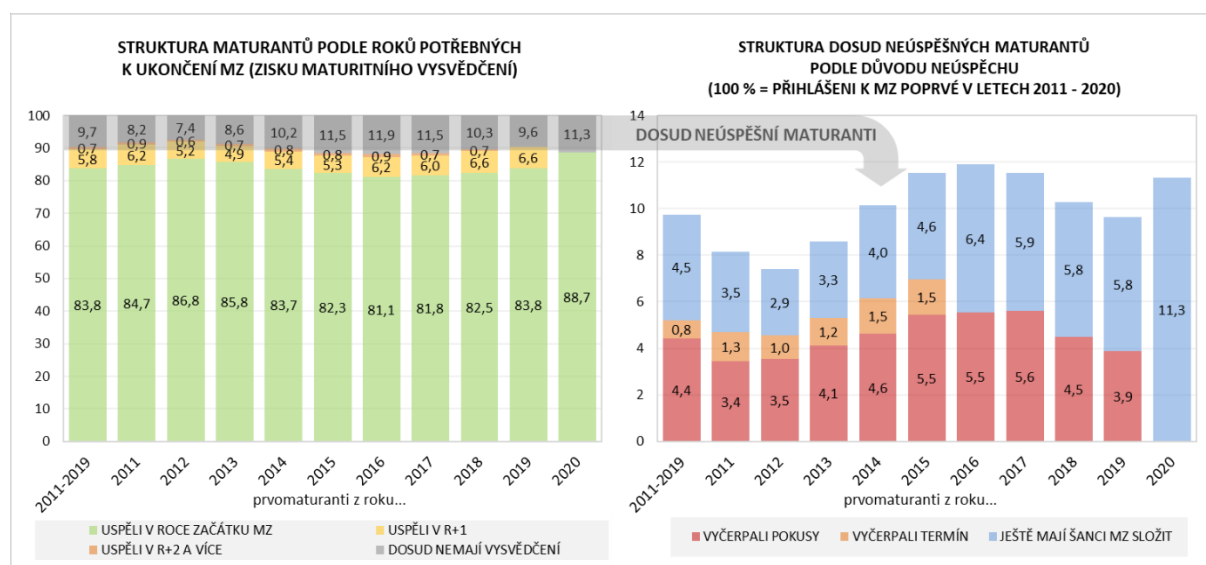
STAV MATURITNÍ POPULACE 2011 - 2019

¹⁰ Používáme v tomto případě termín absolutní neúspěšnost, kterou rozumíme podíl prvomaturantů z daného maturitního ročníku, kteří již nemohou získat maturitní vysvědčení, na počtu přihlášených k maturitní zkoušce v daném roce. Důvodem

3,9–7,0 % (nejvyšší hodnoty bylo dosaženo mezi prvomaturanty z roku 2015). Z těchto tzv. absolutně neúspěšných (z pohledu roku 2020) je 31,6 tis. (4,4 % z přihlášených) maturantů, kteří již vyčerpali všechny 3 pokusy na složení zkoušky, dalších 5,6 tis. (0,8 %) představují žáci, kteří překročili pětiletou lhůtu pro složení maturity.¹¹ (V roce 2020 se to týká zatím pouze prvomaturantů z let 2011–2015). Mezi přihlášenými prvomaturanty z let 2011–2015 je 4,7–7,0 % těch, kteří již vyčerpali 3 pokusy pro složení maturitní zkoušky nebo jim uplynula 5letá lhůta pro její dokončení (tzv. absolutně neúspěšní). Maturanti z let 2016–2019 vykazují absolutní neúspěšnost mezi 3,9–5,6 %, přičemž u nich zatím nehraje roli efekt překročení 5leté lhůty. Žáci, kteří stále ještě nemají maturitní vysvědčení, ale mají šanci je získat (potenciální neúspěšnost¹²), tvoří dalších 4,5 % (32,1 tis.). V úhrnu se tedy podíl žáků přihlášených k maturitní zkoušce v období 2011–2019 bez dosaženého maturitního vzdělání pohybuje na úrovni 9,7 %.

Mezi prvomaturanty z roku 2016–2019 převažují ve skupině bez maturitního vysvědčení ti, kteří ještě mají šanci maturitu vykonat.¹³

V rámci prvního roku se podaří složit maturitní zkoušku více než 80 % přihlášených maturantů (mezi prvomaturanty z roku 2020 to bylo 88,7 %, v úhrnu za prvomaturanty z let 2011–2019 je jejich podíl 83,8 %), dalších 5 až 7 % pak získá maturitní vysvědčení v letech následujících.

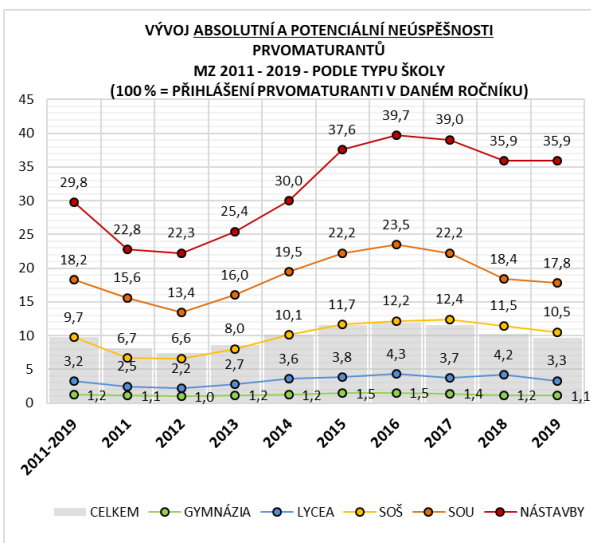
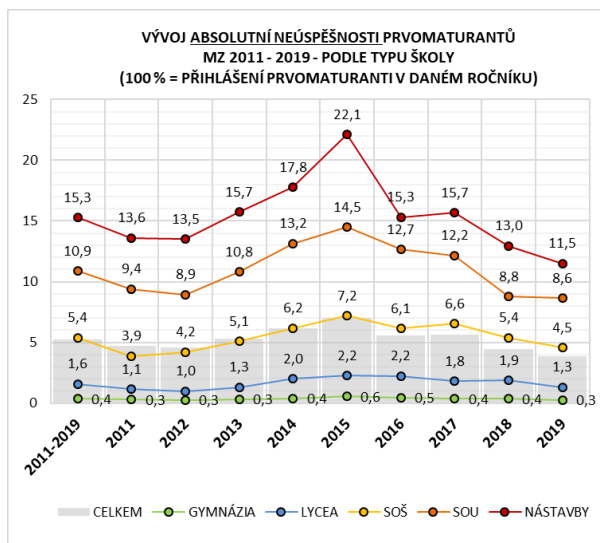
neúspěchu může být buď vyčerpání tří pokusů na složení alespoň jedné zkoušky či dílčí zkoušky, nebo překročení maximální doby pro složení MZ v délce 5 let od doby, kdy přestali být žáky školy podle školského zákona.

¹¹ V propočtech nejsou zohledněny opětovné návraty do vzdělávání, tedy např. žáci, kteří po neúspěšném třetím maturitním pokusu opětovně nastoupí na střední školu a hlásí se k „nové maturitě“.

¹² Potenciální neúspěšnost – maturanti, kteří mohou ještě MZ dokončit, ze všech přihlášených. Důvodem, proč maturitní zkoušku nemají zdárně ukončenu, může být fakt, že neukončili poslední ročník a maturovat ani nezačali, nebo začali maturovat a alespoň jeden pokus zkoušku vykonat byl neúspěšný (zároveň jim běží 5letá lhůta na složení MZ). Takto „nedokončenou“ maturitní zkoušku mohou maturanti ponechat po dobu 5 let od uzavření posledního ročníku SŠ. Maturanti, kteří ještě MZ úspěšně nezakončili (potenciálně neúspěšní), mohou buď zkoušku zdárně dokončit, nebo rozšířit řady tzv. absolutně neúspěšných (po vyčerpání pokusů či lhůty 5 let), případně zůstanou bez ukončeného posledního ročníku SŠ a maturovat ani nezačnou (zůstanou v kategorii „potenciálně neúspěšní“).

¹³ U prvomaturantů z let 2011–2015 se jedná o žáky, kteří dosud neukončili ročník, nebo o žáky, kteří úspěšně ukončili ročník v letech následujících po prvním přihlášení se k maturitní zkoušce.

Ukazatel absolutní neúspěšnosti se mezi **gymnazisty** pohybuje ve všech sledovaných letech pod hodnotou 0,6 %, které bylo dosaženo mezi prvomaturanty z roku 2015. Úhrn maturantů z let 2011–2019 na gymnáziích, kteří dosud nezískali maturitní vysvědčení, činí 1,2 %, v absolutním počtu jde o 2,5 tis. žáků.

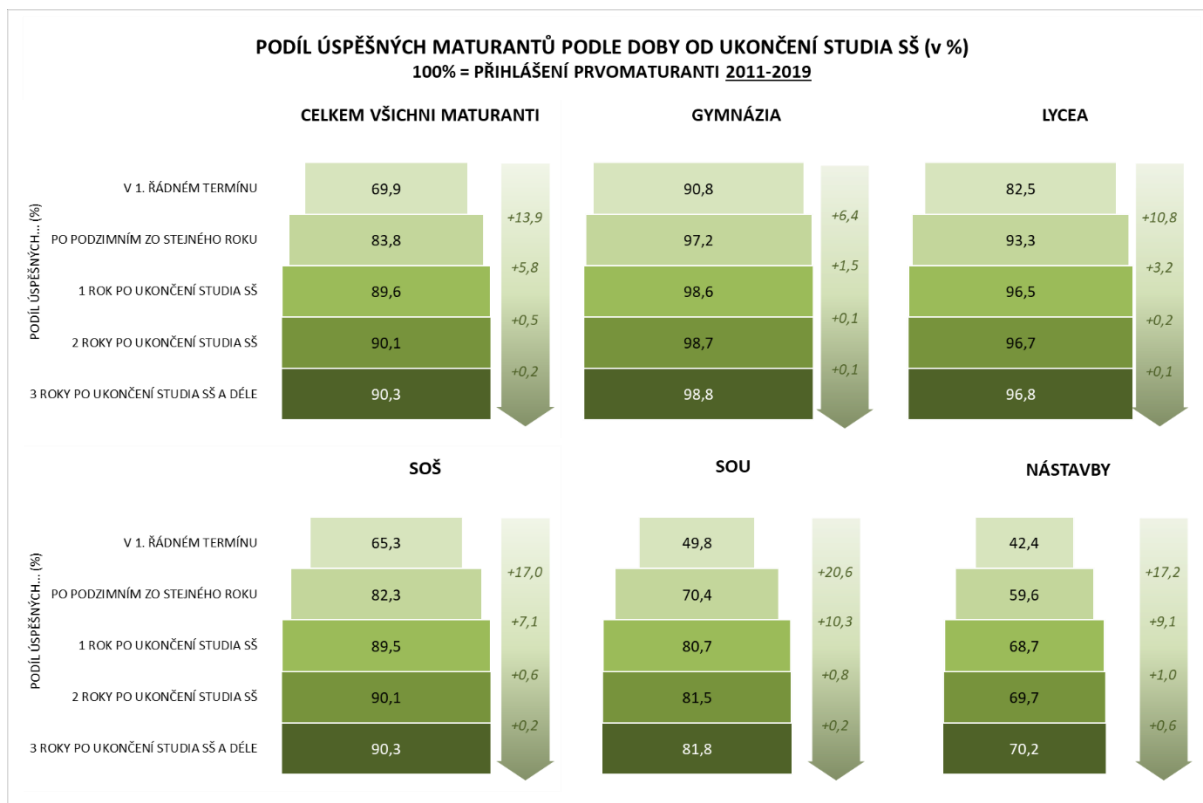
Absolutní neúspěšnost mezi žáky na **lyceích** se ve sledovaném období 2011–2019 pohybuje mezi 1,0–2,2 %, nejvíce pak u prvomaturantů z let 2015 a 2016. Celkový počet maturantů na lyceích z let 2011–2019, kteří dosud nemají úspěšně složenou maturitní zkoušku, činí 3,7 %, v absolutním počtu jde o 1,3 tis. žáků.

Na **SOŠ** se absolutní neúspěšnost maturantů 2011–2019 pohybuje od 3,9 % do 7,2 %, a to s nejvyšší neúspěšností mezi prvomaturanty z roku 2015. Úhrnný podíl těch, kteří zatím nezískali maturitní vysvědčení, dosahuje hodnoty 9,7 % (33,0 tis. žáků).

Mezi žáky na **SOU** z let 2011–2019 skončilo v kategorii absolutně neúspěšných od 8,6 % do 14,5 %. Podíl žáků bez úspěšně vykonané maturitní zkoušky na tomto typu školy za celé sledované období 2011–2019 činí 18,2 % (10,1 tis. žáků).

V **nástavbovém studiu** se absolutní neúspěšnost pohybuje od 11,5 % do 22,1 %. Úhrn maturantů z let 2011–2019 v tomto typu školy, kteří dosud nezískali maturitní vysvědčení, činí 29,8 %, v absolutním počtu jde o 22,5 tis. žáků.

Obecně pro populaci maturantů z let 2011–2019 platí, že v prvním řádném termínu se podaří maturitní zkoušku složit bezmála 70 % maturantů (napříč typy škol je to od 90,8 % na gymnáziích až do 42,4 % na nástavbách), po podzimním zkušebním období pak dalším téměř 14 % z celkového počtu těch, kteří se v daném roce hlásí poprvé. Po dalším roce od prvního přihlášení k MZ získá maturitní vysvědčení téměř 90 % maturantů. Po 2 a více letech od prvního přihlášení k MZ se pak míra úspěšně vykonaných maturitních zkoušek zvyšuje jen v řádech desetin procenta.

7 ZÁVĚR

7.1 ZÁKLADNÍ TRENDY

- **Počet prvomaturantů** přihlášených k maturitní zkoušce 2020 je srovnatelný s předchozím rokem. Potvrzuje se pouze růst relativního zastoupení prvomaturantů v celkové maturitní populaci. Naopak relativní zastoupení prvomaturantů na populaci obyvatel ve věku 19 let zaznamenalo meziročně mírný pokles, a to jak mezi chlapci, tak mezi dívkami.
- Pokračuje postupný mírný nárůst podílu maturantů z **gymnází** a **SOŠ** (zejména pedagogické a humanitní obory, SOŠ technické 1), naopak přetrvává postupný pokles podílu maturantů z nástavby.
- Potvrzuje se klesající tendence v zastoupení maturantů v **neprezenčních formách vzdělávání**, jejich podíl byl v roce 2020 na historickém minimu. Detailní pohled ukazuje, že za meziročním poklesem stojí zejména obory nástavby a zdravotnické obory SOŠ.
- Z hlediska volby **předmětů 2. zkoušky** pokračuje pokles volby matematiky a nárůst volby angličtiny. Pokračuje též dlouhodobý trend poklesu volby němčiny.

- Celkový **podíl maturantů, kteří složili maturitní zkoušku úspěšně** v rámci svého prvního (jarního) pokusu, se dostal na historické maximum (v rámci sledovaného období 2011–2020).

		2019 JARO									2020 JARO								
		NEÚČAST	HRUBÁ NEÚSP.	ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST						PODÍL NA KONAJÍCÍCH	NEÚČAST	HRUBÁ NEÚSP.	ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST						PODÍL NA KONAJÍCÍCH
		MZ	MZ	SČ	ČJ	MA	AJ	NJ	PČ		MZ	MZ	SČ	ČJ	MA	AJ	NJ	PČ	
podíl v %	CELKEM	8,7	30,3	20,3	16,2	15,5	6,8	33,6	7,7		2,1	26,0	21,1	17,2	17,6	7,2	28,0	8,8	
		20,5																	
	CHLAPCI	9,7	32,4	20,5	17,2	13,2	4,6	33,1	8,8	45,1	2,0	26,5	20,0	16,9	15,1	4,6	25,3	10,6	45,7
	DÍVKY	7,9	28,6	20,1	15,2	19,0	8,4	33,8	6,8	54,9	2,1	25,5	22,0	17,4	21,4	9,3	29,1	7,3	54,3
		20,1																	
	GYMNÁZIA	2,5	9,5	3,8	3,1	2,3	0,8	2,9	4,2	33,1	0,9	6,9	6,1	2,6	3,6	0,7	3,6	3,3	31,5
	LYCEA	4,8	19,2	13,4	9,0	11,6	2,6	16,1	5,4	5,3	1,2	17,9	16,9	10,5	13,5	3,6	12,9	6,7	5,4
	SOŠ	10,4	36,6	26,7	20,5	23,5	7,7	45,9	10,0	48,2	2,4	32,2	30,5	22,0	27,1	8,3	40,8	11,6	49,7
	SOU	13,2	50,1	38,3	33,1	38,2	11,5	53,6	8,9	7,0	2,3	42,9	41,6	32,3	41,0	10,9	42,6	11,2	7,0
rozdíl 2020-19 (p. b.)	NÁSTAVBY	21,5	64,1	52,2	39,9	49,6	26,3	57,5	8,7	6,4	5,5	57,1	54,6	42,3	54,8	25,0	49,2	12,8	6,4
	CELKEM	-6,6	-4,4	0,7	1,0	2,1	0,4	-5,6	1,1	-	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)
	CHLAPCI	-7,7	-5,9	-0,5	-0,3	1,9	0,0	-7,8	1,8	0,6	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)
	DÍVKY	-5,8	-3,1	1,8	2,2	2,4	0,8	-4,6	0,5	-0,6	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)
	GYMNÁZIA	-1,6	-2,6	2,3	-0,4	1,2	-0,1	0,6	-0,9	-1,6	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)
	LYCEA	-3,6	-1,3	3,5	1,5	1,9	1,0	-3,2	1,3	0,0	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)
	SOŠ	-8,0	-4,4	3,8	1,5	3,6	0,6	-5,1	1,6	1,5	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)
	SOU	-11,0	-7,2	3,3	-0,8	2,8	-0,6	-11,0	2,3	0,1	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)
	NÁSTAVBY	-16,1	-7,0	2,4	2,3	5,3	-1,3	-8,2	4,1	0,0	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)	:-)

Celkově **vyšší míru úspěšnosti u maturitní zkoušky** ovlivňovaly různými směry následující faktory:

- **Neúčast** u maturitní zkoušky **skokově klesla** v důsledku mimořádných opatření v souvislosti s pandemií COVID-19, k maturitní zkoušce totiž mohli přistoupit téměř všichni žáci posledních ročníků maturitních oborů.
- V rámci skupiny **prvomaturantů**, která v jarním zkušebním období skončila bez maturitního vysvědčení (vyjádřeno hrubou neúspěšností), se podíl těch, kteří zkoušku nekonali, posunul z hodnoty bezmála 30 % v roce 2019 na hodnotu 11 % v roce 2020. Výrazně se tak zvedla váha těch, kteří zkoušku konali, leč neúspěšně.
- Meziroční rozdíl v míře neúčasti se projevil zejména u slabších oborů (nástavby a SOU), kde se v minulých letech neúčast pohybovala na úrovni kolem 15–20 % přihlášených prvomaturantů. V důsledku toho se proměnila oborová struktura žáků, kteří se ke zkouškám dostavili, a to posílením právě těchto slabších oborů.
- Z hlediska genderu pomohlo toto mimořádné opatření výrazněji chlapcům, u nichž byl podíl neukončivších poslední ročník střední školy v letech 2011–2018 stabilně nad 10 % přihlášených k MZ (výjimkou byl rok 2019, kdy se poprvé dostal těsně pod 10 %).
- Vyšší míra účasti na zkouškách jak společné, tak profilové části MZ se promítla do **zvýšené míry čisté neúspěšnosti**, tedy mezi těmi žáky, kteří zkoušku skutečně konali. Příčinou byl

výrazně vyšší počet slabších žáků, kteří by za standardních podmínek nebyli k maturitní zkoušce školou připuštěni.

- **Redukce modelu společné části maturitní zkoušky**, tj. vypuštění dílčí zkoušky písemná práce ze zkoušky z českého jazyka a cizích jazyků, byla dalším z faktorů, které ovlivnily míru neúspěšnosti. Nekonání dílčí zkoušky zaměřené na produktivní jazykové dovednosti pomohlo ve větší míře chlapcům, kteří si v minulosti ve většině případů vedli u písemných prací hůře než dívky, a to jak v českém jazyce, tak u zkoušky z cizího jazyka.

7.2 MATURITNÍ ZKOUŠKA CELKEM

Z pohledu celého období od začátku zavedení státní maturitní zkoušky po rok 2020 se k maturitní zkoušce přihlásilo celkem 781,7 tis. maturantů, úspěšně pak tuto zkoušku doposud zakončilo 90,1 % (704,5 tis.) z nich. Necelá desetina žáků usilujících v letech 2011–2020 o zisk maturitní zkoušky buď má i nadále šanci ji získat (ti tvoří 4,5 % z poprvé přihlášených v letech 2011–2019), nebo již tuto možnost ztratili (5,2 %). Mezi maturanty, kteří již nemají možnost maturitní vysvědčení získat, tvoří většinu ti, kteří vyčerpali tři pokusy pro složení zkoušky (4,4 % ze všech přihlášených prvomaturantů z let 2011–2019). Zbytek z těchto tzv. absolutně neúspěšných představují žáci, kteří překročili pětiletý termín pro složení maturitní zkoušky (týká se to zatím pouze prvomaturantů z let 2011–2015 a jedná se o 5,6 tis. žáků).

Celkem se k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období 2020 přihlásilo 80,0 tis. žáků, tj. o 0,4 tis. méně než v předchozím roce (meziroční pokles tedy činil 0,8 %). Prvomaturantů přihlášených k maturitní zkoušce v roce 2020 bylo o necelých 100 méně než v roce 2019 (tvořili 87,3 % přihlášených k MZ). Jejich zastoupení v celkové maturitní populaci se v posledních dvou letech zvyšuje.

Oblast **všeobecného a všeobecně odborného středního maturitního vzdělávání** (gymnázia a lycea) v roce 2020 představovala 36,4 % z populace prvomaturantů. Její zastoupení se oproti roku 2011 zvýšilo o bezmála 5 procentních bodů a je tak nejvyšší z celého sledovaného období. Na **odborné vzdělávání** pak v roce 2020 připadá 63,6% podíl. S výjimkou v roce 2012 dochází k setrvalému poklesu zastoupení tohoto typu maturitních oborů, což je způsobeno zejména poklesem počtu maturantů z nástavbového studia a oborů SOU. Obory SOŠ naopak zaznamenávají v roce 2020 nejvyšší podíl z celého sledovaného úseku.

Z celkového počtu prvomaturantů, kteří podali přihlášku k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období 2020, představovali žáci v **neprezenčních formách vzdělávání** 5,8 % (4,0 tis.), tedy nejméně od roku 2011.

V jarním zkušebním období úspěšně maturitní zkoušku dokončilo 56,2 tis. žáků (70,2 % z přihlášených v rámci všech typů termínů), neúspěchem pak skončila pro 21,2 tis. žáků (26,6 %). Zkoušku nekonalo 2,6 tis. (3,2 %) přihlášených. Čistá neúspěšnost všech, kteří maturitní zkoušku konali, dosáhla 27,4 %, tedy o 0,5 p. b. více než v roce předchozím.

K maturitní zkoušce se **v jarním zkušebním období přihlásilo** 69,8 tis. **prvomaturantů**. Celkem 51,7 tis. (74,0 %) pak zkoušku složilo úspěšně, což je nejvyšší podíl od roku 2011. Celkem 16,7 tis. (23,9 %) bylo neúspěšných a 1,5 tis. (2,1 %) zkoušku nekonalo. Čistá neúspěšnost prvomaturantů dosáhla 24,4 %, což je o 0,7 procentního bodu více než v roce 2019.

K maturitní zkoušce se **v podzimním zkušebním období roku 2020** přihlásilo celkem 19,7 tis. maturujících (tj. o 1,6 tis. méně než v roce 2019). K opravné, resp. náhradní zkoušce se přihlásilo 19,6 tis. (tedy o 1,8 tis. více než v roce předchozím), tj. 99,5 % všech, kteří podali přihlášku k podzimnímu zkušebnímu období. Maturanti přihlášení k tzv. odloženému řádnému termínu byli v podzimním ZO 2020 zastoupeni jen minimálně (98 žáků). Je to způsobeno tím, že v jarním ZO mohli maturitní zkoušku konat téměř všichni žáci posledních ročníků SŠ a skupina žáků, kteří neukončil řádně středoškolské vzdělávání před jarním zkušebním obdobím, tak prakticky nevznikla. Detailnější kategorizace přihlášených k podzimnímu zkušebnímu období ukazuje, že největší skupinou byli maturanti, kteří se ke zkoušce poprvé přihlásili v jarním zkušebním období daného roku a neuspěli.

Čistá míra neúspěšnosti prvomaturantů po dvou zkušebních obdobích roku 2020 klesla o 61,4 % na 9,4 %, z celkem 68,4 tis. prvomaturantů konajících zkoušku tak neuspělo 6,4 tis. žáků. Díky lepšímu výkonu v podzimním zkušebním období klesla meziročně míra čisté neúspěšnosti o 2 p. b.

7.2.1 SPOLEČNÁ A PROFILOVÁ ČÁST

Naprostá většina prvomaturantů byla přihlášena ke zkouškám obou částí maturitní zkoušky (68,0 tis., 97,3 %), tedy ke společné i profilové části. Podíl těch, kteří byli přihlášení pouze ke zkouškám profilové části, činil 2,6 % (1,8 tis.). V největší míře byla tato skupina maturantů zastoupena na pedagogických a humanitních SOŠ a na uměleckých SOŠ (na konzervatořích). Na tyto školy častěji vstupují žáci, kteří již maturitní zkoušku složili a doplňují si odborné vzdělání.

Obě části maturitní zkoušky v roce 2020 úspěšně složilo 71,6 % žáků. Když připočteme úspěšné, kteří byli přihlášení pouze k profilové a pouze ke společné části, celkem zkoušku vykonalo úspěšně 74,0 % přihlášených prvomaturantů.

V jarním zkušebním období 2020 se ke **společné části maturitní zkoušky** přihlásilo 77,3 tis. maturantů a zkoušku pak konalo 75,1 tis. Celkem 56,7 tis. (73,4 % z přihlášených) zkoušku úspěšně vykonalo, 18,4 tis. (23,8 %) u zkoušky neuspělo a 2,1 tis. (2,7 %) zkoušku nekonalo. V případě **prvomaturantů** se ke zkoušce přihlásilo 68,0 tis. žáků, zkoušku pak konalo 66,9 tis. z nich. Úspěšně složilo zkoušky společné části 52,8 tis. (77,6 %) přihlášených, neúspěšných pak bylo 14,1 tis. (20,7 %) a ke zkoušce se nedostavilo 1,2 tis. (1,7 %) žáků.

Čistá neúspěšnost prvomaturantů v roce 2020 u společné části maturitní zkoušky dosáhla hodnoty 21,1 %, což je o 0,8 p. b. více než v roce předchozím.

Po podzimním zkušebním období čistá neúspěšnost prvomaturantů ve společné části klesla na hodnotu 8,7 %. Z 66,8 tis. konajících zkoušky společné části bylo úspěšných 61,0 tis. prvomaturantů (91,3 % konajících zkoušku).

K **profilové části maturitní zkoušky** se na jaře 2020 přihlásilo 73,5 tis. maturantů, ke zkoušce se pak dostavilo 71,5 tis. Celkem 64,5 tis. (87,7 %) žáků bylo úspěšných, 7,0 tis. (9,6 %) u zkoušky neuspělo a 2,0 tis. (2,7 %) zkoušku nekonaly. V případě **prvomaturantů** se přihlásilo k profilové zkoušce 69,8 tis. žáků, z nichž zkoušku konalo 68,4 tis. U zkoušky uspělo 62,4 tis. (89,5 %) žáků, neúspěchem skončila pro 6,0 tis. (8,6 %) a nedostavilo se 1,3 tis. (1,9 %) ze všech prvomaturantů přihlášených k profilové části.

V **profilové zkoušce** se **čistá neúspěšnost prvomaturantů** dostala na historické maximum 8,8 %.

Po podzimním zkušebním období v případě **profilové části** klesla neúspěšnost prvomaturantů na 2,5 %, z 68,6 tis. konajících zkoušku tak uspělo 66,9 tis. prvomaturantů (97,5 %).

Po dvou zkušebních obdobích (jaro a podzim 2020) dosáhla čistá neúspěšnost ve společné části v průměru 3,4krát vyšší hodnoty než v části profilové. V roce 2020 tak byl rozdíl v míře neúspěšnosti mezi oběma částmi MZ nejnižší z celého období let 2011–2020.

7.3 SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

Za mírným meziročním nárůstem čisté neúspěšnosti prvomaturantů u společné části maturitní zkoušky stojí výkon jak v první (český jazyk a literatura), tak ve druhé povinné zkoušce (matematika a cizí jazyk). Vlivem vyšší účasti u maturitní zkoušky došlo k nárůstu čisté neúspěšnosti u všech zkoušek vyjma zkoušky z němčiny.

7.3.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

V jarním zkušebním období 2020 konalo komplexní zkoušku z českého jazyka a literatury (v roce 2020 se skládala pouze z didaktického testu a ústní zkoušky) celkem 72,9 tis. maturantů, z toho 67,0 tis. byli prvomaturanti, 1,2 tis. žáků zkoušku konalo v odloženém řádném termínu, 4,4 tis. v opravném a 0,5 tis. v termínu náhradním.

Celková míra čisté neúspěšnosti na jaře 2020 dosáhla 19,9 %, tedy o 1,4 p. b. vyšší hodnoty než v roce předchozím. Mezi prvomaturanty dosáhl podíl neúspěšných z těch, kteří zkoušku z českého jazyka a literatury konali, úrovně 17,2 %, meziročně tedy stoupl o 1,0 p. b. Vyšší míra neúspěšnosti byla tažena výkonem dívek prvomaturantek, které neuspěly v 17,4 % případů a meziročně se zhoršily o 2,2 p. b. Chlapci poprvé od roku 2014 dosáhli nižší čisté neúspěšnosti (16,9 %) než dívky a oproti roku 2019 neúspěšnost naopak snížili (o 0,3 p. b.).

Na gymnáziích propadlo 2,6 % prvomaturantů (kteří komplexní zkoušku z českého jazyka a literatury konali), na lyceích pak 10,5 %. Prvomaturanti na SOŠ byli neúspěšní z 22 %, na SOU neuspělo 32,3 % konajících zkoušku a v nástavbovém studiu 42,3 %. Gymnazisté a prvomaturanti na oborech SOU si meziročně polepšili, ostatní oborové skupiny naopak podíl neúspěšných zvýšily.

Po podzimním zkušebním období klesla čistá neúspěšnost prvomaturantů u komplexní zkoušky z českého jazyka a literatury z jarní hodnoty 17,2 % na 5,4 %. Z celkem 67,0 tis. prvomaturantů konajících zkoušku ji nevykonalo úspěšně 3,6 tis. Oproti jarní hodnotě čisté neúspěšnosti se jedná o pokles o 11,8 procentního bodu, resp. o 69 %, a toto zlepšení mezi jednotlivými zkušebními obdobími daného roku je tak v celém sledovaném období let 2013–2020 vůbec nejvýraznější.

7.3.2 DRUHÁ ZKOUŠKA SPOLEČNÉ ČÁSTI

Ke druhé povinné zkoušce společné části maturitní zkoušky se v jarním zkušebním období roku 2020 přihlásilo celkem 67,7 tis. prvomaturantů, z toho 13,5 tis. (19,9 %) si vybralo matematiku a 54,3 tis. (80,1 %) zvolilo cizí jazyk. Trend ve volbě předmětového portfolia, který začal v roce 2013, se potvrdil i po sedmi letech. Druhou povinnou zkoušku pak konalo 66,7 tis. z nich.

Potvrdil se i trend proměny oborové struktury přihlášených prvomaturantů k 2. povinné zkoušce podle toho, zda se hlásí ke zkoušce z cizího jazyka, nebo z matematiky – v sektoru odborného vzdělávání

postupně od roku 2013 dochází k přesunu od matematiky k cizím jazykům (zejména k angličtině). Zatímco v roce 2013 byl poměr prvomaturantů z odborných škol (SOŠ, SOU, nástavby) a žáků z gymnázií a lyceí u matematiky 68 : 32, rokem 2020 se poměr poprvé obrátil a zastoupení gymnazistů a žáků lyceí v matematice dominovalo v poměru 53 : 47. V cizím jazyce se poměr odborného sektoru a gymnázií a lyceí v čase prakticky nemění a činí 67 : 33.

Čistá neúspěšnost u 2. povinné zkoušky v jarním zkušebním období roku 2020 dosáhla 9,8 % (neuspělo 6,5 tis. prvomaturantů). Od roku 2014, kdy byla na svém maximu (14,9 %), postupně docházelo k jejímu poklesu, ten se však rokem 2020 zastavil, když neúspěšnost meziročně narostla o 0,4 p. b.

MATEMATIKA

Meziroční pokles podílu volby matematiky v rámci druhé povinné zkoušky je patrný ve všech oborových skupinách vyjma 6letých gymnázií a zemědělských a zdravotnických oborů. S výjimkou gymnázií, technických SOŠ 1 a technických nástaveb je zastoupení matematiky v rámci druhé povinné zkoušky ve všech oborových skupinách méně než čtvrtinové. V porovnání s rokem 2012 je kromě gymnázií zastoupení matematiky ve všech oborových skupinách méně než poloviční.

V jarním zkušebním období 2020 konalo zkoušku z matematiky celkem 15,1 tis. maturantů, z čehož 13,3 tis. tvořili prvomaturanti, 0,1 tis. žáků konalo zkoušku v odloženém řádném termínu, 1,9 tis. žáků konalo opravnou zkoušku a 0,1 tis. žáků konalo zkoušku v termínu náhradním.

V matematice v roce 2020 u zkoušky neuspělo 15,5 % (2,3 tis.) prvomaturantů konajících zkoušku, meziročně tak čistá neúspěšnost v matematice stoupla o 2,1 p. b.

Z celkem 13,3 tis. prvomaturantů konajících zkoušku z matematiky neuspělo v roce 2020 ani po dvou zkušebních obdobích 1,6 tis., jejich čistá neúspěšnost tak byla na úrovni 11,9 %, což je hodnota téměř srovnatelná s rokem předchozím. Oproti jarnímu ZO 2020 klesla míra neúspěšnosti po podzimním zkušebním období o 5,7 p. b. (resp. o 32 %).

ANGLICKÝ JAZYK

Angličtina si udržela dominantní pozici v rámci podílu volby předmětů druhé povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky. V roce 2020 si ji vybralo celkem 76,5 % (51,8 tis.) prvomaturantů. Angličtina měla nejvyšší zastoupení na oborech SOŠ, kde si ji vybralo 82,8 % prvomaturantů, a ve srovnání s rokem 2012 tento podíl narostl o více než třetinu.

Komplexní zkoušku (v roce 2020 se skládala pouze z didaktického testu a ústní zkoušky) z angličtiny v jarním zkušebním období 2020 konalo celkem 54,0 tis. maturantů, z čehož 51,0 tis. byli prvomaturanti, 0,9 tis. žáků konalo zkoušku v odloženém řádném termínu, 1,7 tis. žáků konalo zkoušku v termínu opravném a 0,3 tis. v termínu náhradním.

Mezi prvomaturanty se meziročně zvýšil podíl neúspěšných z konajících zkoušku na 7,2 %, tj. o 0,4 p. b. oproti roku 2019.

Čistá neúspěšnost v jednotlivých typech škol se v jarním zkušebním období 2020 pohybovala od 0,7 % (gymnázia) do 25,0 % (nástavby), rozpětí tedy činí 24,3 p. b., což je nejméně do roku 2014.

Z počtu 51,1 tis. prvomaturantů konajících zkoušku z angličtiny ji nevykonalo úspěšně ani po dvou pokusech celkem 1,9 tis., čistá neúspěšnost po podzimním zkušebním období tak dosáhla úrovně 3,8 %, což je posun o 3,4 p. b., resp. o 47 % oproti jarnímu výsledku 2020.

NĚMECKÝ JAZYK

U němčiny se obnovil trend poklesu volby tohoto předmětu pozorovaný od roku 2011, kdy si jej vybrala desetina maturantů. V roce 2020 si němčinu vybralo 2,1 % prvomaturantů, tj. o 0,6 p. b. méně žáků než v roce předchozím. Němčina měla největší podíl volby mezi prvomaturanty na nástavbách, kde si ji v roce 2019 zvolilo 4,5 % žáků. Na gymnáziích, lyceích a oborech SOŠ se míra volby němčiny pohybovala od 0,9 do 2,4 %, nejmenší zastoupení měla na lyceích.

V jarním zkušebním období 2019 se ke zkoušce přihlásilo 2,0 tis. maturantů, zkoušku pak konalo 1,9 tis. z nich. Z toho 1,4 tis. byli prvomaturanti, 42 žáků konalo zkoušku v odloženém řádném termínu, 0,4 tis. žáků konalo zkoušku v termínu opravném a 42 v termínu náhradním.

Prvomaturanti neuspěli ve 28,0 % případů, což představuje meziroční pokles 5,4 p. b.

Celkově v roce 2020 komplexní zkoušku z němčiny (v roce 2020 se skládala pouze z didaktického testu a ústní zkoušky) konalo 1,4 tis. prvomaturantů, ani po dvou pokusech pak neuspělo 0,3 tis. z nich, čistá neúspěšnost tak byla po podzimním zkušebním období na úrovni 20,6 %. To je hodnota o 7,4 p. b., resp. o 26 %, nižší než v jarním období. Od roku 2015 se jedná o nejlepší výsledek po dvou zkušebních obdobích.

OSTATNÍ CIZÍ JAZYKY

Ostatní cizí jazyky (ruština, francouzština, španělština) představovaly 1,5 % z celkového počtu přihlášek prvomaturantů k druhé povinné zkoušce v roce 2020, což znamená meziročně srovnatelnou hodnotu. Ruštinu si vybralo 750, francouzštinu 85 a španělštinu 167 prvomaturantů. V roce 2020 se i tyto komplexní zkoušky společné části MZ z těchto jazyků skládaly pouze z didaktického testu a ústní zkoušky.

Ke zkoušce z ruštiny se v roce 2020 přihlásil 849 žáků, z toho 750 představovali prvomaturanti (ke zkoušce se jich dostavilo 723). Populace žáků, kteří si volí ruštinu, je specifická především poměrně vysokým podílem žáků neprezenčních forem vzdělávání. Od roku 2017 docházelo v ruštině k poměrně výraznému poklesu čisté neúspěšnosti, který se však v roce 2020 nepotvrdil. Podíl neúspěšných se meziročně zvýšil na hodnotu 13,3 %, což znamená meziroční nárůst o 1,7 p. b.

Francouzštinu si v jarním zkušebním období 2020 přihlásilo jako svou 2. povinnou zkoušku 85 žáků, přičemž všichni byli prvomaturanti. Více než 90 % z nich byli gymnazisté, zbytek pak žáci z hotelových a podnikatelských a humanitních SOŠ; 80 % přihlášených byly dívky. Zkoušku konalo všech 85 prvomaturantů a neúspěchem skončila pro 1 z nich, v roce 2019 neuspělo 5 ze 75 konajících prvomaturantů.

Španělštinu si přihlásilo celkem 165 žáků, z toho 163 byli prvomaturanti. Přes 90 % přihlášek podali žáci z gymnázií, zbytek pak žáci převážně ze SOŠ; dívky tvořily 70 % všech prvomaturantů. Zkoušku skutečně konalo 162 prvomaturantů, z nichž neuspělo 3,1 % (5 žáků), v roce 2019 neuspěli 3 žáci ze 137 konajících, tj. 2,2 %.

8 PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1: ZÁKLADNÍ STATISTIKY – MATURITNÍ ZKOUŠKA 2011–2020

Tabulka 1: Maturitní zkouška celkem – počet přihlášených

Tabulka 2: Maturitní zkouška celkem – počet konajících zkoušku

Tabulka 3: Maturitní zkouška celkem – hrubá a čistá neúspěšnost

Tabulka 4: Společná část maturitní zkoušky – počet přihlášených

Tabulka 5: Společná část maturitní zkoušky – počet konajících zkoušku

Tabulka 6: Společná část maturitní zkoušky – hrubá a čistá neúspěšnost

Tabulka 7: Profilová část maturitní zkoušky – počet přihlášených

Tabulka 8: Profilová část maturitní zkoušky – počet konajících zkoušku

Tabulka 9: Profilová část maturitní zkoušky – hrubá a čistá neúspěšnost

Tabulka 1: Maturitní zkouška celkem – počet přihlášených

MATURITNÍ ZKOUŠKA CELKEM		POČET PŘIHLÁŠENÝCH									
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
JARNÍ ZO	CELKEM	98 761	104 485	99 860	89 787	84 722	81 403	81 178	80 341	80 646	79 984
	PRVOMATURANTI	98 761	93 119	88 924	78 650	73 661	70 111	69 677	69 047	69 926	69 830
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 742	2 404	2 718	2 674	2 518	2 214	2 026	1 696	1 436
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	8 624	8 532	8 419	8 387	8 774	9 287	9 268	9 024	8 718
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	23 630	26 380	24 128	23 212	23 620	22 059	22 632	22 044	21 284	19 676
	PRVOMATURANTI	6 047	5 604	5 473	4 898	4 479	3 946	3 842	3 439	3 238	76
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	629	528	617	568	530	483	348	308	22
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	17 583	17 988	15 768	15 175	15 598	14 785	15 575	15 655	15 354	16 923
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	2 159	2 359	2 522	2 975	2 798	2 732	2 602	2 384	2 655
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	98 819	104 740	100 194	90 186	85 369	82 043	81 814	80 992	81 313	80 723
	PRVOMATURANTI - celkem	98 819	93 179	88 975	78 690	73 685	70 174	69 722	69 091	69 971	69 901
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvomaturanti)	81 234	75 189	73 207	63 515	58 087	55 389	54 147	53 436	54 617	52 978
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	17 585	17 990	15 768	15 175	15 598	14 785	15 575	15 655	15 354	16 923
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	-	2 118	1 791	2 038	1 949	1 863	1 605	1 434	1 210	660
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	9 443	9 428	9 458	9 735	10 006	10 487	10 467	10 132	10 162

Tabulka 2: Maturitní zkouška celkem – počet konajících zkoušku

MATURITNÍ ZKOUŠKA CELKEM		POČET KONAJÍCÍCH ZKOUŠKU									
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
JARNÍ ZO	CELKEM	98 761	104 485	99 860	89 787	84 722	81 403	81 178	80 341	80 646	79 984
	PRVOMATURANTI	98 761	93 119	88 924	78 650	73 661	70 111	69 677	69 047	69 926	69 830
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 742	2 404	2 718	2 674	2 518	2 214	2 026	1 696	1 436
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	8 624	8 532	8 419	8 387	8 774	9 287	9 268	9 024	8 718
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	23 630	26 380	24 128	23 212	23 620	22 059	22 632	22 044	21 284	19 676
	PRVOMATURANTI	6 047	5 604	5 473	4 898	4 479	3 946	3 842	3 439	3 238	76
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	629	528	617	568	530	483	348	308	22
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	17 583	17 988	15 768	15 175	15 598	14 785	15 575	15 655	15 354	16 923
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	2 159	2 359	2 522	2 975	2 798	2 732	2 602	2 384	2 655
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	98 819	104 740	100 194	90 186	85 369	82 043	81 814	80 992	81 313	80 723
	PRVOMATURANTI - celkem	98 819	93 179	88 975	78 690	73 685	70 174	69 722	69 091	69 971	69 901
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvomaturanti)	81 234	75 189	73 207	63 515	58 087	55 389	54 147	53 436	54 617	52 978
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	17 585	17 990	15 768	15 175	15 598	14 785	15 575	15 655	15 354	16 923
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	-	2 118	1 791	2 038	1 949	1 863	1 605	1 434	1 210	660
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	9 443	9 428	9 458	9 735	10 006	10 487	10 467	10 132	10 162

Souhrnná závěrečná zpráva – Výsledky MZ v roce 2020 a její vývoj od roku 2011

Tabulka 3: Maturitní zkouška celkem – hrubá a čistá neúspěšnost

MATURITNÍ ZKOUŠKA CELKEM		HRUBÁ NEÚSPĚŠNOST (%)										ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST (%)									
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
JARNÍ ZO	CELKEM	27,8	31,4	31,1	34,6	36,7	36,9	37,2	36,7	34,2	29,8	19,3	23,5	22,5	25,4	27,3	27,8	28,6	28,8	26,9	27,4
	PRVOMATURANTI	27,8	28,5	27,7	30,2	32,2	31,8	32,5	32,0	30,3	26,0	19,3	21,1	19,4	21,5	23,5	23,4	24,6	24,8	23,7	24,4
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	72,3	74,8	78,4	80,3	80,8	82,4	81,1	80,0	73,5	-	45,7	50,0	54,7	58,1	58,3	61,4	60,5	59,5	66,6
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	49,2	55,1	61,9	61,9	65,1	61,6	62,1	55,4	53,3	-	44,8	50,6	56,8	55,9	59,5	55,6	56,4	49,6	48,4
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	47,1	42,1	45,8	48,1	49,7	54,5	51,4	50,2	49,5	43,1	40,6	35,6	39,0	41,1	42,7	48,4	45,4	44,6	44,2	39,0
	PRVOMATURANTI	72,7	72,3	71,4	76,5	78,1	79,9	77,9	75,9	77,7	67,1	57,9	59,9	58,5	65,1	66,3	70,1	67,4	65,0	68,3	50,0
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	78,4	80,5	79,6	83,3	88,9	83,6	82,8	86,0	77,3	-	63,9	67,2	65,7	70,3	80,3	71,0	69,7	76,5	64,3
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvovomaturanti)	38,2	29,6	33,7	35,5	37,4	43,8	41,2	40,9	40,2	39,6	36,6	28,2	32,2	33,7	35,4	41,7	39,3	39,1	38,5	37,0
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	57,1	59,3	60,8	65,3	68,7	66,3	67,5	66,3	64,5	-	49,5	51,0	51,9	56,4	60,6	58,0	59,2	56,9	54,3
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	15,3	16,9	18,3	21,6	23,2	25,2	24,3	23,7	21,5	16,6	9,5	11,4	12,3	14,4	15,5	17,7	17,3	17,1	15,8	13,6
	PRVOMATURANTI - celkem	15,3	13,3	14,2	16,3	17,6	18,9	18,2	17,5	16,2	11,4	9,5	8,4	8,8	10,0	11,0	12,5	12,3	12,0	11,4	9,4
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvovomaturanti)	10,3	9,4	10,0	11,8	12,3	12,3	11,6	10,6	9,5	2,4	3,3	3,5	3,5	4,1	4,0	4,2	4,1	3,7	3,5	0,8
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	38,3	29,6	33,7	35,5	37,4	43,8	41,2	40,9	40,3	39,6	36,6	28,2	32,2	33,7	35,4	41,7	39,3	39,1	38,6	37,0
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvovomaturanti)	-	57,7	60,4	65,0	68,0	70,9	70,8	69,2	68,4	41,7	-	22,7	24,5	27,4	28,5	34,0	31,9	27,3	30,7	15,0
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	43,9	49,2	55,7	56,6	60,7	57,3	58,5	52,4	50,9	-	39,6	44,8	50,5	50,6	55,2	51,6	52,8	46,8	45,3

Tabulka 4: Společná část maturitní zkoušky – počet přihlášených

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY		POČET PŘIHLÁŠENÝCH									
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
JARNÍ ZO	CELKEM	98 215	103 044	98 078	87 620	82 121	78 617	78 189	77 699	77 920	77 251
	PRVOMATURANTI	98 215	92 470	88 114	77 450	72 038	68 238	67 635	67 318	68 107	68 034
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 729	2 392	2 706	2 659	2 481	2 181	1 984	1 672	1 407
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	7 845	7 572	7 464	7 424	7 898	8 373	8 397	8 141	7 810
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	20 514	23 142	20 674	20 146	20 726	19 106	19 574	19 221	18 287	16 503
	PRVOMATURANTI	6 030	5 555	5 406	4 849	4 423	3 866	3 760	3 376	3 200	71
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	628	525	616	563	521	472	341	301	21
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvovomaturanti)	14 484	15 091	12 749	12 533	13 131	12 285	13 016	13 278	12 732	14 104
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	1 868	1 994	2 148	2 609	2 434	2 326	2 226	2 054	2 307
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	98 264	103 270	98 377	87 986	82 710	79 194	78 763	78 275	78 545	77 938
	PRVOMATURANTI - celkem	98 264	92 513	88 161	77 483	72 059	68 279	67 672	67 349	68 149	68 100
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvovomaturanti)	83 780	77 422	75 412	64 950	58 928	55 994	54 656	54 071	55 417	53 996
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	14 484	15 091	12 749	12 533	13 131	12 285	13 016	13 278	12 732	14 104
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvovomaturanti)	-	2 211	1 885	2 148	2 034	1 932	1 674	1 491	1 264	754
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	8 546	8 331	8 355	8 617	8 983	9 417	9 435	9 132	9 084

Tabulka 5: Společná část maturitní zkoušky – počet konajících zkoušku

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY		POČET KONAJÍCÍCH ZKOUŠKU									
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
JARNÍ ZO	CELKEM	98 215	103 044	98 078	87 620	82 121	78 617	78 189	77 699	77 920	77 251
	PRVOMATURANTI	98 215	92 470	88 114	77 450	72 038	68 238	67 635	67 318	68 107	68 034
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 729	2 392	2 706	2 659	2 481	2 181	1 984	1 672	1 407
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	7 845	7 572	7 464	7 424	7 898	8 373	8 397	8 141	7 810
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	20 514	23 142	20 674	20 146	20 726	19 106	19 574	19 221	18 287	16 503
	PRVOMATURANTI	6 030	5 555	5 406	4 849	4 423	3 866	3 760	3 376	3 200	71
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	628	525	616	563	521	472	341	301	21
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvovomaturanti)	14 484	15 091	12 749	12 533	13 131	12 285	13 016	13 278	12 732	14 104
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	1 868	1 994	2 148	2 609	2 434	2 326	2 226	2 054	2 307
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	98 264	103 270	98 377	87 986	82 710	79 194	78 763	78 275	78 545	77 938
	PRVOMATURANTI - celkem	98 264	92 513	88 161	77 483	72 059	68 279	67 672	67 349	68 149	68 100
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvovomaturanti)	83 780	77 422	75 412	64 950	58 928	55 994	54 656	54 071	55 417	53 996
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	14 484	15 091	12 749	12 533	13 131	12 285	13 016	13 278	12 732	14 104
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvovomaturanti)	-	2 211	1 885	2 148	2 034	1 932	1 674	1 491	1 264	754
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	8 546	8 331	8 355	8 617	8 983	9 417	9 435	9 132	9 084

Souhrnná závěrečná zpráva – Výsledky MZ v roce 2020 a její vývoj od roku 2011

Tabulka 6: Společná část maturitní zkoušky – hrubá a čistá neúspěšnost

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY		HRUBÁ NEÚSPĚŠNOST (%)										ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST (%)									
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
JARNÍ ZO	CELKEM	24,7	28,5	28,0	31,8	34,1	34,2	34,5	34,1	31,2	26,6	16,0	20,4	19,2	22,2	24,4	24,9	25,7	26,1	23,9	24,5
	PRVOMATURANTI	24,7	25,5	24,4	27,1	29,3	28,8	29,5	29,1	27,1	22,4	16,0	17,9	15,8	18,1	20,3	20,1	21,4	21,7	20,3	21,1
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	68,6	70,6	74,1	76,6	77,0	77,7	76,7	75,4	65,7	-	38,7	42,3	46,1	50,8	50,8	52,0	52,3	51,2	57,9
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	50,6	57,5	64,5	65,0	67,5	63,5	63,8	56,4	55,6	-	46,3	53,4	60,0	59,7	62,5	58,2	58,7	51,4	51,3
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	50,3	43,4	48,4	50,2	51,9	57,6	54,4	52,5	52,1	45,2	43,4	36,5	41,3	43,0	44,9	51,8	48,7	47,1	47,0	41,5
	PRVOMATURANTI	67,0	65,8	65,4	70,0	72,2	74,1	72,1	69,5	70,9	64,8	49,5	51,0	50,3	56,0	57,8	62,6	59,7	56,5	59,6	45,7
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	70,5	75,2	72,2	77,4	82,3	79,9	78,6	80,4	76,2	-	51,7	59,0	53,9	60,8	69,9	65,2	62,9	68,3	68,8
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	43,4	32,1	37,8	39,0	40,8	48,4	45,5	44,3	44,0	41,6	41,8	30,7	36,3	37,3	39,0	46,6	43,8	42,7	42,5	39,4
STAV PO PODZIMNÍM ZO	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	58,8	62,9	64,5	68,2	72,4	70,7	71,6	69,3	65,8	-	51,5	55,2	56,5	60,2	65,5	63,6	64,7	61,1	56,6
	CELKEM	14,5	16,0	17,4	20,6	22,5	24,4	23,6	22,9	20,6	15,6	8,7	10,5	11,4	13,6	14,9	17,2	16,8	16,6	15,1	13,0
	PRVOMATURANTI - celkem	14,5	12,4	13,3	15,4	16,8	18,1	17,5	16,7	15,4	10,4	8,7	7,6	7,9	9,2	10,3	11,8	11,6	11,3	10,7	8,7
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvomaturanti)	9,5	8,5	9,1	10,9	11,5	11,4	10,8	9,9	8,8	2,2	2,8	2,9	2,9	3,5	3,5	3,8	3,6	3,2	3,1	0,8
STAV PO PODZIMNÍM ZO	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	43,4	32,1	37,8	39,0	40,8	48,4	45,5	44,3	44,1	41,6	41,8	30,7	36,3	37,3	39,0	46,6	43,8	42,7	42,6	39,4
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	-	52,9	55,8	59,4	63,2	65,7	65,3	64,1	62,7	35,3	-	17,4	20,3	20,9	22,8	27,9	26,3	22,4	25,1	13,0
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	45,7	52,5	59,2	60,3	64,0	60,3	61,1	54,3	53,2	-	41,5	48,4	54,6	54,9	59,2	55,3	56,2	49,4	48,3

Tabulka 7: Profilová část maturitní zkoušky – počet přihlášených

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY		POČET PŘIHLÁŠENÝCH									
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
JARNÍ ZO	CELKEM	98 761	97 621	93 478	83 646	78 650	74 936	74 213	73 337	73 804	73 532
	PRVOMATURANTI	98 761	93 117	88 923	78 643	73 597	70 007	69 592	68 961	69 822	69 766
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 739	2 405	2 723	2 675	2 518	2 215	2 026	1 702	1 436
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	1 765	2 150	2 280	2 378	2 411	2 406	2 350	2 280	2 330
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	11 661	12 141	12 028	11 156	10 975	10 329	10 309	9 624	9 602	7 472
	PRVOMATURANTI	6 019	5 604	5 476	4 895	4 479	3 946	3 841	3 438	3 238	76
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	629	528	617	568	530	483	349	308	22
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	5 642	5 226	5 228	4 782	4 952	4 882	5 006	4 933	5 177	6 330
STAV PO PODZIMNÍM ZO	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	682	796	862	976	971	979	904	879	1 044
	CELKEM	98 819	97 747	93 618	83 810	78 847	75 171	74 446	73 542	74 003	73 793
	PRVOMATURANTI - celkem	98 819	93 177	88 974	78 683	73 621	70 070	69 638	69 005	69 867	69 837
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvomaturanti)	93 175	87 950	83 746	73 901	68 669	65 188	64 632	64 072	64 690	63 507
STAV PO PODZIMNÍM ZO	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	5 644	5 227	5 228	4 782	4 952	4 882	5 006	4 933	5 177	6 330
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	-	2 494	2 148	2 458	2 383	2 263	1 960	1 772	1 466	1 002
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	2 076	2 496	2 669	2 843	2 838	2 848	2 765	2 670	2 954

Tabulka 8: Profilová část maturitní zkoušky – počet konajících zkoušku

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY		POČET KONAJÍCÍCH ZKOUŠKU									
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
JARNÍ ZO	CELKEM	98 761	97 621	93 478	83 646	78 650	74 936	74 213	73 337	73 804	73 532
	PRVOMATURANTI	98 761	93 117	88 923	78 643	73 597	70 007	69 592	68 961	69 822	69 766
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 739	2 405	2 723	2 675	2 518	2 215	2 026	1 702	1 436
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	1 765	2 150	2 280	2 378	2 411	2 406	2 350	2 280	2 330
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	11 661	12 141	12 028	11 156	10 975	10 329	10 309	9 624	9 602	7 472
	PRVOMATURANTI	6 019	5 604	5 476	4 895	4 479	3 946	3 841	3 438	3 238	76
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	629	528	617	568	530	483	349	308	22
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	5 642	5 226	5 228	4 782	4 952	4 882	5 006	4 933	5 177	6 330
STAV PO PODZIMNÍM ZO	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	682	796	862	976	971	979	904	879	1 044
	CELKEM	98 819	97 747	93 618	83 810	78 847	75 171	74 446	73 542	74 003	73 793
	PRVOMATURANTI - celkem	98 819	93 177	88 974	78 683	73 621	70 070	69 638	69 005	69 867	69 837
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvomaturanti)	93 175	87 950	83 746	73 901	68 669	65 188	64 632	64 072	64 690	63 507
STAV PO PODZIMNÍM ZO	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	5 644	5 227	5 228	4 782	4 952	4 882	5 006	4 933	5 177	6 330
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	-	2 494	2 148	2 458	2 383	2 263	1 960	1 772	1 466	1 002
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	2 076	2 496	2 669	2 843	2 838	2 848	2 765	2 670	2 954

Souhrnná závěrečná zpráva – Výsledky MZ v roce 2020 a její vývoj od roku 2011

Tabulka 9: Profilová část maturitní zkoušky – hrubá a čistá neúspěšnost

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY		HRUBÁ NEÚSPĚŠNOST (%)										ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST (%)									
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
JARNÍ ZO	CELKEM	15,6	16,4	17,5	19,1	20,1	20,1	19,6	18,7	17,7	12,3	5,9	6,7	7,1	7,7	8,4	8,8	9,0	8,9	8,9	9,9
	PRVOMATURANTI	15,6	14,7	15,7	16,8	17,6	17,4	17,0	16,2	15,5	10,5	5,9	6,0	6,2	6,6	7,2	7,5	7,6	7,5	7,7	8,8
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	58,1	59,7	62,8	63,8	64,3	66,0	63,8	64,3	48,9	-	18,2	21,0	22,6	23,6	22,7	26,2	25,2	28,0	35,8
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	40,5	43,4	46,6	49,2	53,5	53,3	54,1	52,9	44,0	-	33,6	35,2	36,5	38,5	43,2	42,6	44,2	42,0	32,7
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	32,4	34,4	35,3	38,8	40,1	40,1	38,3	37,8	37,1	34,1	17,0	20,2	21,7	24,4	25,1	26,1	25,1	25,3	25,8	26,9
	PRVOMATURANTI	49,2	48,0	48,6	53,3	55,7	54,8	54,5	53,1	53,6	46,1	23,4	25,8	26,9	31,7	32,8	33,7	34,1	32,7	35,0	18,0
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	59,5	61,2	61,9	63,7	65,3	63,8	64,2	62,7	59,1	-	33,6	36,9	37,3	37,2	40,1	37,9	37,5	38,8	35,7
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	14,5	15,5	16,8	19,3	20,6	22,2	20,7	21,9	22,2	30,0	12,4	13,3	14,7	16,4	17,1	18,0	17,3	18,6	19,1	24,8
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	44,0	47,6	48,1	53,9	55,8	52,1	56,4	55,3	57,6	-	34,1	37,1	35,7	39,8	42,7	38,5	42,2	40,0	42,8
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	7,7	8,3	9,3	11,1	12,0	12,1	11,4	10,8	9,8	6,0	1,8	2,5	2,9	3,5	3,8	4,1	4,0	3,9	3,9	3,5
	PRVOMATURANTI - celkem	7,7	6,9	7,7	9,0	9,6	9,5	8,9	8,3	7,6	4,2	1,8	2,0	2,2	2,6	2,7	2,8	2,8	2,7	2,8	2,5
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvomaturanti)	7,3	6,3	7,1	8,3	8,8	8,5	7,9	7,2	6,4	1,7	1,1	1,3	1,4	1,7	1,6	1,7	1,6	1,4	1,4	0,4
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	14,5	15,5	16,8	19,3	20,6	22,2	20,7	21,9	22,2	30,0	12,4	13,3	14,7	16,4	17,1	18,0	17,3	18,6	19,1	24,8
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	-	43,7	45,3	49,3	50,7	52,1	52,6	51,5	50,8	25,8	-	9,2	10,4	11,7	10,6	11,9	11,9	9,4	11,0	6,7
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	31,0	34,5	37,7	41,7	45,4	44,1	46,8	45,1	41,0	-	24,0	27,2	28,5	30,8	34,8	33,8	36,3	34,4	29,7

8.1 PŘÍLOHA Č. 2 – ZMĚNY OBSAHU A FORMY DÍLČÍCH ZKOUŠEK SPOLEČNÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

DIDAKTICKÝ TEST

V roce 2015 došlo v rámci komplexní zkoušky z českého jazyka a literatury k úpravě didaktického testu. Změny se týkaly jak formy, tedy formátu úloh, tak testovaného obsahu. Do didaktického testu byly nově zařazeny:

- **úlohy otevřené**, kde má žák bez možnosti výběru z předem připravených řešení doplnit slovo, několik slov či slovních spojení;
- **úlohy přiřazovací**, které jsou tvořeny dvěma seznamy pojmů, definic, ukázek textů aj., a úkolem žáků je najít adekvátní dvojice;
- **úlohy na literární historii**, kde žák prokazuje, že se orientuje ve vývoji české i světové literatury.
- Změny se týkaly také **bodování úloh** – test byl nově postaven na maximální počet bodů 50, zatímco v letech 2011–2014 bylo bodové maximum 69. Snížil se počet bodů za úlohy typu multiple-choice z 2 bodů na 1 a za svazky dichotomických úloh z 3 bodů na 2.

V roce 2019 došlo k prodloužení času na řešení didaktického testu z českého jazyka a literatury o 15 minut (z původních 60 na 75 min.).

PÍSEMNÁ PRÁCE

Hodnocení písemných prací z českého jazyka bylo:

- **v kompetenci škol** v letech 2011, 2013–2016;
- **řešeno centrálně** hodnotiteli školenými CZVV v letech 2012, 2017–2019.

Do roku 2018 měli žáci 20 min. na volbu zadání a 90 min. na zpracování vlastní písemné práce. V roce 2019 nebyl čas na volbu zadání a zpracování práce rozdělen, žáci měli celkově na písemnou práci (včetně volby zadání) 110 min.

V roce 2020 byly písemné práce v rámci protipandemických opatření zrušeny.

ÚSTNÍ ZKOUŠKA

U ústní zkoušky došlo v roce 2015 k úpravě bodování. Maximální dosažitelný počet bodů se posunul z 9 na 28 a změnila se struktura kritérií.

CIZÍ JAZYKY

DIDAKTICKÝ TEST

V roce 2015 a 2016 došlo v rámci komplexní zkoušky z cizího jazyka k úpravě didaktického testu, a to v následujících ohledech:

- v roce 2015 došlo k navýšení alternativ odpovědi v 1. části testu ze 3 na 4;
- v roce 2016 došlo k navýšení alternativ odpovědi ve 4. části testu ze 3 na 4; počet úloh ve 3. části se navýšil ze 7 na 8;
- v roce 2016 došlo k přebodování testu z původního maxima 1 bod za úlohu na diferencované bodování s maximem 1 nebo 2 body za úlohu tak, aby:
 - váha poslechového subtestu a části čtení byla shodná;

- se snížilo náhodné skóre testu – posíleny byly úlohy s nízkým náhodným skóre.

PÍSEMNÁ PRÁCE

Hodnocení písemných prací bylo:

- v kompetenci škol v roce 2011;
- řešeno centrálně hodnotiteli školenými CZVV od roku 2012 do současnosti.

V roce 2020 byly písemné práce v rámci protipandemických opatření zrušeny.

MATEMATIKA

V roce 2019 došlo k prodloužení času na řešení didaktického testu z matematiky o 15 minut (z původních 105 na 120 min.).

8.2 PŘÍLOHA Č. 3 – VYSVĚTLIVKY

PRVOMATURANTI – žáci, kteří se v daném roce hlásí k maturitní zkoušce poprvé, jejich první možný termín zkoušky může být pouze termínem řádným.

ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN – žáci, kteří se hlásí k řádnému termínu zkoušky, ale poslední ročník svého středoškolského studia navštěvovali a poprvé se tak maturitní zkoušce hlásili o rok či více let dříve. Důvodem, že se k řádnému termínu hlásí až rok či více let po ukončení studia, je fakt, že v předchozích řádných termínech zkoušku nekonali, neboť neukončili ročník a škola je ke konání maturitní zkoušky nepřipustila.

NÁHRADNÍ TERMÍN – přihlášení k náhradnímu termínu zkoušky jsou ti, kteří se již jednou či vícekrát k řádnému termínu maturitní zkoušky přihlásili, řádně ukončili vzdělávání a jejich neúčast u zkoušky ředitel omluvil.

OPRAVNÝ TERMÍN – přihlášení k opravnému termínu zkoušky jsou ti, kteří v některém z předchozích zkušebních období přihlášenou zkoušku konali, avšak neúspěšně. Za takové se považují i ti, kteří se k přihlášené zkoušce nedostavili a kterým ředitel školy absenci u zkoušky řádně neomluvil.

ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST – podíl maturantů, kteří u zkoušky neuspěli, k počtu konajících zkoušku (%).

HRUBÁ NEÚSPĚŠNOST – podíl maturantů, kteří u zkoušky neuspěli nebo ji nekonali, k počtu přihlášených ke zkoušce (%).

% SKÓR – průměrný dosažený počet bodů vyjádřený v % z maximálního počtu bodů

8.3 PŘÍLOHA Č. 4 – SEZNAM ZKRATEK

AJ	anglický jazyk
ČJ	český jazyk a literatura
DT	didaktický test
FJ	francouzský jazyk
GY4	gymnázium čtyřleté
GY6	gymnázium šestileté
GY8	gymnázium osmileté
LYC	lyceum
MA	matematika
MZ	maturitní zkouška
NJ	německý jazyk
NOS	nástavby ostatní
NTE	nástavby technické
p. b.	procentní bod
PČ	profilová část maturitní zkoušky
PP	písemná práce
RJ	ruský jazyk
SČ	společná část maturitní zkoušky
SEK	SOŠ ekonomické
SHP	SOŠ hotelové a podnikatelské
SHU	SOŠ pedagogické a humanitní
SOŠ	střední odborná škola (obory M bez lyceí)
SOU	střední odborné učiliště (obory L0)
SŠ	střední škola
ST1	SOŠ technické 1
ST2	SOŠ technické 2
SUM	SOŠ umělecké
SZD	SOŠ zdravotnické
SZE	SOŠ zemědělské
ŠJ	španělský jazyk
UOS	SOU ostatní

UTE	SOU technické
UZ	ústní zkouška
ZK	zkouška (komplexní)
ZO	zkušební období